AKADEMSKI LIST

Novine Sveučilišta u Zagrebu

ISSN 3043-7504 [TISAK]
ISSN 3044-2044 [ONLINE]

Prosinac 2025. | Broj 21

ZAPOČELA CJELOVITA OBNOVA ZGRADE SVEUČILIŠTA U ZAGREBU I PRAVNOGA FAKULTETA

VIJESTI

Sveučilište u Zagrebu na Interliberu 2025. 20

Novinarstvo koje oblikuje svijet 22

ZNANOST

Održan Teološki simpozij povodom 60. obljetnice svečanog zatvaranja Drugoga vatikanskog koncila 29

Izborno povjerenstvo objavilo *Poziv* i donijelo *Upute za provedbu postupka izbora rektora Sveučilišta u Zagrebu*

STR. 2

SVJETSKI USPJEH GRAĐEVINSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

STR. 3

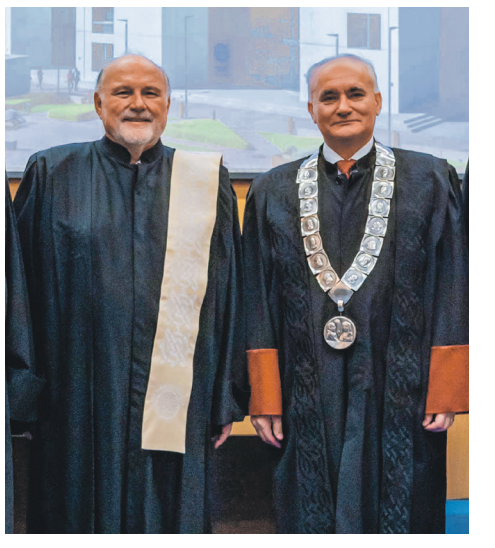

PROF. DR. SC. BRANIMIRU IVANU ŠIKIĆU DODIJELJEN POČASNI DOKTORAT SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

STR. 10

Izborno povjerenstvo objavilo *Poziv* i donijelo *Upute za provedbu postupka izbora rektora Sveučilišta u Zagrebu*

Izborno povjerenstvo za provedbu postupka izbora rektora Sveučilišta u Zagrebu za mandatno razdoblje od ak. godine 2026./2027. do ak. godine 2029./2030. na svojoj je 2. sjednici, održanoj 3. prosinca 2025., donijelo *Poziv za dostavu prijedloga za izbor rektora i Upute za provedbu postupka izbora rektora Sveučilišta u Zagrebu*

PIŠE: **Sveučilište u Zagrebu**
FOTO: **Vizbi UNIZG**

Prema Pozivu, za rektora Sveučilišta u Zagrebu može biti izabran nastavnik Sveučilišta u Zagrebu zaposlen na znanstveno-nastavnom ili umjetničko-nastavnom radnom mjestu redovitoga profesora u trajnom izboru ili redovitoga profesora u punom radnom vremenu.

U skladu s Uputama, ovlašteni predlagači su najmanje jedno vijeće područja ili najmanje tri vijeća znanstveno-nastavnih odnosno umjetničko-nastavnih sastavnica, pri čemu vijeće područja i vijeće sastavnice mogu predložiti samo jednog predloženika.

Prijave pristupnika zaprimaju se preko Urudžbenog ureda Sveučilišta do danas, 30. prosinca 2025. do 16:00, nakon čega Izborno povjerenstvo dostavlja zaprimljene prijave ovlaštenim predlagačima do **13. siječnja 2026.** do 16:00. Izborne sjednice vijeća područja i vijeća sastavnica trebaju se održati najkasnije do **4. veljače 2026.**, a prijedlozi ovlaštenih predlagača dostavljaju se Izbornom povjerenstvu preko Urudžbenog ureda Sveučilišta do 4. veljače 2026. do 16:00.

Izborno povjerenstvo dužno je najkasnije do **11. veljače 2026.** utvrditi koji od pristiglih prijedloga ispunjavaju uvjete propisane Zakonom i Statutom Sveučilišta te objaviti valjane kandidature na mrežnoj stranici Sveučilišta.

Predloženici za rektora iznose i brane programe rada na izvanrednoj sjednici Senata, koja će se održati u četvrtak, **26. veljače 2026.** u 11:00, dok će se izborna sjednica Senata održati u utorak, **10. ožujka 2026.** u 11:00. Postupak izbora provodi se tajnim glasovanjem, a za izbor rektora potrebna je natpolovična većina ukupnoga broja glasova članova Senata.

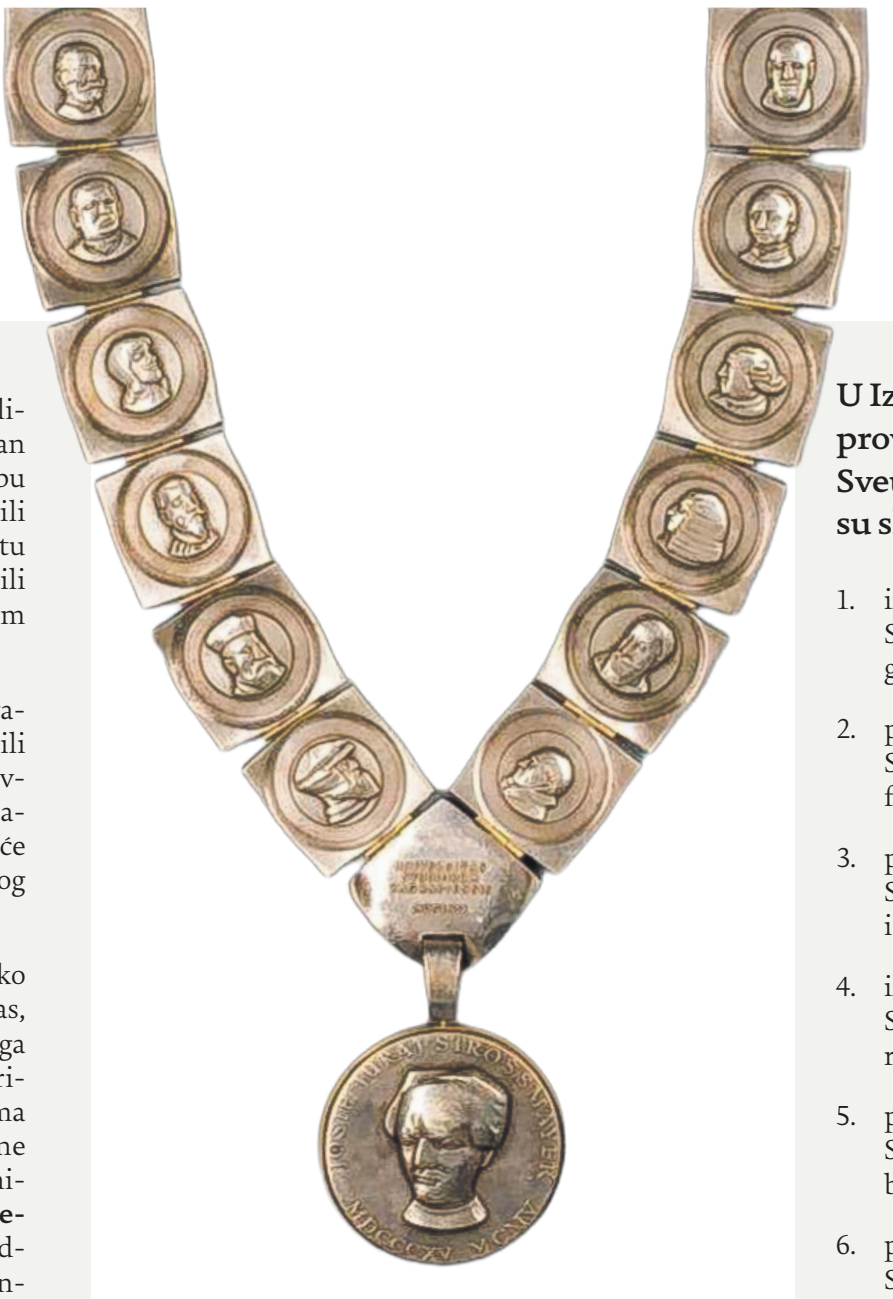

Rektorov lanac

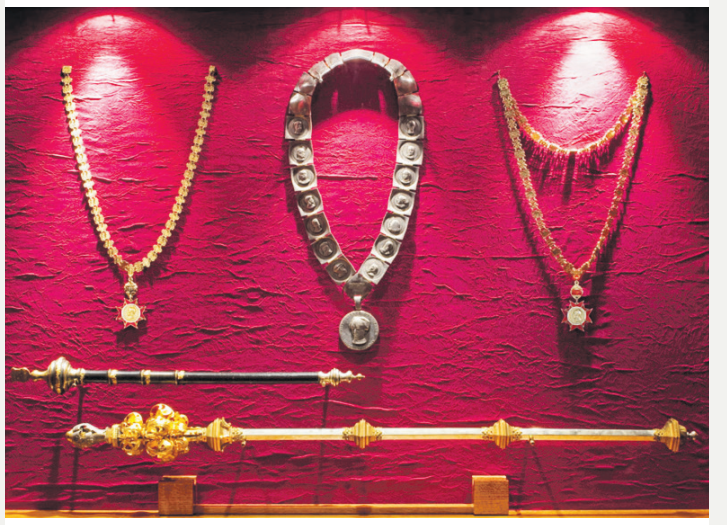

Insignije Sveučilišta u Zagrebu

U Izborno povjerenstvo za provedbu postupka izbora rektora Sveučilišta u Zagrebu imenovani su sljedeći članovi Senata:

1. izv. prof. dr. sc. **Vladislav Brkić**, Sveučilište u Zagrebu Rudarsko-geološko-naftni fakultet, predsjednik
2. prof. dr. sc. **Slavko Orešković**, Sveučilište u Zagrebu Medicinski fakultet, član
3. prof. dr. sc. **Josip Margaletić**, Sveučilište u Zagrebu Fakultet šumarstva i drvne tehnologije, član
4. izv. prof. dr. sc. **Ante Bilić Prcić**, Sveučilište u Zagrebu Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, član
5. prof. dr. sc. **Mario Cifrak,** Sveučilište u Zagrebu Katolički bogoslovni fakultet, član
6. prof. dr. sc. **Ivančica Ternjej**, Sveučilište u Zagrebu Prirodoslovno-matematički fakultet, članica
7. prof. art. **Davor Švaić**, Sveučilište u Zagrebu Akademija dramskih umjetnosti, član

Za koordinatora rada Izbornog povjerenstva, bez prava glasa, imenuje se prof. dr. sc. **Tibor Pentek**, prorektor za organizaciju, infrastrukturni razvoj i ljudske potencijale Sveučilišta u Zagrebu.

Stručnu pravnu pomoć Izbornom povjerenstvu, bez prava glasa, pružat će **Heli Hajdić Nikolić**, dipl. iur., glavna tajnica Sveučilišta i **Igor Rosan**, mag. iur.

Administrativno-tehničku pomoć Izbornom povjerenstvu, bez prava glasa, pružat će **Tatjana Klarić Beneta**, mag. comm. et mag. educ. croat.

Svjetski uspjeh Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Stručnjaci Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu pobijedili su na međunarodnom natjecanju vezanom za napredne proračune građevinskih konstrukcija

PIŠE: **Sveučilište u Zagrebu**
FOTO: **iz privatnog albuma**

Tim na čelu s **prof. Damirom Lazarevićem**, natjecao se s vrlo složenim i kompleksnim proračunskim modelom postupkom kojim je proračunana konstrukcija Zagrebačke katedrale. Projekt obnove Zagrebačke katedrale nije nimalo jednostavan zadatak i ne može se riješiti uobičajenim inženjerskim postupcima. Za proračun ponašanja ovakvih konstrukcija potrebno je veliko znanje i iskustvo te intuicija dobroga inženjera.

Kad se radi o Računalnim modelima, oni u ograničenom stupnju zamjenjuju stvarne sustave pa ih trebamo upotrebljavati u skladu s tim. Tako su pristupili i stručnjaci s Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Na svjetskom natjecanju pobijedili su s Proračunom konstrukcija Zagrebačke katedrale Metodom diskretnih elemenata, jednom od najsloženijim postupaka koji se koristi za proračun najsloženijih građevina. Upotrijebili su složene proračune na računalu, ali su sve kritički provjeravali i unaprjeđivali svoj model konstrukcije koji je postao najbolji na svijetu.

Kad se govori o ovoj nagradi to je najbolji Oskar koji može dobiti projektni tim pri izradi projektno-tehničkog rješenja obnove građevine. Naravno, važno je istaknuti da je prijedlog obnove zagrebačke katedrale predstavljen kardinalu Bozaniću 3. prosinca 2020. godine. Sukladno prihvaćenom prijedlogu, projektni tim je došao do pobjedničkog postupka proračuna konstrukcije, i to vrlo složenim postupkom – metodom diskretnih elemenata.

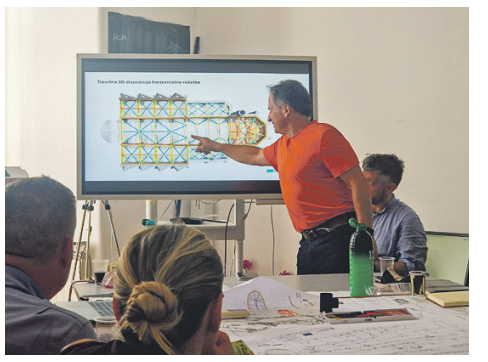

Koristeći ovaj model, tehničko rješenje ojačanja konstrukcije projektirano je tako da se osigura minimalno oštećenje katedrale nakon seizmičkog događaja, čime se potvrđuje da se građevina može smatrati sigurnom za uporabu nakon provedbe predloženih postupaka ojačanja.

Treba istaknuti da je ovaj pobjednički proračun veliki rezultat stručnjaka s Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, velika pobjeda za našu građevinsku struku, velika nagrada za sveučilišta u Hrvatskoj i za naš obrazovni sustav. Pokazatelj je da trebamo biti ponosni na naše znanstvenike, koji pored svog inženjerskog iskustva u svaki projekt utkaju i svoj znanstveni doprinos, svoju inventivnost, upornost i neiscrpnu energiju kako bi rezultat bio najbolji. Ovaj rezultat po-

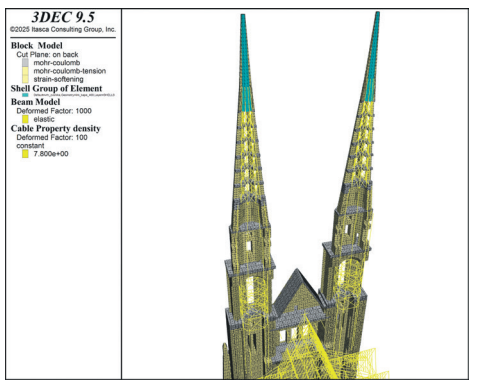

Slika kompletnog ojačanja zvonika

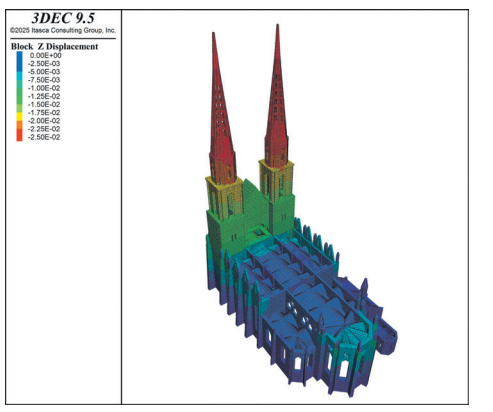

Proračunski model

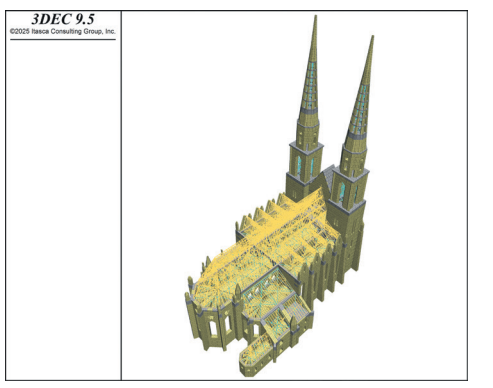

Model katadrale s elementima sanacije

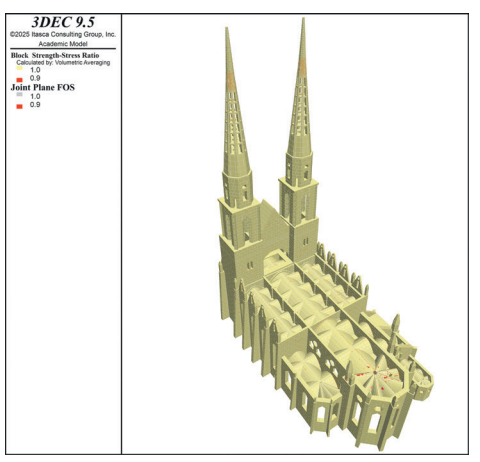

Preostala oštećenja nakon prolaska potresa

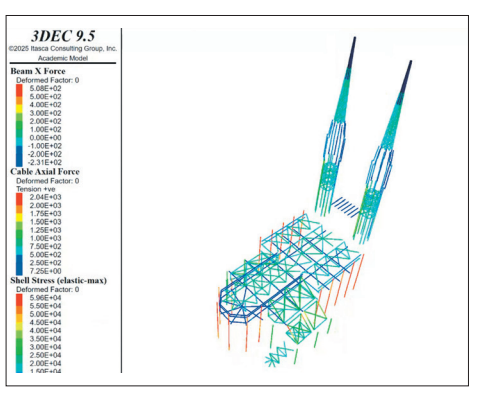

Skriveni elementi sanacije

kazuje kako se sinergijom gospodarstva i akademske zajednice postiže najbolji rezultat. Zbog toga je obrazovanje danas najvažnije za svako gospodarstvo, ono stvara stručnjake koji mogu odgovoriti, s akademskom zajednicom na svaki izazov koji se pojavi u društvu, u ovom slučaju je to bio potres, a samim time kako pristupiti obnovi nakon potresa.

Zanimljivo je istaknuti da je Sveučilište u Zagrebu, na poziv Veleposlanstva SAD-a, posjetio gospodin Jarek Buss koji nas je zamolio da održimo sastanak s timom stručnjaka iz tvrtke Forell Elsesser Engineers, koji rade na obnovi Salt Lake Temple od 2014. Naime, oni su zatražili pomoć i od tima stručnjaka koji rade na obnovi Katedrale Notre-Dame u Parizu. Kako je tamo obnovljen krov, nije se još išlo o zahvate vezano za ojačanje konstrukcije. Kolege iz Pariza su ih uputile da razgovaraju sa stručnjacima u Zagrebu koji su izradili cjeloviti računalni model cijele konstrukcije. Upravo se usklađuju sastanci s američkim kolegama kako bi im pokazali naša iskustva i naše proračune konstrukcije zagrebačke katedrale.

Inače, metoda diskretnih elemenata koja je korištena za proračun konstrukcije zagrebačke katedrale, simulira složene konstrukcije dijeleći ih na zasebne, neovisne "diskretne" elemente (čestice, blokove) koji međusobno djeluju, što je izvrsno za analizu velikih deformacija i nelinearnog ponašanja, posebno kod povijesnih i zidanih konstrukcija, za razliku od tradicionalnih metoda proračuna.

Princip rada kod ovog postupka:

1. Diskretizacija: Konstrukcija se razdijeli na mnogo malih, odvojenih tijela (blokova, čestica).
2. Interakcije ili međudjelovanja: Definiraju se pravila (interakcijske sile) koja opisuju kako se ti elementi međusobno dodiruju i utječu (trenje, sudari, odboji).
3. Simulacija: Računalni program računa kretanje i deformacije svakog elementa pod vanjskim opterećenjem, korak po korak, sve do postizanja ravnoteže ili raspada.

<u>Primjena kod konstrukcija:</u>

- Povijesne zidane konstrukcije: Modeliranje zidova, lukova i svodova koji se sastoje od pojedinačnih kamena ili opeke.
- Analiza velikih pomaka: Prilikom urušavanja, klizanja ili pucanja materijala.
- Modeliranje rasutih materijala:Pijesak, šljunak u geotehničkim strukturama (brane, tuneli).

<u>Prednosti</u>:

- Može precizno simulirati pucanje i razdvajanje elemenata.
- Pogodna za konstrukcije gdje su diskontinuiteti (pukotine, spojevi) ključni.

Dakle, ova metoda je moćan alat za numeričku analizu koji omogućuje detaljno razumijevanje složenog ponašanja konstrukcija koje se sastoje od diskretnih dijelova.

Za *Akademski list* razgovarali smo s **dr. sc. Elizabetom Šamec**, članicom nagrađenog tima s Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu koji je pobijedio na međunarodnom natjecanju vezanom za napredne proračune građevinskih konstrukcija

RAZGOVARAO: **Petar Bilobrk**

Možete li našim čitateljima ukratko objasniti što je natjecanje *3DEC 2025* i tko ga organizira?

Natjecanje *3DEC 2025* organizira američka tvrtka Itasca, vodeći proizvođač softvera za napredne numeričke proračune u građevinarstvu i geotehnici. Natjecanje okuplja timove iz cijelog svijeta koji prezentiraju inovativna inženjerska rješenja, temeljena na metodi diskretnih elemenata.

Koji su uvjeti za sudjelovanje i kakva je bila konkurencija?

Natjecanje je otvoreno svim stručnjacima i istraživačima koji rade s 3DEC softverom. Sudjelovali su timovi iz Europe, Sjeverne Amerike, Azije i Australije, a konkurencija je bila vrlo jaka – svoje modele predavali su i znanstveni timovi i timovi iz prakse.

Što je za Vas bilo najzahtjevnije u izradi modela konstrukcije zagrebačke katedrale? Koja je bila vaša specifična uloga u izradi modela?

Najzahtjevniji dio bio je kalibrirati ponašanje modela. Ponašanje zida izazovno je simulirati jer se zid sastoji od jedinica koje su, laički rečeno, snažne poput kamena ili opeke, dok je njihova veza slabija, poput morta. U našem slučaju, konstrukcija je dugi niz godina bila izložena vanjskim utjecajima, a sama je pretrpjela brojne izazove kroz povijest (ratovi, potresi, požari itd.), što dodatno otežava definiranje parametara i njihovih međusobnih odnosa. Velik trud uložen je u pripremu geometrije modela: iz oblaka točaka izrađen je volumni model, koji je zatim diskretiziran na način da imitira uzorak zida. To je bilo posebno zahtjevno za dijelove poput svodova i apside. Moj doprinos uključivao je izradu geometrije modela pomoću parametarskog modeliranja te kalibraciju modela blokova i kontakata na manjim podmodelima.

U čemu je, prema ocjeni stručnoga žirija, bila snaga i kvaliteta Vašega rješenja?

Primjena ovako detaljnog diskretnog pristupa do sada je bila rezervirana za dijelove zidanih građevina ili za jednostavnije objekte. U drugim granama građevinarstva, poput geotehnike, detaljan diskretni pristup češće je primijenjen, ali na građevine puno manje složenosti nego što su povijesne, posebno sakralne građevine. Naš se model istaknuo upravo time što smo bili dovoljno hrabri primijeniti diskretni pristup na ovako složenu konstrukciju, budući da je on računalno iznimno zahtjevan: model mora biti geometrijski precizan, a diskretizacija dovoljno detaljna da pouzdano opisuje ponašanje zidane konstrukcije, ali istovremeno ne previše fina kako bi računalo moglo obraditi model. Dodatno, naš doprinos bio je veći od samog modeliranja postojećeg stanja katedrale nakon potresa – predložili smo i mjere sanacije te pokazali njihovu učinkovitost.

Što ova nagrada znači za Fakultet, a što za tim čiji ste član?

Za Fakultet je priznanje međunarodne stručnosti i kvalitete obrazovanja. Za nas, nagrada je potvrda dugogodišnjeg rada, inženjerskog iskustva i sposobnosti da se rješavaju vrlo kompleksni izazovi u obnovi povijesnih građevina.

Kako će ovaj uspjeh utjecati na buduće projekte obnove sakralne i povijesne baštine?

Pokazuje da se složene povijesne građevine mogu pouzdano modelirati i analizirati, čime se olakšava projektiranje sanacijskih mjera i povećava sigurnost pri obnovi baštine. Otvara mogućnosti za primjenu naprednog numeričkog modeliranja i u drugim sličnim projektima.

Što biste poručili mladim inženjerima koji se žele baviti konstrukcijama i zaštitom baštine?

Mladim inženjerima koji se žele baviti konstrukcijama i zaštitom baštine poručila bih da kombiniraju znanstveni pristup, praktično inženjersko iskustvo i strast prema očuvanju kulturne baštine. Upornost i kontinuirano usavršavanje ključni su za rješavanje složenih izazova koje donose povijesne građevine, a posebno je važno imati na umu da se rad na takvim projektima nikad ne ponavlja – svaka građevina je jedinstvena i nosi svoju specifičnu povijest, što zahtijeva prilagodljivost i kreativnost u pristupu.

Postoji li nešto što biste voljeli naglasiti, a što nismo dotaknuli?

Voljela bih naglasiti važnost timskog rada – uspjeh ovakvih projekata rezultat je suradnje ljudi s različitim talentima. Također želim istaknuti važnost interdisciplinarnog pristupa pri radu na povijesnim građevinama: ovakvi projekti zahtijevaju ne samo građevinsko i inženjersko znanje nego i razumijevanje povijesnog konteksta, arhitekture, materijala i njihova ponašanja kroz vrijeme. Povezivanje akademskog znanja s praktičnim iskustvom i stručnjacima iz drugih područja, poput konzervatora i stručnjaka za materijale, omogućuje pouzdane analize i učinkovitu zaštitu kulturne baštine. ///

„Nagrada je dokaz da trebamo biti ponosni na naše znanstvenike koji pored svog inženjerskog iskustva u svaki projekt unose i svoj znanstveni doprinos, inventivnost i upornost. Obrazovanje je danas najvažnije za svako gospodarstvo, ono stvara stručnjake koji mogu zajedno s akademskom zajednicom odgovoriti na svaki izazov, u ovom slučaju je to bio potres i kako ćemo pristupiti obnovi nakon njega. Sveučilište u Zagrebu je na poziv veleposlanstva SAD-a, održalo sastanak s timom stručnjaka iz tvrtke Forell Elsesser Engineers koji rade na obnovi Salt Lake Temple od 2014. godine", naglasio je rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. **Stjepan Lakušić**.

Obilazak zagrebačke katedrale

Zagrebački nadbiskup mons. Dražen Kutleša i predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković, u pratnji rektora Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Stjepana Lakušića, obišli su zagrebačku katedralu

PIŠE I SNIMIO: **Tiskovni ured Zagrebačke nadbiskupije**

Zagrebački nadbiskup **mons. Dražen Kutleša** i predsjednik Vlade Republike Hrvatske **Andrej Plenković**, u pratnji rektora Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Stjepana Lakušića**, obišli su zagrebačku katedralu u petak 12. prosinca. U obilasku su im se pridružili potpredsjednik Vlade i ministar prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine **Branko Bačić** i ministrica kulture i medija **Nina Obuljen Koržinek** sa suradnicima.

Ispred zagrebačke Prvostolnice dočekao ih je rektor mons. Zlatko Koren te predstavio autora i voditelja projekta konstrukcijske obnove zagrebačke katedrale profesora Damira Lazarevića i njegov tim s Građevinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koji je za ovaj projekt osvojio prvu nagradu na međunarodnom natjecanju za napredne proračune građevinskih konstrukcija u organizaciji američke tvrtke ITASCA. Mons. Koren pozdravio je sve okupljene i istaknuo kako se radi o posebnom danu. Zahvalio je Vladi RH na svemu što čini u obnovi svega što je stradalo u potresima, a na poseban način ministrici Obuljen Koržinek. „Drago mi je zahvaliti i izvođačima i timu projektanata, a na poseban način čestitati Sveučilištu u Zagrebu. Ne smijemo zaboraviti da smo prije 140 godina nakon potresa morali poći negdje drugdje i potražiti stručnjake, a danas stručnjake imamo u Hrvatskoj, u Zagrebu." Rektor je čestitao i profesoru Lazareviću i njegovu timu na međunarodnoj nagradi.

O samoj obnovi govorio je rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Stjepan Lakušić, koji je istaknuo kako je prva faza završena: „Osigurali smo sve svodove katedrale, osigurali smo sve svodove koji drže tornjeve. Po prvi put katedrala je snažnija nego što je bila, ako gledamo mehaničku otpornost i stabilnost." Dodao je i kako je katedrala spremna za bogoslužje. Rektor Lakušić istaknuo je kako su timovi sastavnica Sveučilišta u Zagrebu spremni i za drugu fazu: za cjelovitu obnovu, koja će se odvijati iznad svodova i s vanjske strane katedrale. Započelo je i oslikavanje svodova, koje će se odvijati na mobilnim skelama. „Ovakav proračun obnove konstrukcije nijedna katedrala u svijetu nema: ovoliko detaljan, ovoliko precizan i s ovoliko vremena koje su kolege uložili te sa svojom ljubavi i znanjem koje su unijeli u cijeli proces", istaknuo je rektor Lakušić.

Nakon obilaska katedrale, u izjavi za medije ministrica Obuljen Koržinek istaknula je kako se putem Ministarstva kulture i medija obnavljalo više od 400 objekata, od kojih je obnova većeg dijela završila. „Katedrala je simbol: simbol stradale kulturne baštine, simbol kako smo nakon potresa brzo provodili žurne mjere, ali i simbol uspješne poslijepotresne obnove kulturne baštine u Hrvatskoj, gdje smo uspjeli kulturna dobra sačuvati sa svim njihovim vrijednostima, ali istovremeno ih učiniti sigurnima i otpornima na potrese." Nadbiskup Kutleša izrazio je veliku radost što smo došli do trenutka da se može u katedrali slaviti sveta misa. „Najavljujemo da će polnoćka biti u zagrebačkoj katedrali i da će se u budućnosti sva važna liturgijska slavlja slaviti u katedrali. Kao zagrebačkom nadbiskupu, prvi mi je put da ću u zagrebačkoj katedrali slaviti misu", istaknuo je mons. Kutleša.

Nadbiskup je izrazio zahvalnost premijeru, ministrima, projektantima i izvođačima radova na svemu što su učinili u obnovi katedrale. Premijer Plenković čestitao je profesoru Lazareviću i timu na dobivenoj nagradi te istaknuo kako „ta nagrada svjedoči o razmjerima štete od potresa, zahtjevnosti i kompleksnosti projekta obnove te o sjajnom radu naših stručnjaka".

„Projekt zagrebačke katedrale, koji će se nastaviti i sljedećih godina –kreće sada i nova faza –sigurno je simbol ne samo glavnoga grada Republike Hrvatske, njezina identiteta, nego i cijele poslijepotresne obnove koja nas je zatekla od 2020. godine", rekao je predsjednik Vlade RH i dodao kako se veseli svakoj novoj fazi napretka i omogućavanja da se sakralni objekti mogu koristiti. ///

Započela cjelovita obnova zgrade Sveučilišta u Zagrebu i Pravnoga fakulteta

Obnova je vrijedna oko 28 milijuna eura i trajat će, prema najavama izvođača, godinu i pol, a osim konstrukcijskih radova na zgradi, uvest će se novi sustav grijanja i hlađenja, sustav dojave i zaštite od požara te će se osigurati pristup osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti

PIŠE: **Ana Konta**
SNIMIO: **Leon Ginder**

Rektor Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Stjepan Lakušić** najavio je 15. prosinca u vestibulu zgrade na Trgu Republike Hrvatske 14 **početak radova na cjelovitoj obnovi zgrade Sveučilišta u Zagrebu i Pravnoga fakulteta**. Izvođač radova bit će tvrtka ING-GRAD d. d., a budu li radovi napredovali kako je planirano, obnova bi trebala, kako je najavio predsjednik Uprave ING-GRADA **Branislav Brizar**, biti gotova za godinu i pol.

Projektom cjelovite obnove, vrijedne **oko 28 milijuna eura,** predviđena je konstrukcijska obnova zgrade, uvođenje novoga sustava dojave i zaštite od požara, novoga sustava grijanja, hlađenja i ventilacije, kao i drugi radovi. Također, u sklopu cjelovite obnove osigurat će se pristup zgradi osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti. Svi ovi radovi neće utjecati na status zgrade kao kulturnoga spomenika i bit će izvedeni u skladu s mišljenjem i elaboratima konzervatora. Podsjetimo, zgrada Sveučilišta u Zagrebu **zaštićeno je kulturno dobro**, a građena je u razdoblju od 1856. do 1859. prema projektu bečkoga arhitekta Ludwiga von Zettla. Osim kao Opća javna bolnica, zgrada se koristila kao vojarna, tvornica duhana te kao povremeni izložbeni prostor, a od **1882. u njoj je smješteno Sveučilište u Zagrebu**.

ZAHTJEVNA PRIPREMA TEHNIČKE DOKUMENTACIJE

Rektor Stjepan Lakušić u svojem se obraćanju osvrnuo na cjelokupnu višegodišnju pripremu za sveobuhvatnu obnovu zgrade Sveučilišta i Pravnoga fakulteta, koja je obuhvatila tri postupka javne nabave, s obzirom na to da su predložene ponude u prvim dvama postupcima premašivale procjene Ministarstva znanosti i obrazovanja o troškovima obnove. Govoreći o brojnim izazovima s kojima se Sveučilište susrelo u procesu koji je prethodio početku radova još od 2021. godine, posebice se osvrnuo na vrlo zahtjevne pripreme tehničke dokumentacije i provedene javne natječaje. Zbog žalbi pojedinih ponuditelja u postupku natječaja za izradu projektno-tehničke dokumentacije, ali isto tako i pri provedbi natječaja za izbor izvođača radova, sve se znatno vremenski oduljilo. Unatoč svim preprekama, napokon je završen postupak te je 4. studenoga 2025. potpisan ugovor za izvedbu radova i uvođenja izvođača u posao.

prof. dr. sc. Stjepan Lakušić, rektor Sveučilišta u Zagrebu

Branislav Brizar, predsjednik uprave ING-GRAD-a i rektor Stjepan Lakušić

Voditelj građevinskih radova Tomislav Držanić

Prorektori Sveučilišta u Zagrebu Tibor Pentek, Dubravko Majetić i Tomislav Bolanča

„Proces pripreme projektno-tehničke dokumentacije, konzultacija s konzervatorima, kao i odabir izvođača radova bili su dugi i kompleksni. Danas, 15. prosinca, započinje obnova ove jedinstvene i vrlo složene zgrade, koja je ujedno i pojedinačni kulturni spomenik. Tvrtka koja je odabrana kao izvođač radova ima golemo iskustvo upravo u ovako složenim projektima jer obnavlja i neke druge velike i zahtjevne zgrade koje su simbol grada Zagreba. Vjerujem da će zgrada Sveučilišta nakon obnove zasvijetliti punim sjajem, baš kao što zaslužuje”, rekao je rektor Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Stjepan Lakušić**.

OPSEŽNI RADOVI NA KONSTRUKCIJSKOJ OBNOVI

U natječaju za izvođača radova, nakon temeljite analize i postupka koji je provela Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave (DKOM), u trećem je postupku prihvaćena ponuda građevinske tvrtke ING-GRAD d. d., koju je prethodno predložilo Povjerenstvo za provedbu natječaja. Također, DKOM je odbio pristiglu žalbu te prihvatio prijedlog koji je izradilo Sveučilište. Ugovor za izvođenje radova Sveučilište i izvođač radova, tvrtka ING-GRAD d. d., sklopili su 4. studenoga 2025.

Također, rektor Lakušić osvrnuo se na cjelokupni proces obnove sveučilišnih zgrada nakon potresa te rekao kako je nekoliko fakulteta još u procesu čekanja odabira izvođača i početka radova, kao primjerice Tekstilno-tehnološki fakultet i Veterinarski fakultet, te zgrada Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta na Marulićevu trgu.

„Nadamo se kako će preostale zgrade uskoro također započeti proces obnove. Želio bih istaknuti da su do sada završene 42 sveučilišne zgrade te da će proces obnove svih naših zgrada biti dovršen do otprilike sredine 2027. godine”, istaknuo je rektor Lakušić.

Obilazak zgrade

Nacrti konstrukcijske obnove

Radovi će biti podijeljeni u više faza

Oštećenja su i na svodovima

Znatna su oštećenja i na stubištu

Predsjednik Uprave tvrtke ING-GRAD d. d. Branislav Brizar izrazio je zadovoljstvo što mogu sudjelovati u ovom vrlo ozbiljnom projektu. Istaknuo je da je ovo jedan od najzahtjevnijih projekata cjelovite obnove u gradu Zagrebu nakon potresa. Napomenuvši kako je tvrtka ING- GRAD d. d. sudjelovala u svim trima postupcima javne nabave, u kojima je konkurirala za ovaj složeni posao, zahvalio je na iskazanom povjerenju Sveučilištu kao investitoru projekta. Također, rekao je kako je ostvarena kvalitetna suradnja između svih dionika: od projektanata, konzervatora, kolega koji provode nadzor, do voditelja projekta i izvođača.

„Rok od 18 mjeseci je objektivno realan rok i vjerujemo da će radovi biti završeni na vrijeme. Sad smo uvedeni u posao i već danas počinjemo s radovima. Ova je zgrada pojedinačno kulturno dobro, a ING-GRAD ima veliko iskustvo u realizaciji ovakvih projekata jer trenutačno radimo i na obnovi Hrvatskoga sabora i Muzeja Mimara, a završili smo obnovu i nekoliko zgrada fakulteta”, istaknuo je gospodin Brizar sve važne projekte koje njegova tvrtka provodi.

Vidna oštećenja na zidovima

VOĐENI OBILAZAK DO REKTOROVE SOBE

Voditelj građevinskih radova **Tomislav Držanić** naglasio je kako je izvođač izradio vrlo detaljan plan radova u suradnji s konzervatorima. U obnovi zgrade Sveučilišta radovi će biti podijeljeni u više faza, a početak će se **opsežnim radovima na konstrukcijskoj obnovi**, kao što su novi temelji, ojačanje zidova s unutrašnje i vanjske strane, međukatnih konstrukcija te radovi na pročelju zgrade.

„Na samom početku radova trebamo napraviti pridržanje postojećeg dijela u središnjem dijelu zgrade koje je najviše oštećeno. Nakon temeljnih radova, uslijedit će radovi na modernizaciji instalacija, poput struje, grijanja i ostale infrastrukture. Također, istaknuo bih kako će se tijekom radova očuvati svi vrijedni elementi povijesne baštine kojih je na ovoj zgradi puno”, rekao je Tomislav Držanić.

Predstavnici institucija koje sudjeluju u procesu obnove i predstavnici medija potom su obišli i nekoliko prostorija u prizemlju i na prvom katu zgrade Sveučilišta i Pravnoga fakulteta koja kreće u obnovu.

> Proces pripreme projektno-tehničke dokumentacije, konzultacija s konzervatorima, kao i odabir izvođača radova bili su dugi i kompleksni. Danas, 15. prosinca, započinje obnova ove jedinstvene i vrlo složene zgrade, koja je ujedno i pojedinačni kulturni spomenik

U rektorovoj sobi predstavnici izvođača, stručnoga nadzora i ostale stručne osobe koji su sudionici u procesu obnove nazočne su upoznali s pojedinim fazama obnove zgrade. Kratki obilazak obuhvatio je malu vijećnicu u prizemlju zgrade, jednu predavaonicu Pravnoga fakulteta na prvom katu te pregled gornjega stubišta koje je u dvama potresima značajno oštećeno. Bilo je vidljivo da je zgrada konstrukcijski ugrožena te da su oštećenja na zidovima i svodovima prilično velika.

Uz obnovu zagrebačke katedrale, ovo je druga najzahtjevnija cjelovita obnova u gradu Zagrebu. Zbog velikih oštećenja na objektu, nastalih u potresima 22. ožujka i 29. prosinca 2020., pripremit će se i osnažiti temelji na samom početku izvođenja radova. „Visoka kvaliteta zgrade, ne samo u zagrebačkom i hrvatskom nego i šire – u bečkom i srednjoeuropskom kontekstu, nalaže pažljiv pristup njezinoj obnovi, u kojoj zbog potreba konstrukcijske sanacije nikako ne smije biti dovedena u pitanje njezina povijesna slojevitost, građevinska struktura i identitet općenito”, navedeno je u Konzervatorskom elaboratu Instituta za povijest umjetnosti.

„Zbog sigurnosti građevine napravit će se i podloga za izvedbu zidova koji će dodatno ojačati i dati stabilnost zgradi. To je preduvjet da bismo imali kvalitetne podloge za sve stropne konstrukcije i sve katove onako kako su projektanti predvidjeli”, rekao je rektor Lakušić, koji je i kao građevinski stručnjak od početka bio uključen u postupak provedbe cjelovite obnove.

Uz predstavnike Sveučilišta u Zagrebu i tvrtke ING-GRAD d. d., događanju u vestibulu zgrade Sveučilišta u Zagrebu i Pravnoga fakulteta nazočili su predstavnici institucija uključenih u proces obnove, projektanti, konzervatori, inženjeri zaduženi za nadzor, kao i drugi stručnjaci. ///

SVEUČILIŠNO CJELOŽIVOTNO OBRAZOVANJE

Sveučilište u Zagrebu nudi više od 350 programa cjeloživotnog obrazovanja

Kraći, fleksibilniji i ciljani obrazovni programi postaju ključan alat za zapošljivost i profesionalni razvoj. Sveučilište u Zagrebu kroz cjeloživotno obrazovanje povezuje akademsku izvrsnost s konkretnim potrebama tržišta rada

PIŠE: **Radna skupina za cjeloživotno obrazovanje Sveučilišta u Zagrebu**
SNIMILI: **Branko Nađ i Daliborka Pašić**

Sveučilište u Zagrebu razvilo je sustav cjeloživotnog obrazovanja prepoznajući sve veću potrebu poslodavaca i pojedinaca za bržim stjecanjem novih kompetencija na akademskoj razini, ali u okviru kraćih, fleksibilnijih i dostupnijih oblika obrazovanja. Riječ je o neformalnim obrazovnim programima, odnosno programima cjeloživotnog obrazovanja koji čine, uz formalne studijske programe, sveobuhvatnu obrazovnu ponudu i odgovor Sveučilišta na suvremene društvene, gospodarske, tehnološke i klimatske izazove i promjene.

> Želite naučiti analogno fotografirati, usavršiti nastavničke kompetencije ili steći nova znanja iz umjetne inteligencije? Sveučilište u Zagrebu kroz cjeloživotno obrazovanje nudi iznenađujuće širok spektar programa namijenjenih svima – bez obzira na dob i prethodno obrazovanje.

Cjeloživotno obrazovanje sastavni je dio europskih i nacionalnih razvojnih strategija i obuhvaća sve organizirane neformalne obrazovne aktivnosti koje osoba poduzima nakon završetka najmanje prvog ciklusa formalnog obrazovanja radi unaprjeđenja ili razvoja novih znanja, vještina i kompetencija. Za razliku od formalnog obrazovanja koje završava diplomom i organizirano je u tri glavna ciklusa: osnovno, srednjoškolsko i visoko obrazovanje, cjeloživotno je obrazovanje kontinuirani proces koji podupire, prema Memorandumu Europske komisije o cjeloživotnom učenju obrazovanju iz 2000., osobni razvoj, aktivno građanstvo, socijalnu uključenost i zapošljivost. Od sredine 2025. godine, Sveučilište u Zagrebu član je i EUCEN-a (European University Continuing Education Network), najvećega međunarodnog multidisciplinarnog udruženja sveučilišnoga cjeloživotnog obrazovanja (SCŽO) (University Life Long Learning).

EUCEN navodi kako se sveučilišni CŽO odnosi na ponudu visokoškolskih ustanova za različite mogućnosti učenja, korištenja usluga i istraživanja radi osobnoga i profesionalnoga razvoja širokoga kruga pojedinaca – tijekom cijelog života u različitim životnim kontekstima –te društvenoga, kulturnoga i gospodarskoga razvoja zajednica i regije. Ono se provodi na sveučilišnoj razini i temelji se na istraživanju, ponajviše je usmjereno potrebama polaznika i često se razvija i/ili provodi u suradnji s dionicima i vanjskim akterima.

TREĆA MISIJA SVEUČILIŠTA – OTVORENOST SVEUČILIŠTA PREMA ZAJEDNICI

Sveučilište kao javna obrazovna ustanova daje mogućnost građanima da u sklopu otvorenosti javnoga učilišta široj zajednici, uz suglasnost nastavnika, pohađaju nastavu bez upisa kolegija i bez obveze polaganja ispita.

Osim toga, sastavnice Sveučilišta u Zagrebu dijelove svojih studijskih programa nude preoblikovane i prilagođene u kraće programe cjeloživotnog obrazovanja (tečajeve, ljetne škole, seminare, otvorene kolegije i slično) i nude ih općoj javnosti uz određenu naknadu.

PROGRAMI CJELOŽIVOTNOG OBRAZOVANJA NA SVEUČILIŠTU U ZAGREBU

Programi cjeloživotnog obrazovanja na Sveučilištu i njegovim sastavnicama su programi koji se organiziraju radi stjecanja znanja, vještina i kompetencija za osobne, društvene i profesionalne potrebe te potrebe tržišta rada, a ne smatraju se studijem u smislu zakona kojim se uređuje visoko obrazovanje i znanstvena djelatnost. Mogu uključivati programe s kolegijima, predavanja, seminare, radionice, tečajeve, ljetne i zimske škole, programe stručnog usavršavanja, kratke intenzivne obrazovne programe i slično, uključujući programe obrazovanja odraslih i obrazovanja za treću životnu dob. Programi cjeloživotnog obrazovanja evidentiraju se u Bazi na temelju prijedloga nositelja programa za upis. Pravilnikom o cjeloživotnom obrazovanju Sveučilišta u Zagrebu uređuju se vrste, ustroj i izvedba te sustav upravljanja kvalitetom programa cjeloživotnog obrazovanja na Sveučilištu u Zagrebu.

Program cjeloživotnog obrazovanja može ustrojiti i izvoditi sastavnica ili Sveučilište, samostalno ili u suradnji s drugim sastavnicama, sveučilištima ili vanjskim partnerima (visoka učilišta, znanstveni instituti i druge ustanove u sustavu visokog obrazovanja i znanosti, državna tijela i javne ustanove, tijela državne uprave i lokalne samouprave, strukovne organizacije i druge organizacije civilnoga društva, partneri iz gospodarskoga sektora, ostali partneri).

Mogu se izvoditi kao programi sa stjecanjem ECTS bodova ili bez stjecanja ECTS bodova, klasično, na daljinu ili mješovito (hibridno), na hrvatskom ili stranom jeziku, na sastavnici ili izvan nje odnosno na Sveučilištu ili izvan njega.

Radi osiguranja kvalitete, programi CŽO-a s ECTS bodovima vrjednuju se na sastavnici ili na Sveučilištu u skladu s Pravilnikom o cjeloživotnom obrazovanju Sveučilišta u Zagrebu. Naime, neki sveučilišni programi cjeloživotnog obrazovanja s ECTS bodovima mogu se priznati u formalnom obrazovanju, kao preduvjet za upis na određene studijske programe – tzv. razlikovni programi, a neki programi, poput programa za stjecanje djelomične kvalifikacije, mogu služiti dogradnji prethodno stečene kvalifikacije na završenom studiju. Primjer takva programa je Pedagoško-psihološko obrazovanje za nastavnike.

Također, postoje programi s ECTS bodovima, manjeg opsega, za stjecanje (skupova) ishoda učenja, odnosno mikrokvalifikacija (engl. *micro-credential*). Nakon završetka takva programa polaznici dobivaju zapis o postignutim ishodima učenja koje su ostvarili.

STRUČNO USAVRŠAVANJE I ZADOVOLJAVANJE OSOBNIH INTERESA I OSOBNOGA RAZVOJA

Programi stručnog usavršavanja organizirane su obrazovne aktivnosti namijenjene odraslima koji žele unaprijediti svoje profesionalne vještine i znanja. Obično su usmjereni na konkretna područja rada, prate potrebe tržišta i tehnološke promjene te omogućuju bržu prilagodbu novim zahtjevima posla. Iako takvi programi mogu biti organizirani na nižim obrazovnim razinama, povezanost s akademskom zajednicom nudi uvid u aktualne znanstvene spoznaje o određenoj profesiji ili specijalizaciji. Takve programe nude, na primjer, Farmaceutsko-biokemijski, Agronomski fakultet, Fakultet elektrotehnike i računarstva, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Ekonomski fakultet, Prometni fakultet, Fakultet organizacije i informatike, Pravni fakultet, Prirodoslovno-matematički fakultet, Rudarsko-geološko-naftni fakultet. Neki programi stručnog usavršavanja mogu biti i dio obvezatnih programa kontinuiranog usavršavanja u okvirima stručnih komora i drugih profesionalnih udruženja npr. programi Stomatološkoga fakulteta i Građevinskoga fakulteta.

S druge strane, velik broj programa cjeloživotnog obrazovanja organizira se u svrhu osobnoga razvoja i zadovoljenja znatiželje pojedinaca. To su programi za stjecanje određenih životnih vještina, za istraživanje hobija i slično. Na primjer, na Tekstilno-tehnološkom fakultetu moći ćete svladati osnovne tehnike ručnoga tkanja na programu Kreativno tkanje kao put stvaranja, a na Grafičkom fakultetu možete naučiti kao se snima i izrađuje analogna fotografija. Ako vas više zanima teorija ili jezici, svakako preporučujemo cijeli niz otvorenih kolegija Filozofskoga fakulteta.

> Ulaskom u EUCEN i sudjelovanjem u međunarodnim projektima poput UNIC-a, Sveučilište u Zagrebu pozicionira se kao aktivan sudionik europskog prostora cjeloživotnog učenja, nudeći nastavnicima i polaznicima nove mogućnosti međunarodne suradnje.

MEĐUNARODNA SURADNJA – PRILIKE ZA STRUČNO USAVRŠAVANJE NASTAVNIKA

Međunarodna suradnja pruža jedinstvenu priliku za razmjenu znanja, iskustava i najboljih praksi, potiče profesionalni rast, otvara nova područja stručnog interesa i jača interkulturne kompetencije. Primjer takve suradnje je UNIC projekt, u sklopu kojega surađuje deset sveučilišta, a član toga konzorcija je i Sveučilište u Zagrebu. UNIC-ov Centar za učenje i podučavanje (https://www.unic.eu/en/centre-teaching-and-learning) organizira program za stjecanje nastavničkih kompetencija za primjenu inovativnih metoda i novih oblika međunarodne suradnje u nastavi. Trenutačno se provodi drugi ciklus *InterTeach* programa u kojemu se spaja međukulturno iskustvo i profesionalni razvoj.

Takva iskustva i programi ne samo da proširuju osobne vještine i perspektive, nego doprinose i kvalitetnijem radu u vlastitoj sredini.

PRIZNAVANJE PRETHODNOGA NEFORMALNOG I INFORMALNOG UČENJA

Polaznicima obrazovnih programa cjeloživotnog obrazovanja svakako može biti zanimljiva mogućnost da stečena znanja, vještine i kompetencije mogu biti priznate u sustavu formalnog obrazovanja, dakle na nekom od fakulteta ili akademija. To se ne odnosi samo na kompetencije stečene na programima cjeloživotnog obrazovanja, nego i na one stečene tijekom karijere, kroz hobi, samoučenjem i slično. No, treba napomenuti da se mogu priznati samo one kompetencije koje su dio formalnih studijskih programa kako bi se poštivalo načelo jednake vrijednosti, odnosno kako bi kvalifikacije stečene neformalnim i informalnim putem bile identične formalno stečenim kvalifikacijama. Za priznavanje određenih kompetencija možete se javiti fakultetu ili akademiji koja provodi studijske programe iz područja vaših stečenih kompetencija. Ondje ćete proći kroz postupak priznavanja i vrjednovanja, propisan na svakoj pojedinoj instituciji.

JAČANJE ULOGE SVEUČILIŠTA I KAPACITETA SASTAVNICA

Prvi Sveučilišni dan cjeloživotnog obrazovanja organiziran je radi jačanja uloge Sveučilišta kao ključnoga dionika u praćenju i razvoju međunarodnih i nacionalnih trendova u području cjeloživotnog obrazovanja te radi aktivnog uključivanja sastavnica u širenje ponude obrazovnih programa i promicanje sveučilišnoga cjeloživotnog obrazovanja.

U svrhu koordinacije i informiranja sastavnica organizirana je Mreža CŽO-a, koju čine jedinice cjeloživotnog obrazovanja na sastavnicama, a s ciljem jačanja njihova kapaciteta i kao poticaj za razvoj sustava, izradu i vrjednovanje programa cjeloživotnog obrazovanja. Sveučilište je organiziralo pilot-projekt pružanja potpore za izradu i upis programa u Registar HKO-a. Namijenjen je voditeljima programa te jedinicama cjeloživotnog obrazovanja na sastavnicama. Zamišljen je kao fleksibilna obrazovna aktivnost tijekom koje će sudionici, ovisno o svojim i potrebama institucija, razvijati kompetencije za izradu programa cjeloživotnog obrazovanja. Od srpnja do sredine prosinca 2025. održane su četiri radionice i četiri *online* sastanka u suradnji s ključnim dionicima, predstavnicima Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih, Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Agencije za znanost i visoko obrazovanje te Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje. Više o pilot- projektu možete pronaći na https://www.unizg.hr/o-sveucilistu/sveuciliste-jucer-danas-sutra/osiguravanje-kvalitete/cjelozivotno-obrazovanje/skupovi-o-cjelozivotnom-obrazovanju/pilot-projekt/.

TRENDOVI U CJELOŽIVOTNOM OBRAZOVANJU

Prema informacijama iz trećega Međunarodnoga priručnika o cjeloživotnom učenju (2023.), u budućnosti možemo očekivati većinu započetih trendova iz prethodnih razdoblja, samo uz brži napredak. Očekuje se, dakle, sve veća digitalizacija, korištenje *online* platformi, virtualnih učionica i digitalnih alata koji omogućuju fleksibilnost i dostupnost obrazovanja bez obzira na lokaciju i vrijeme. Odličan primjer je besplatni *online* tečaj o osnovama umjetne inteligencije *Elements of AI*, dostupan i na hrvatskom jeziku. Razvijen je u suradnji Sveučilišta u Helsinkiju i tvrtke MiniLearn. Sveučilište u Zagrebu je partner za hrvatsko mrežno sjedište. Tečaj se redovito ažurira novim spoznajama o umjetnoj inteligenciji.

Trend organiziranja kraćih obrazovnih programa za stjecanje skupova ishoda učenja – mikrokvalifikacija i dalje će biti u porastu, naročito povezano za dodjelu certifikata i digitalnih znački, o čemu je Centar za e-učenje Sveučilišnoga računskoga centa Srce pripremio kratki tečaj *Primjena digitalnih znački u obrazovnim aktivnostima.*

Možemo očekivati da će se u budućnosti sve više raditi na prilagodbi sadržaja i metoda individualnim potrebama polaznika – tzv. personalizirani putovi učenja. Tu su analitike učenja i umjetna inteligencija od velike pomoći. Fakultet organizacije i informatike ima *Laboratorij za analitiku učenja i akademsku analitiku,* koji okuplja istraživače i praktičare u području analitike učenja i akademske analitike te primjene istraživanja za unaprjeđenje kvalitete učenja i podučavanja.

I dalje će kao odgovor na potrebe tržišta rada biti ključno jačanje partnerstva i suradnja obrazovnih institucija, poslodavaca i industrije. Rezultat su te suradnje programi prekvalifikacije i dokvalifikacije. Dobar primjer je Program za prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju učitelja u svrhu stjecanja kvalifikacije odgojitelja, koji je nastao kao odgovor na recentni nedostatak odgojitelja u dječjim vrtićima.

Nadalje, raste potreba za tzv. transverzalnim vještinama, poput kritičkoga mišljenja, kreativnosti, komunikacije i prilagodljivosti, koje su prenosive između različitih profesija. Očekuje se daljnji razvoj sustava priznavanje neformalnog i informalnog učenja, kao i povezivanje s nacionalnim kvalifikacijskim okvirima kako bi se osigurala kvaliteta i prepoznatljivost kvalifikacija, ali i razvoj međunarodnih obrazovnih programa povećanjem suradnje i mobilnosti.

Zaključno, uključivanje tema održivoga razvoja i društvene odgovornosti bit će u budućnosti ključno u programima cjeloživotnog obrazovanja.

Pozivamo zainteresirane da se uključe u Sveučilišnu mrežu CŽO-a (*mailling lista*) kako bi bili pravodobno informirani o razvoju sustava CŽO-a na Sveučilištu i primali obavijesti o događajima, edukacijama i drugim temama iz područja cjeloživotnog obrazovanja. ///

Impresivan katalog obrazovnih mogućnosti

Sveučilište u Zagrebu sa svojim sastavnicama trenutačno nudi više od 350 programa cjeloživotnog obrazovanja. Ova impresivna brojka demonstrira raznolikost obrazovnih mogućnosti koje pokrivaju brojne discipline i razine stručnosti.

Katalog programa raspoređenih po sastavnicama:
https: //www.unizg.hr/o-sveucilistu/sveuciliste-jucer-danas-sutra/osiguravanje-kvalitete/cjelozivotno-obrazovanje/baza-programa-cjelozivotnog-obrazovanja/pregled-programa-czo-po-sastavnicama/

SVEČANA CEREMONIJA

Prof. dr. sc. Branimiru Ivanu Šikiću dodijeljen počasni doktorat Sveučilišta u Zagrebu

Počasni doktorat najviše je priznanje kojim Sveučilište u Zagrebu ističe pojedince, a profesor Šikić jedan je od vodećih svjetski priznatih stručnjaka u području mehanizama rezistencije tumora na citotoksičnu onkološku terapiju i jedan od znanstvenika koji se prvi u svijetu počeo baviti tom problematikom, koja je danas prepoznata kao glavni problem u liječenju malignih bolesti

PIŠE: **Ana Konta**
SNIMIO: **Branko Nađ**

Na posebnoj svečanoj ceremoniji, koja se organizira samo jednom godišnje na Sveučilištu u Zagrebu, **održana je 26. studenoga dodjela počasnoga doktorata prof. dr. sc. Branimiru Ivanu Šikiću, profesoru emeritusu na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Stanfordu** (Stanford University School of Medicine).

104.
POČASNI DOKTOR SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Profesor Branimir Ivan Šikić postao je **104. počasni doktor** Sveučilišta u Zagrebu. Tako je nastavljena više od stoljeća duga tradicija, započeta 1913. godine, kada je ovo visoko priznanje prvi put dodijeljeno istaknutom hrvatskom povjesničaru Tadiji Smičiklasu. Lani je, podsjetimo, titulu počasnoga doktora dobio prof. dr. sc. Hrvoje Tkalčić, redoviti profesor i voditelj Geofizičkoga odsjeka Centra za istraživanje Zemlje na Australskom nacionalnom sveučilištu u Canberri.

Svečana dodjela počasnoga doktorata profesoru Šikiću

Rektor Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Stjepan Lakušić** počasni je doktorat profesoru Šikiću dodijelio **za doprinos razvoju znanstvenih istraživanja na Sveučilištu u Zagrebu u području biomedicine i zdravstva, internacionalizaciji Sveučilišta u Zagrebu i njegovu otvaranju svjetskom prostoru visokoga obrazovanja**.

Počasni doktorat dodijeljen je na temelju izvješća Stručnoga povjerenstva, koje je Senat prihvatio 23. rujna 2025. Stručno povjerenstvo djelovalo je u sastavu: **prof. dr. sc. Lidija Beketić-Orešković**, predsjednica Povjerenstva, **prof. dr. sc. Boris Brkljačić** i **prof. emer. Marijan Klarica**.

Svečanost dodjele počasnoga doktorata, nakon što je sveučilišni pedel sa žezlom najavio ulazak članova Povjerenstva, prorektora i dekana, započela je uvodnim govorom rektora **prof. dr. sc. Stjepana Lakušića**, koji je istaknuo da je za Sveučilište u Zagrebu velika čast predstaviti zasluge i postignuća profesora Šikića, jednoga od najistaknutijih svjetskih znanstvenika i dugogodišnjega prijatelja Sveučilišta u Zagrebu.

Profesor Šikić kao primjer znanstvene izvrsnosti

„Počasni doktorat najviše je priznanje kojim Sveučilište u Zagrebu ističe pojedince koji su svojim znanstvenim, umjetničkim, nastavnim ili društvenim djelovanjem pridonijeli razvoju sveučilišne i šire zajednice”, rekao je rektor te istaknuo kako je profesionalni put profesora Šikića primjer znanstvene iz-

vrsnosti. U svojem se govoru rektor posebno osvrnuo na njegovu povezanost sa Sveučilištem u Zagrebu. Rekavši kako ta povezanost nije samo simbolična, zahvalio je profesoru Šikiću na njegovoj velikoj potpori hrvatskim istraživačima, čime je pridonio međunarodnoj vidljivosti našega Sveučilišta i razvoju onkologije u hrvatskom znanstvenom prostoru.

„Cijeli svoj život profesor Šikić vjerovao je da upornošću, radom, zalaganjem i davanjem onoga što ima i zna, a to je znanje, može napraviti velike korake i pomoći onima kojima je pomoć najpotrebnija. Posebno mu zahvaljujemo što je stvorio mogućnost da naši znanstvenici i liječnici borave u izvrsnom institutu koji je vodio", rekao je rektor Lakušić.

Na svečanosti je uslijedio govor promotorice **prof. dr. sc. Lidija Beketić-Orešković**, koja je predstavila znanstveni doprinos profesora Šikića, njegova postignuća u području nastavne i stručne djelatnosti, osvojene nagrade, dužnosti u nacionalnim i međunarodnim znanstvenim društvima te suradnju sa Sveučilištem u Zagrebu i Medicinskim fakultetom.

„Profesor Šikić jedan je od vodećih svjetski priznatih stručnjaka u području mehanizama rezistencije tumora na citotoksičnu onkološku terapiju i jedan od znanstvenika koji se prvi u svijetu počeo baviti tom problematikom, koja je danas prepoznata kao glavni problem u liječenju malignih bolesti. Tijekom svojega istraživačkog rada došao je do značajnih otkrića u području rezistencije tumora na citotoksičnu terapiju, što je pridonijelo razumijevanju mehanizama i načina nastanka tumorske rezistencije te mogućnostima modulacije i prevladavanja ovoga iznimno kompleksnoga i klinički važnoga problema."

Nakon završetka studija medicine na Medicinskom fakultetu Pritzker Sveučilišta u Chicagu, profesor Šikić stručno se usavršavao na Sveučilištu Georgetown i na Nacionalnom institutu za rak pri Nacionalnim institutima za zdravlje u Bethesdi u američkoj saveznoj državi Maryland. Od 1979. pa do umirovljenja 2021. godine djelovao je na Sveučilištu u Stanfordu, jednom od vodećih svjetskih središta znanosti i inovacija, gdje je izgradio znanstvenu karijeru koja objedinjuje temeljna i klinička istraživanja te dugogodišnji nastavnički i mentorski rad.

Proveo više od 50 znanstvenih projekata

Tijekom svoje karijere u onkologiji profesor Šikić proveo je **više od 50 znanstvenih projekata** i ima **dva patenta** vezana za proučavanje rezistencije tumora na citotoksičnu terapiju. Njegov klinički rad obuhvaćao je liječenje bolesnika s malignim bolestima, posebice bolesnica s rakom dojke i jajnika. Tijekom svoje karijere u onkologiji – u svom kliničkom radu i u svojem laboratoriju na Stanfordu – bio je **mentor više od stotinu** dodiplomskih i poslijediplomskih studenata. Ti studenti danas imaju uspješne i svjetski priznate akademske karijere kao liječnici i znanstvenici. Među njegovim postdoktorskim studentima bilo je i nekoliko studenata iz Hrvatske, koji su danas uspješni profesori medicine i znanstvenici.

Nakon što je rektor proglasio profesora Branimira Ivana Šikića počasnim doktorom Sveučilišta u Zagrebu, **profesor Šikić upisao se u *Knjigu počasnih doktora*** te se obratio uzvanicima.

„Zahvaljujem Sveučilištu u Zagrebu i dekanu Medicinskoga fakulteta Slavku Oreškoviću na velikoj časti koju su mi iskazali. Mogu samo zamisliti koliko bi moji roditelji, Ante i Fedora Šikić, bili ponosni da su među živima. Oni su se prvi put sreli prije 85 godina upravo na stubama zgrade Uprave Sveučilišta u Zagrebu, koja je trenutačno u obnovi", rekao je novi počasni doktor Sveučilišta u Zagrebu, ne skrivajući uzbuđenje i iznimnu čast koju mu je dodijelilo najveće hrvatsko sveučilište.

Profesor Šikić u svojem se govoru emotivno prisjetio povijesti svoje obitelji koja je nakon Drugoga svjetskoga rata napustila Hrvatsku, kao i svoje odluke da profesionalni život posveti medicini.

Kao dijete odlučio se posvetiti medicini

„Bio sam dijete s golemom željom za znanjem. S dvanaest godina odlučio sam se za karijeru u medicinskim istraživanjima. Nakon studija medicine na Sveučilištu u Chicagu i specijalizacije iz interne medicine, privukla me onkologija kao vrlo ozbiljna struka u kojoj odluke često znače život ili smrt oboljelih. Htio sam pridonijeti ne samo skrbi o pacijentima nego i razvoju znanja o karcinomima i njihovu liječenju kroz znanstvenoistraživački rad", rekao je počasni doktor Branimir Ivan Šikić.

U svojoj zahvali osvrnuo se na suradnju s Medicinskim fakultetom i hrvatskim znanstvenicima, posebice na organizaciji Središnjega europskoga onkološkoga kongresa koji se održavao u Opatiji.

> „Tijekom svih godina bili su mi iznimno važni odnosi s hrvatskim onkolozima. Istinski sam uživao u tim suradnjama i puno sam profitirao od njih. Danas stojim pred vama svjestan koliko sam sretan čovjek. Zahvalan sam mnogim ljudima s kojima sam surađivao, posebice svojoj supruzi i obitelji na njihovoj ljubavi i potpori."

PLODONOSNA SURADNJA S HRVATSKIM INSTITUCIJAMA

Profesor Šikić s hrvatskim onkolozima surađuje već dugi niz godina na zajedničkim projektima i u organizacijama kongresa, kao i u postdoktorskoj edukaciji mladih hrvatskih onkologa u svojem američkom laboratoriju. Također, profesor Šikić intenzivno surađuje s Hrvatskim onkološkim društvom: od 2007. do 2009. bio je savjetnik Vlade Republike Hrvatske u kreiranju Strategije borbe protiv raka Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske, a od 2017. do 2021. sudjelovao je kao savjetnik u izradi Nacionalnoga plana za borbu protiv raka Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske. Profesor Šikić bio je pokretač i glavni organizator Središnjega europskoga onkološkoga kongresa *(Central European Oncology Congress –CEOC)*, koji se od 1998. do 2022. godine 16 puta održavao u Opatiji, u suradnji s Hrvatskim onkološkim društvom, i koji je od 2011. u kategoriji *Best of ASCO* kao licencirani kongres Američkoga društva za kliničku onkologiju *(American Society of Clinical Oncology)*.

„Tijekom svih godina bili su mi iznimno važni odnosi s hrvatskim onkolozima. Istinski sam uživao u tim suradnjama i puno sam profitirao od njih. Danas stojim pred vama svjestan koliko sam sretan čovjek. Zahvalan sam mnogim ljudima s kojima sam surađivao, posebice svojoj supruzi Diane i obitelji na njihovoj ljubavi i potpori", rekao je profesor Šikić, čiji su članovi obitelji također bili na svečanosti, posebno ponosni na njega i njegove velike uspjehe u kliničkom radu i znanosti.

Uz prorektore, dekane i prodekane Sveučilišta u Zagrebu, svečanoj dodjeli počasnoga doktorata prof. dr. sc. Branimiru Ivanu Šikiću nazočili su mnogi uzvanici. ///

DAN FAKULTETA

105 godina globalne izvrsnosti, tradicije i obrazovanja na Ekonomskom fakultetu

Kao nositelj trostruke krune međunarodnih akreditacija – AACSB, EQUIS i AMBA – Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu pozicionirao se među 1 % najboljih fakulteta u svijetu i jedini je takav fakultet u Hrvatskoj, što je ujedno potvrda kvalitete, etike, ustrajnosti, a prije svega izvrsnih ljudi, poručila je dekanica prof. dr. sc. Sanja Sever Mališ na svečanosti u povodu Dana Fakulteta

PIŠE: **Ana Konta**
SNIMIO: **Leon Ginder**

Sveučilište u Zagrebu Ekonomski fakultet obilježio je 1. prosinca veliku, 105. obljetnicu svojega djelovanja na svečanosti kojoj su nazočili brojni ugledni gosti, među kojima su bili predsjednik Republike Hrvatske **Zoran Milanović**, izaslanik predsjednika Hrvatskoga sabora, saborski zastupnik **Zoran Gregurović**, izaslanik predsjednika Vlade RH, potpredsjednik Vlade i ministar financija **Marko Primorac**, izaslanik zagrebačkoga gradonačelnika, predsjednik odbora za financije **Damir Bakić,** rektor **prof. dr. sc. Stjepan Lakušić** s prorektorima i dekanima Sveučilišta u Zagrebu, zamjenica guvernera Hrvatske narodne banke **Sandra Švaljek** i viceguverneri **Tomislav Ćorić** i **Maroje Lang**, predstavnici veleposlanstava Republike Češke, Poljske, Slovačke, Republike Litve, Gruzije i Irske, profesori emeritusi, rektori i prorektori drugih sveučilišta te predstavnici akademske zajednice, gospodarstvenici i studenti.

Brojni uzvanici i gosti na svečanosti u povodu Dana Fakulteta

NOSITELJ TROSTRUKE KRUNE

Svečani program Dana Fakulteta održan je u prepunoj Kongresnoj dvorani, a započeo je uvodnim obraćanjem dekanice **prof. dr. sc. Sanje Sever Mališ**, u kojem je istaknula ključna postignuća Fakulteta te predstavila viziju razvoja u idućem razdoblju.

„Sto pet godina nije samo brojka na papiru, ovo je priča generacija za generacije, jedna misija, jedno nasljeđe koje traje više od stoljeća. Priča je to o ljudima koji su vjerovali da obrazovanje može promijeniti društvo. Priča o profesorima koji su učili s vizijom, studentima koji su učili s ambicijom i o zajednici koja se gradila na **entuzijazmu, upornosti i radinosti**. Danas, dok obilježavamo okruglu, povijesnu obljetnicu, slavimo godine, ali važnije od toga, **slavimo ljude** koji su ovu instituciju učinili jednom od najvažnijih obrazovnih središta u regiji. Prošla godina je bila povijesna: Ekonomski fakultet postao je **nositelj trostruke krune međunarodnih akreditacija** – AACSB, EQUIS i AMBA. Ove godine taj smo status potvrdili. Pozicionirali smo se **među 1 % najboljih fakulteta na svijetu** i jedini smo takav fakultet u Hrvatskoj. To je potvrda kvalitete, etike, ustrajnosti, a prije svega ljudi”, istaknula je dekanica **Sanja Sever Mališ**. Dodala je kako je međunarodna uloga Fakulteta ove godine dodatno ojačala. Potpisano je više od 200 međunarodnih ugovora s institucijama iz više od 50 zemalja, od kojih polovica ima barem jednu akreditaciju, a više od 30 su trostruko akreditirane institucije.

Nazočnima se obratio i rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Stjepan Lakušić.

„Kada fakultet ima **tri međunarodne akreditacije**, onda to spada u kategoriju **najbolje izvrsnosti** koju netko može postići. A ona se ne postiže slučajno. Postigli ste ju jer ste hrabri i uporni, jer imate snage pokrenuti fakultet koji je danas globalno jak i vidljiv na međunarodnoj sceni”, rekao je **rektor prof. dr. sc. Stjepan Lakušić**.

Istaknuo je kako je tijekom 105 godina duge tradicije Fakultet iznjedrio brojne stručnjake u području ekonomskih znanosti koji su utjecali na društveni razvoj te i danas brojni eksperti aktivno sudje-

Predsjednik RH Zoran Milanović

Dekanica prof. dr. sc. Sanja Sever Mališ

Rektor Sveučilišta u Zagrebu Stjepan Lakušić

Ministar Marko Primorac

Mr. sc. Gordan Kolak, predsjednik uprave Končara među nagrađenim gospodarstvenicima

luju u političkom, gospodarskom i turističkom razvoju. Osvrnuo se i na obnovu zgrade Fakulteta te na važnost potpisivanja programskih ugovora.

„Cilj obnove je dobiti kvalitetnu infrastrukturu kako bismo mogli postizati još kvalitetnije rezultate i kako bismo u svrhu izvrsnosti mogli imati ono što je važno za studente i djelatnike", dodao je rektor Lakušić.

NOVA PARTNERSTVA, RAZMJENE I SPORAZUMI

Ove godine Ekonomski fakultet potpisao je **nova partnerstva** s fakultetima iz **Brazila, Ujedinjenoga Kraljevstva, Indije i Meksika**, a među njima su dva trostruko akreditirana fakulteta. Nastavit će se i suradnja sa Sveučilištem Jiao Tong u Šangaju (Shanghai Jiao Tong University), jednim od **pet najboljih sveučilišta u Kini** čiji su studenti ove godine posjetili Zagreb. Predavanja su studentima održali **veleposlanici Švedske, Španjolske i Kine**, pružajući im izravan uvid u međunarodne perspektive. Uz sve to, Ekonomski fakultet je najveći fakultet po broju međunarodnih mobilnosti.

„Čak 350 stranih studenata studiralo je na fakultetu ove godine, a preko 250 studenata otišlo je na razmjenu u više od 20 zemalja. Preko 80 naših studenata sudjelovalo je u BIP programima. Ekonomski fakultet Zagreb danas je **međunarodna učionica,** i to svakim danom sve više. U protekloj godini naši su nastavnici objavili **470 radova,** od čega 238 u časopisima. Od tih 238 radova, njih 86 je objavljeno u Q1 časopisima, a 34 u Q2. Naši istraživači s fakulteta sudjeluju u više od 10 međunarodnih projektnih konzorcija", pohvalila se dekanica Sanja Sever Mališ.

Osvrnuvši se na dugu tradiciju Fakulteta i trenutačni položaj Republike Hrvatske u Europskoj uniji, predsjednik RH **Zoran Milanović** istaknuo je važnu ulogu Ekonomskoga fakulteta u političkom i javnom životu.

„Ekonomski fakultet je važan u političkom smislu kao nekakva vrsta snage, dokaz da se ovdje nešto zna i može. I zato taj intelektualni duh znatiželje, koji nije nužno ograničen samo na uže područje rada, njegujte, potičite i uvijek se sjetite svojih slavnih prethodnika", istaknuo je predsjednik Milanović čestitajući studentima i djelatnicima Dan Fakulteta.

Na svečanosti je prikazan i prigodni video-

Dekanica Sanja Sever Mališ s prodekanicama i prodekanima

uradak *105 godina Ekonomskog fakulteta – Zagreb*, a program su upotpunile dvije glazbene točke.

Potom se brojnim gostima, profesorima i studentima obratio **izaslanik zagrebačkoga gradonačelnika Damir Bakić**.

„U svojih sto pet godina postojanja Fakultet je izrastao u instituciju akademske izvrsnosti. Njegova tradicija, utemeljena na najvišim akademskim standardima, danas se ogleda u konkurentnosti. Ekonomski fakultet nije samo obrazovna institucija nego i važan partner u oblikovanju budućih politika, novih ideja i inicijativa koje podupiru održivi rast", rekao je Bakić, istaknuvši kako je ovaj fakultet iznjedrio naraštaje ekonomista, menadžera i poduzetnika.

Pohvale Fakultetu, profesorima, znanstvenicima i studentima izrazio je u svojem govoru i izaslanik predsjednika Vlade RH, **potpredsjednik Vlade i ministar financija Marko Primorac.**

„Ovih sto pet godina govori o intenzitetu, angažmanu naših stručnjaka i znanstvenika. Tu nije riječ o povijesti nego o snažnom angažmanu i vidljivim naporima, ali i rezultatima tih napora u smislu promjena koji su učinili hrvatsku ekonomiju i društvo boljim", poručio je ministar Primorac.

Koliko je Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu cijenjen i izvrstan, potvrdio je u svojem obraćanju i **izaslanik predsjednika Hrvatskoga sabora, saborski zastupnik Zoran Gregurović.**

„Ovaj fakultet djeluje u sklopu Sveučilišta u Zagrebu, a ostvaruje iznimne rezultate. Ono što je najvažnije je da grad ili općinu ne čine asfalt ili zgrade nego ljudi, isto kao što i ovaj fakultet čine ljudi koji su u ovih sto pet godina prenosili svoje znanje brojnim naraštajima studenata", rekao je saborski zastupnik Gregurović.

VIZIJA BUDUĆNOSTI

Sveučilište u Zagrebu Ekonomski fakultet stvara znanje koje ima globalnu relevantnost, a ta se relevantnost ne vidi samo u znanstvenim radovima nego i u **projektima koji mijenjaju zajednicu**, potiču poduzetništvo i otvaraju prilike tamo gdje ih nije bilo. Akademija za žene poduzetnice je program koji osnažuje žene poduzetnice i pomaže im pretvoriti ideje u održive poslovne ideje.

„Imamo i projekt financijske i porezne pismenosti. Naši profesori i studenti vode radionice i programe koji jačaju financijsku i poreznu kulturu mladih i odraslih", izdvojila je neke od programa dekanica Sever Mališ.

Istaknula je kako je osobito ponosna na studente s invaliditetom koji su ove godine ostvarili izniman uspjeh. Naime, **projekt *SIADUS***, digitalna platforma za inkluzivnije visoko obrazovanje koja studentima omogućuje da postanu asistenti svojim kolegama s invaliditetom, nagrađen je Rektorovom nagradom kao primjer inovativnosti, promišljenosti i hrabrosti.

Spomenula je kako je u akademskoj godini 2024./2025. godini održano 13 promocija, a promovirano je ukupno 1350 studenata: 734 sveučilišna magistra, 197 magistara, 347 prvostupnika, 29 diplomiranih na studiju na engleskom jeziku te 43 doktora znanosti i poslijediplomca.

„Obnova koja je u tijeku oblikovat će **prostor dostojan 21. stoljeća**. Imat ćemo nove dvorane i laboratorije, nove zajedničke prostore za studente, moderne uvjete za rad naših profesora i istraživača, funkcionalnije prostore za administraciju. To nije samo građevinski projekt, to je projekt identiteta i projekt naše budućnosti", istaknula je dekanica Sever Mališ.

„Vizija budućnosti ostaje ambiciozna i mjerljiva", naglasila je dekanica Sever Mališ te dodala da će sve snage usmjeriti na daljnju **internacionalizaciju**, **modernizaciju zgrade i nastavne infrastrukture** te na snažniji iskorak u interdisciplinarne sadržaje. Plan je i dalje ulagati u profesore i istraživanja, privlačiti strane polaznike i **graditi mostove prema gospodarstvu**, projektima i zajedničkim razvojnim inicijativama. Jednako je važna i **digitalna transformacija**, od suvremenih učionica do naprednih analitika učenja, koja podiže kvalitetu iskustva studenata i učinkovitost upravljanja.

U nastavku programa dekanica Sever Mališ s prodekanima dodijelila je nagrade Ekonomskoga fakulteta: priznanja djelatnicima za izniman doprinos u nenastavnom radu i Dekaničinu nagradu najuspješnijim studentima. ///

Lovre Pešic nagrađen je za izvanredne rezultate u košarkaškim natjecanjima

Studentica Nika Filipović nagrađena je za najbolji diplomski rad

Dekaničina nagrada za izniman uspjeh na CFA natjecanju - Martina Vuković, Nika Žerjavić,Bruna Krikšić, Lana Živković, Paula Omerbegović

Dan Metalurškoga fakulteta i 52. promocija završenih studenata

U sklopu tih događanja objedinjeni su prošlost, sadašnjost i budućnost ove jedinstvene visokoobrazovne i znanstvene institucije u području metalurgije i sigurnosti i zdravlja na radu. Događaji su još jednom potvrdili snažnu ulogu Fakulteta u obrazovanju stručnjaka, razvoju znanosti i povezanosti s gospodarstvom i lokalnom zajednicom

PIŠE: **izv. prof. dr. sc. Ivana Ivanić**
FOTO: **Sveučilište u Zagrebu Metalurški fakultet**

Metalurški fakultet Sveučilišta u Zagrebu obilježio je 5. prosinca 2025. svoj **Dan i 65. obljetnicu djelovanja, a 52. promocija završenih studenata** u iznimno svečanom ozračju, uz nazočnost velikog broja uzvanika, održala se 11. prosinca 2025. u kongresnoj dvorani Županijskoga centra u Sisku. U sklopu tih događanja objedinjeni su prošlost, sadašnjost i budućnost ove jedinstvene visokoobrazovne i znanstvene institucije u području metalurgije i sigurnosti i zdravlja na radu. Događaji su još jednom potvrdili snažnu ulogu Fakulteta u obrazovanju stručnjaka, razvoju znanosti i povezanosti s gospodarstvom i lokalnom zajednicom.

52. Svečana promocija završenih studenata Metalurškog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

65 GODINA NEPREKIDNOGA DJELOVANJA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU METALURŠKOGA FAKULTETA

Svečana sjednica Fakultetskoga vijeća povodom Dana Metalurškoga fakulteta održana je uz nazočnost brojnih uzvanika, djelatnika, studenata i partnera Fakulteta.

Prigodnim riječima okupljenima se obratio rektor Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Stjepan Lakušić**, koji je naveo da Sveučilište ima dobru suradnju s Metalurškim fakultetom te je istaknuo važnost i značaj ove sastavnice Sveučilišta u Zagrebu kao snažna i prepoznatljiva dionika u sustavu visokog obrazovanja i znanstvenoistraživačkoga rada u polju metalurgije i sigurnosti i zdravlja na radu. Istaknuo je kako je Metalurški fakultet u proteklom razdoblju kontinuirano radio na razvoju studijskih programa, implementaciji infrastrukturnoga projekta *Centar za ljevarstvo SIMET* i na cjelovitoj obnovi fakultetske zgrade te svojim djelovanjem nastoji postići znanstvenu izvrsnost i usku povezanost s gospodarstvom, dajući vrijedan doprinos razvoju tehničkih znanosti, inovacija te jačanju konkurentnosti hrvatske industrije, osobito u području metalurgije i sigurnosti.

izv. prof. dr. Ivana Ivanić, dekanica Metalurškoga fakulteta

Okupljenima su se obratili i sisački gradonačelnik Domagoj Orlić, koji je istaknuo važnost i ponos na jedinu sisačku visokoškolsku instituciju te je istaknuo da će Grad Sisak biti potpora i partner Metalurškom fakultetu u budućim zajedničkim projektima.

Zamjenik župana Sisačko-moslavačke županije Mihael Jurić naglasio je da je suradnja Sisačko-moslavačke županije i Sveučilišta u Zagrebu Metalurškoga fakulteta iznimno kvalitetna i dugogodišnja, a potpora Županije uključuje potporu studentima u raznim projektima, ali i kroz jednokratne novčane potpore te projekte usmjerene na poboljšanje studentskoga standarda, među kojima se ističe izgradnja studentskoga doma u Petrinji, namijenjenoga i studentima Metalurškoga fakulteta.

Rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Stjepan Lakušić

Dekanica izv. prof. dr. sc. Ivana Ivanić s prodekanima izv. prof.dr. sc. Ivanom Ivecom i izv. prof. dr. sc. Ivanom Jandrlićem

Ujedno, govornici su istaknuli važnost Metalurškoga fakulteta kao nositelja znanja, čuvara bogate industrijske tradicije te ključnog čimbenika u razvoju grada Siska i šire regije.

U izvješću o radu za akademsku godinu 2024./2025. dekanica **izv. prof. dr. sc. Ivana Ivanić** istaknula je da je iza Fakulteta iznimno zahtjevno, ali i razvojem obilježeno razdoblje. Kao važan iskorak prema budućnosti istaknut je postupak inicijalne akreditacije novoga prijediplomskoga studijskoga programa *Digitalizacija i inovacije u metalurškom inženjerstvu*, razvoj cjeloživotnoga obrazovanja te nastavak cjelovite obnove zgrade Fakulteta, kojom će se značajno unaprijediti uvjeti rada i studiranja, uključujući nove studentske sadržaje i restoran.

Naglasak je stavljen i na znanstvenoistraživačke aktivnosti, provedbu institucijskih i međunarodnih projekata, popularizaciju znanosti, programsko ugovaranje, te je upućen poziv na jačanje međuinstitucijske suradnje i osnaživanje *Centra za ljevarstvo SIMET*. Pohvaljen je i izniman angažman studenata, među kojima se osobito istaknula uspješna organizacija Tehnologijade 2025.

U sklopu svečane sjednice dodijeljena su priznanja djelatnicima i umirovljenicima, Dekaničine nagrade i pohvale studentima te zahvalnice gospodarskim subjektima, institucijama i pojedincima za uspješnu i dugogodišnju suradnju.

Svečanosti je pridonio i glazbeni program sisačkoga tenora Vjekoslava Klobučara, uz glasovirsku pratnju Lordana Badanjka, a program je vodila gospođa Ivona Nemeth Novak.

U završnim mislima govora, dekanica Ivanić poručila je da se Metalurški fakultet nalazi u razdoblju u kojem su **djelovanje, suradnja i zajedništvo ključni preduvjeti opstanka i razvoja**. Istaknula je da je odgovornost na svim dionicima – djelatnicima, studentima, alumnima i partnerima – da aktivno čuvaju i razvijaju Fakultet, jer ne djelovati znači propustiti priliku. Metalurški fakultet, sa svojim jedinstvenim studijskim programima i znanstvenim potencijalom, prepoznat je kao vrijednost koju treba brižno čuvati i snažno podupirati.

Dobitnica dekanove nagrade za izvanredan uspjeh Tea Elezović i dekanica izv. prof. dr. sc. Ivana Ivanić

52. PROMOCIJA ZAVRŠENIH STUDENATA METALURŠKOGA FAKULTETA

U svečanom ozračju 11. prosinca 2025. održana je 52. promocija završenih studenata Sveučilišta u Zagrebu Metalurškoga fakulteta, kojom je obilježen završetak jednog važnog životnog i profesionalnog poglavlja za nove prvostupnike, magistre i inženjere metalurgije te sigurnosti, zdravlja na radu i radnog okoliša, ali i stručne pristupnike ljevarstva. Ovaj značajan događaj okupio je diplomante, njihove obitelji, nastavnike i visoke uzvanike te još jednom potvrdio važnu ulogu Metalurškoga fakulteta u obrazovanju stručnjaka ključnih za industrijski i tehnološki razvoj Republike Hrvatske.

Svečanost je započela pozdravnim govorima uglednih gostiju, koji su istaknuli važnost znanja, struke i cjeloživotnog učenja u suvremenom društvu.

Izaslanik rektora Sveučilišta u Zagrebu, prorektor za poslovanje i digitalizaciju prof. dr. sc. Tomislav Bolanča, u svojem je obraćanju istaknuo važnost Metalurškoga fakulteta i značaj ove sastavnice Sveučilišta u Zagrebu. Istaknuo je da metalurgija, kao temeljna tehnička i interdisciplinarna znanost, ima ključnu ulogu u razvoju novih materijala, održivih tehnologija i zelene industrije. Posebice se osvrnuo na važnost kritičkoga razmišljanja, etičnosti i spremnosti na stalno usavršavanje, poručivši studentima da diploma nije kraj obrazovanja nego čvrst temelj za daljnji profesionalni i osobni rast.

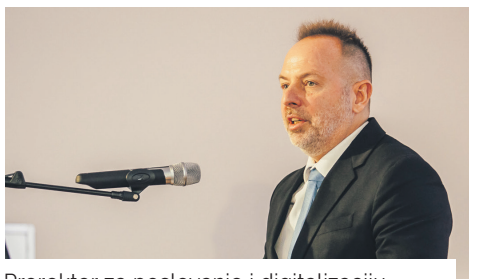
Prorektor za poslovanje i digitalizaciju Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Tomislav Bolanča

Zamjenik župana Sisačko-moslavačke županije, gospodin Mihael Jurić, istaknuo je snažnu povezanost Metalurškoga fakulteta s gospodarstvom i industrijskom tradicijom regije. Naglasio je kako su upravo mladi, visokoobrazovani stručnjaci ključni za revitalizaciju industrije, otvaranje novih radnih mjesta i održivi razvoj Županije. Uputio je čestitke promoventima uz poruku da svojim znanjem, idejama i energijom mogu biti nositelji pozitivnih promjena, ne samo u struci nego i u društvu u cjelini.

Sisački gradonačelnik, gospodin Domagoj Orlić, u svojem je govoru naglasio povijesnu i stratešku važnost Metalurškoga fakulteta za grad Sisak. Istaknuo je kako grad prepoznaje znanje i obrazovanje kao temelj razvoja te podupire mlade stručnjake u njihovim profesionalnim iskoracima. Posebice se osvrnuo na važnost ostanka i povratka mladih u lokalnu zajednicu, gdje svojim znanjem mogu doprinijeti razvoju gospodarstva, inovacija i kvalitete života.

Dekanica Ivanić uputila je poticajne poruke promoventima. Istaknula je da ulaze u svijet pun izazova, ali i prilika, u kojem će se od njih očekivati prilagodljivost, odgovornost i kreativnost. Metalurška struka, premda zahtjevna, nudi brojne mogućnosti: od industrije i istraživanja do razvoja novih tehnologija, usmjerenih prema održivosti i zaštiti okoliša. Promoventima je poručila da vjeruju u svoje znanje, ne boje se promjena i izazova te da ostanu znatiželjni i otvoreni za učenje. Njihov uspjeh bit će rezultat upornosti, rada i spremnosti da preuzmu odgovornost za vlastiti profesionalni put. Također je istaknula da nikada ne zaborave vrijednosti koje su stekli tijekom studija – kolegijalnost, timski rad i poštovanje struke.

Istaknuto je kako put kroz studij nije bio lagan, ali je upravo kroz zahtjeve, izazove i osobni rast oblikovao stručnjake koji su danas spremni zakoračiti u profesionalni svijet. Završetak studija nije promatran kao kraj nego kao novi početak – trenutak u kojem znanje, iskustvo i odgovornost dobivaju svoju punu vrijednost.

Dekanica je nazočnima poručila da znanje stečeno na Metalurškom fakultetu nosi obvezu, ali i povlasticu: obvezu da se njime doprinosi društvu te povlasticu da se vlastitim radom može mijenjati okružje u kojem živimo. Pritom je naglasila važnost nesebičnog dijeljenja znanja, mentorstva i međusobne potpore, jer istinska snaga struke leži u zajedništvu, primjeru i odgovornom djelovanju, a ne samo u individualnim postignućima: „Naši promoventi postali su trajni dio povijesti Metalurškoga fakulteta, ali i njegovi najbolji ambasadori u društvu. Njihovi budući uspjesi bit će nadahnuće onima koji dolaze nakon njih, a Fakultet će, kao i do sada, ostati mjesto gdje se znanje ne samo stječe, već i dijeli, njeguje i prenosi dalje."

Poruka je bila upućena ne samo promoventima nego svima nama – nastavnicima, suradnicima, alumnima i partnerima Fakulteta – da prepoznamo vlastitu ulogu u oblikovanju budućnosti Metalurškoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: „Svaki novi studentski naraštaj dio je kontinuiteta, ali i nositelj promjena, a svaki uspjeh pojedinca postaje uspjeh Fakulteta u cjelini."

U ozračju ovih svečanosti moglo se prepoznati kako Metalurški fakultet ulazi u novo razdoblje – razdoblje novih prilika, jačanja identiteta struke i snažnijega povezivanja znanosti, obrazovanja i gospodarstva. Prema dekaničinim riječima, pred Fakultetom su novi izazovi, ali i nova energija, utemeljena na znanju, iskustvu i povjerenju u ljude koji ga čine: „Pred nama je novo vrijeme – vrijeme u kojem zajedno gradimo snažniji Fakultet, snažniju struku i bolju budućnost za sve nas." ///

Farmakogenetika u kliničkoj praksi

Cilj panela bio je upoznati studente i buduće zdravstvene djelatnike s farmakogenetičkim i farmakogenomskim testiranjima koja se provode u Republici Hrvatskoj, s naglaskom na mogućnosti njihove implementacije u kliničkoj praksi

PIŠE: **Karla Grudenić**
FOTO: **Farmaceutsko-biokemijski fakultet**

U predavaonici Hrvatskoga farmaceutskoga društva održana je panel-rasprava pod nazivom ***Farmakogenetika u kliničkoj praksi*** u organizaciji **Studentskoga zbora Farmaceutsko-biokemijskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu** (SZFBF).

U raspravi su sudjelovali panelisti: **prof. dr. sc. Lidija Bach-Rojecky**, Zavod za farmakologiju Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta, **doc. dr. sc. Lana Ganoci**, specijalist analitičke toksikologije, Odjel za farmakogenomiku i individualizaciju terapije, KBC Zagreb, **Helena Orehovački, mag. pharm.**, Farmakoterapijsko savjetovalište, Dom Zdravlja Zagreb-Centar, i **Petar Brlek, dr. med.**, specijalizant medicinske (kliničke) genetike, Specijalna bolnica Sv. Katarina. Raspravu je moderirala studentica 5. godine farmacije i predsjednica SZFBF-a **Karla Grudenić**.

Cilj ovoga panela bio je upoznati studente i buduće zdravstvene djelatnike s farmakogenetičkim i farmakogenomskim testiranjima koja se provode u Republici Hrvatskoj, s naglaskom na mogućnosti njihove implementacije u kliničkoj praksi. O tome su iz vlastite perspektive govorili stručnjaci koji svakodnevno provode i interpretiraju PGx testove te donose kliničke odluke na temelju rezultata istih.

FARMAKOGENETIČKA TESTIRANJA U HRVATSKOJ

Tema o kojoj se raspravljalo privukla je oko 80 studenata svih godina studija *Farmacija* i *Medicinska biokemija* te nekoliko studenata medicine i drugih studija iz područja Biomedicine i zdravstva. Slušatelji su tijekom rasprave mogli postavljati pitanja putem aplikacije *Slido*.

Sudionici panela

Farmakogenetika u kliničkoj praksi

Panel rasprava

Raspravu je otvorila prof. dr. sc. Bach-Rojecky kratkim teorijskim uvodom, s naglaskom na važnost razumijevanja genskih varijanti u kontekstu primjene lijekova. Zatim se raspravljalo o različitim pristupima, od testiranja specifičnih panela gena radi procjenjivanja sigurnosti i učinkovitosti određenog lijeka do proaktivnoga farmakogenomskoga testiranja i sekvenciranja cijeloga genoma, te o prednostima i nedostatcima svakoga od njih. Doc. dr. sc. Ganoci i dr. Brlek potom su se osvrnuli na gene koji se najčešće testiraju u praksi, među kojima se ističu *CYP2D6, CYP2C19, TPMT, DPYD i SLCO1B1,* te na njihovu povezanost s lijekovima iz područja psihijatrije, kardiologije, onkologije i imunologije. U raspravi o kompetencijama potrebnima za tumačenje nalaza istaknuto je da interpretacija PGx rezultata zahtijeva interdisciplinarno znanje i dodatnu edukaciju iz farmakologije i genetike te iskustvo u klinici. Helena Orehovački, mag. pharm., prikazala je primjenu PGx testiranja na primjeru rada Farmakoterapijskoga savjetovališta, gdje rezultati testiranja mogu značajno pomoći u rješavanju terapijskih problema, smanjenju nuspojava i optimizaciji terapije. Prema njezinim riječima, testiranje je najkorisnije za pacijente s neuspješnom terapijom, izraženim nuspojavama ili onima koji uzimaju lijekove s poznatim PGx interakcijama. Objasnila je i važnu ulogu liječnika obiteljske medicine u prepoznavanju takvih pacijenata. Doc. dr. sc. Lana Ganoci opisala je postupak upućivanja pacijenata na PGx testiranja, koji se može pokrenuti preko specijalista ili liječnika primarne zdravstvene zaštite uz jasno definiranu medicinsku indikaciju.

IZAZOVI I MOGUĆNOSTI PRIMJENE FARMAKOGENETIKE

Panelisti su usporedili i modele iz drugih država te istaknuli one koji kombiniraju digitalnu integraciju nalaza, nacionalne smjernice i široku edukaciju zdravstvenih djelatnika. U završnom dijelu rasprave svi su panelisti zaključili da će primjena farmakogenetike u idućim godinama rasti, a ključ razvoja bit će upravo interdisciplinarna suradnja i motiviranost mladih stručnjaka. Studentima su poručili da prate napredak u ovom području i aktivno sudjeluju u njegovoj implementaciji jer će upravo njihova generacija imati istaknutu ulogu u potpunoj integraciji personalizirane terapije u kliničku praksu.

Tijekom dinamične i stručne, ali pristupačne rasprave panelisti su ponudili vrijedne uvide iz kliničke prakse, laboratorijske dijagnostike i svakodnevnog rada s pacijentima, čime su sudionicima približili stvarne izazove i mogućnosti primjene farmakogenetike.

Pozitivne reakcije publike potvrđuju da je tema iznimno aktualna te da studenti prepoznaju potrebu za dodatnom edukacijom u području personalizirane terapije. Panelisti su također izrazili zadovoljstvo odzivom i razinom uključenosti sudionika, istaknuvši kako ovakvi događaji doprinose jačanju suradnje između različitih zdravstvenih struka.

Kao organizatori iznimno smo zadovoljni odjekom događaja i konstruktivnim doprinosima svih uključenih. Vjerujemo da će stečena znanja i potaknuta rasprava motivirati studente da aktivno prate razvoj farmakogenetike te da će im pomoći u budućoj profesionalnoj ulozi u stvaranju sigurnije, učinkovitije i personalizirane terapije. ///

DAN FAKULTETA HRVATSKIH STUDIJA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Čuvari identiteta i demografskoga razvoja

Posebice se na FHS-u ponose s čak pet aktivnih studentskih udruga koje svojim projektima, humanitarnim akcijama, kulturnim programima i stručnim aktivnostima dopunjuju rad Fakulteta te pridonose cjelovitom osobnom razvoju studenata

PIŠE I SNIMIO: **Branko Nad**

Fakultet hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu svečano je obilježio svoj Dan na lokaciji na kojoj djeluje – u sveučilišnom kampusu Borongaj.

Fakultet hrvatskih studija visokoučilišna je ustanova i znanstvena organizacija, koja ima poziv istraživati i proučavati hrvatsko društvo, državu, prostor, stanovništvo, iseljeništvo, kulturu, hrvatsko civilizacijsko i povijesno naslijeđe u europskom i općesvjetskom kontekstu; a o postojećim znanjima i novostečenim spoznajama podučavati u sustavu visokoučilišne naobrazbe te njegovati hrvatski nacionalni i kulturni identitet.

Istaknuo je i potvrdio tu misiju i zadaću FHS-a dekan **izv. prof. dr. sc. Dario Vučenović**, spomenuvši u svojem govoru da Fakultet označavaju tri pojma: znanje, identitet i budućnost, s naglaskom na kritičko promišljanje i slobodu govora.

Danas se na našem Fakultetu istražuju ključna pitanja demografskog razvoja hrvatske povijesti i hrvatskoga naroda, hrvatski jezik i kultura, identitet, filozofske i sociološke paradigme, medijski sustavi i ljudsko ponašanje. Fakultet hrvatskih studija danas ima 107 zaposlenika (76 nastavnika i 31 administrativni djelatnik), koji svojim radom čine okosnicu našega sustava. U izvođenju nastave sudjeluje i 115 vanjskih suradnika, koji značajno pridonose radu Fakulteta.

Fakultet ostvaruje suradnju s brojnim osnovnim i srednjim školama, vrtićima, kulturnim institucijama, ustanovama socijalne skrbi, zdravstvenim ustanovama, medijskim kućama, agencijama, poslodavcima iz privatnog sektora, športskim organizacijama, udrugama...

A u svemu tome sudjeluje većina od oko 1500 studenata, upisanih na svim studijskim razinama. Posebice se stoga na FHS-u ponose s čak pet aktivnih studentskih udruga, koje svojim projektima, humanitarnim akcijama, kulturnim programima i stručnim aktivnostima dopunjuju rad Fakulteta te pridonose cjelovitom osobnom razvoju studenata.

Dodjela Dekanovih nagrada i priznanja najboljim i zaslužnim studentima, nastavnicima te nenastavnom osoblju

Nastavnici FHS-a tijekom prošle godine objavili su 139 radova u A1 časopisima, 10 autorskih i 30 uredničkih knjiga, sudjelovali su na 141 znanstvenom skupu te na 14 stručnih skupova, 10 okruglih stolova, 5 radionica i dvjema ljetnim školama.

Studenti pak koji dolaze iz Mađarske, Slovačke, Slovenije, Ukrajine, Poljske, Bolivije, Srbije, Kosova, Austrije i Njemačke svjedoče o privlačnosti i prepoznatljivosti ovih studijskih programa.

„Danas, 33 godine nakon osnutka, postajemo stabilna ustanova i akademska zajednica u pravom smislu riječi. Zato sam uvjeren da najbolji dani Fakulteta hrvatskih studija tek dolaze", istaknuo je dekan Vučenović.

Dan Fakultet hrvatskih studija svojim je dolaskom uveličao i rektor Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Stjepan Lakušić**. Osobito se obratio studentima FHS-a, ustvrdivši kako su upravo oni razlog postojanja ovoga Fakulteta, a njihova motivacija i povjerenje potiče profesore da svakoga dana ulažu dodatne napore kako bi nastavni procesi bili što kvalitetniji.

Govor rektora Lakušića

„Pod njihovim vodstvom možete kritički sagledavati suvremene izazove s kojima se suočava hrvatsko društvo. Vjerujem da ćete upravo na tako kreiranim studijima izrasti u mlade ljude koji će biti spremni služiti društvu, pridonositi razvoju i očuvanju hrvatskog identiteta i kulture te u sebi nositi intelektualnu znatiželju i etničku zrelost koja je temelj akademske zajednice", zaključio je rektor Lakušić.

Središnji dio svečanosti bio je posvećen dodjeli Dekanovih nagrada i priznanja najboljim i zaslužnim studentima, nastavnicima te nenastavnom osoblju, nakon čega se u ime nagrađenih zahvalila nova predsjednica Studentskoga zbora Fakulteta hrvatskih studija **Iva Ignjačić**, studentica prve godine diplomskoga studija psihologije. U glazbenom dijelu programa nastupila je mlada vokalna solistica Nika Pastuović, studentica Ekonomskoga fakulteta. ///

Dekan Dario Vučenović s prodekanima

Iva Ignjačić, nova predsjednica Studentskog zbora Fakulteta hrvatskih studija

Tržište rada bogatije za 519 magistara inženjera FER-a, od kojih 129 čine žene

„Oni su stručnjaci s izvrsnim znanjima i sustavnim pristupom, prilagodljivi raznim industrijama i novim tehnologijama”

PIŠE: **Petra Škaberna**
SNIMIO: **FER**

Akademsko središte inovacija te jedan od najtraženijih i najcjenjenijih fakulteta u Hrvatskoj – Sveučilište u Zagrebu Fakultet elektrotehnike i računarstva (FER) – iznjedrio je novih 129 magistra inženjerki i 390 magistara inženjera, sveukupno njih 519. Svečana promocija domaćih, ali i stranih studenata iz SAD-a, Indije, Ukrajine i Turske, koji su prepoznali vrijednost Fakulteta te u akademskoj godini 2024./2025. uspješno dokončali studij Elektrotehnike i informacijske tehnologije, Računarstva te Informacijske i komunikacijske tehnologije, održana je u prostoru Studentskoga centra u Zagrebu.

Promoventima se na početku svečanosti obratio dekan FER-a **prof. dr. sc. Vedran Bilas**, a motivacijske govore održali su bivši ferovci, danas istaknuti poduzetnici i čelnici vodećih tehnoloških poduzeća:

Dekan FER-a, prof. dr. sc. Vedran BIlas

FER alumnus Davor Baković, KONČAR - Mjerni transformatori

FER alumnus, Ivan Bešlić, Sofascore

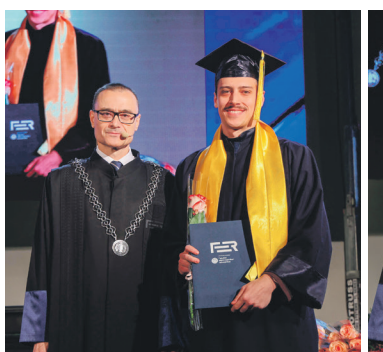

Uručenje diploma

Davor Baković, predsjednik uprave tvrtke **Končar – Mjerni transformatori,** i **Ivan Bešlić**, suosnivač platforme za naprednu športsku statistiku ***Sofascore***.

Usmjerenost FER-a na stvaranje novih lidera koje krasi poduzetnost, kreativnost, prilagodljivost i visoka razina profesionalne etike u pozdravnom je govoru istaknuo dekan Vedran Bilas.

„Promovirani magistri inženjeri FER-a su stručnjaci s izvrsnim znanjima i sustavnim pristupom, prilagodljivi raznim industrijama i novim tehnologijama. Tijekom studija smo razvijali vaše poduzetničke vještine, poticali na kreiranje i razmjenu ideja, upoznavali vas s etičkim vrijednostima inženjerstva i usmjeravali na mobilnost. Samo hrabri, otvoreni za suradnju i odgovorni prema društvu i okolišu možete donositi dobrobit i rast svojoj zajednici”, poručio je dekan **Bilas**.

Korisne uvide i savjete koje je stekao školovanjem i radom u Kini s promoventima je podijelio Davor Baković.

„Radio sam na svim kontinentima i susretao se s različitim ljudima. Nema nijedan razlog da biste se vi osjećali manje vrijedni od bilo koga, zato vam je moj prvi savjet: Ne dajte se impresionirati i nemojte imati komplekse. Vi ste krema inženjerstva i ne vrijedite manje od studenata s, na primjer, Stanforda. Budite hrabri, bilo bi šteta da si na svom životnom putu uskratite neke mogućnosti jer se bojite. To se ne odnosi samo na karijeru nego i na život. I treći je savjet, možda najteži, a koji često promoviram u našoj organizaciji, da pokušate biti skromni i ponosni. Na kraju cijele priče, a cijela priča nije ni fakultet ni radni vijek, a nadam se nije ni cijeli život, društvo ćete graditi vi, a društvo će biti to kvalitetnije što ste vi kvalitetniji”, istaknuo je **Baković**.

„Na FER-u sam za vrijeme studija paralelno stjecao dva važna znanja: kako testirati tehnologiju te kako razvijati logiku. I vi od danas sa sobom nosite vrlo moćan alat, a to su znanje i razumijevanje STEM tehnologija, zahvaljujući svom radu, trudu i zalaganju. Pozivam vas da taj alat koristite ispravnoa, surađujte s drugim strukama i poslušajte drugo mišljenje jer samo zajedno možemo naprijed. Ispred vas je najproduktivnije desetljeće života, a na vama je izbor kako ćete ga iskoristiti”, zaključio je Ivan **Bešlić**.

Okupljenima su se **u ime magistara obratili promoventi** Marko Srpak, Lovro Benjak, Toni Borina i Tvrtko Katavić, pojedinci koji su se **istaknuli svojim uspjesima tijekom studija**.

Dodajmo da se u nedjelju 7. prosinca 2025. u Studentskom centru u Zagrebu održala i promocija sveučilišnih prvostupnika inženjera. ///

Snimka svečanih promocija magistara inženjera dostupna je na poveznici:

DAN RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Rudari i prijatelji proslavili 61. rođendan „svoje kuće”

„Izuzetno me raduje činjenica da su danas naša zanimanja sve traženija, a u nekim područjima već i deficitarna. Sve veći interes tvrtki iz Hrvatske i inozemstva za stipendiranje naših studenata potvrđuje relevantnost naših studijskih programa i ugled Fakulteta”, poručio je u svojem govoru dekan Vladislav Brkić

PIŠE I SNIMIO: **Branko Nađ**

Dekan Vladislav Brkić s prodekanima

Uručivanje zahvalnica i priznanja

Robert Lukač, predsjednik Studentskog zbora RGNF-a

Na blagdan svete Barbare, 4. prosinca, zaštitnice rudara, talionič ara, topnika i ratara, svake se godine slavi i Dan Rudarsko-geološko-naftnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koji obilježava 61 godinu aktivnog postojanja.

Duga je to i bogata tradicija, koju su proslavili svi bivši i sadašnji djelatnici i studenti, ali i brojni prijatelji Fakulteta, okupivši se na svečanoj sjednici Fakultetskoga vijeća.

Svečanost proslave Dana RGN fakulteta počela je, međutim, malo ranije paljenjem svijeća, zajedno s Udrugom Sretno!, ispred spomen-ploče poginulom kolegi i hrvatskom braniteljuVladi Štimcu, koja je postavljena u predvorju fakultetske zgrade.

Paljenje svijeća u holu fakulteta

ZADNJA GODINA MANDATA

Dekan Rudarsko-geološko-naftnoga fakulteta **izv. prof. dr. sc. Vladislav Brkić**, pozdravljajući okupljene na početku sjednice Fakultetskoga vijeća, rekao je kako to čini posljednji put kao dekan jer mu u ovoj akademskoj godini istječe mandat. Zahvalio je „svojim prodekanima Boriv oju, Stanku i Vjeki, prije svega dobrim i kvalitetnim ljudima”, te uručio zahvalnice „suradnicima s kojima sam na dnevnoj bazi dijelio izazove u dekanskom uredu”: domaru Borislavu Vrdoljaka, tajnici dekana od 2002. godine Andreji Kordić te glavnoj tajnici Nataši Vugrinec Kalmar.

U svojem je govoru dekan Brkić podsjetio da već više od šest desetljeća samostalnog djelovanja uspješno spajaju tradiciju i budućnost, utemeljenu na vrijednostima znanja, predanosti i stručnosti.

„U protekloj akademskoj godini nastavili smo ostvarivati našu misiju kroz tri glavna područja djelovanja: nastavu, znanstvenoistraživački rad i suradnju s vanjskim dionicima. Kvalitetni studijski programi, znanstvena izvrsnost i stručna relevantnost temelj su razvoja našega Fakulteta i doprinosa hrvatskom i međunarodnom prostoru znanja”, rekao je dekan Brkić.

Na RGN fakultetu danas imaju i strane studente koji pohađaju međunarodni diplomski studij geologije na engleskom jeziku naziva *Timrex* i studij rudarstva *PROMISE Erasmus Mundus Joint Master*, o kojima smo u više navrata pisali na stranicama *Akademskoga lista*. A ugostili su i studente geologije sa sedam američkih sveučilišta na terenskim istraživanjima diljem Hrvatske u lipnju ove godine.

„Izuzetno me raduje činjenica da su danas naša zanimanja sve traženija, a u nekim područjima već i deficitarna. Sve veći interes tvrtki iz Hrvatske i inozemstva za stipendiranje naših studenata potvrđuje relevantnost naših studijskih programa i ugled Fakulteta. Pritom vrijedi istaknuti i iznimno važan podatak: na Zavodu za zapošljavanje trenutačno nema nezaposlenih s diplomom RGNF-a, a prosječne plaće u našim strukama iznad su hrvatskog prosjeka. To je snažna potvrda vrijednosti našeg obrazovanja i dodane vrijednosti koju naši stručnjaci donose gospodarstvu i društvu u cjelini. Iako se naša struka sve više traži i pokazuje se kao ključna za budućnost društva, kao npr. za energetsku tranziciju, svjesni smo da je broj upisanih studenata još uvijek nezadovoljavajući, stoga je naš izazov ne samo zadržati kvalitetu obrazovanja, nego i sustavno raditi na promociji naših studijskih programa, privlačenju mladih talenata i jačanju prepoznatljivosti našega Fakulteta kao prvog izbora budućih stručnjaka”, poručio je dekan Vladislav Brkić.

PRIČA KOJA SIGURNO IMA NASTAVAK

Robert Lukač, predsjednik Studentskoga zbora RGNF-a, u šali je priznao da je na ovom Fakultetu nešto duže nego što je planirao, ali i da su mu sva iskustva studiranja na RGNF-u stvorila veliku ljubav prema ovoj struci. Na što su, vjeruje, svi studenti koji su prošli sličan put – ponosni.

„Mali smo fakultet, konkretan, stručan i jedinstven, i mnogo smo puta dokazali kako, kad se okupimo, možemo biti veoma vrijedni i napraviti velike stvari. I to je jedna od snaga našeg Fakulteta. Zato bih zahvalio svim zaposlenicima, kolegama i prijateljima što već dugi niz godina zajedno gradimo jednu prekrasnu priču. Nadam se da će se ta priča nastaviti te napredovati za generacije, i studenata i nastavnika, koje dolaze”, rekao je Lukač.

Među čestitarima povodom 61. rođendana Fakulteta, uz državnog tajnika Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih **prof. dr. sc. Nikolu Mrvca**, bio je i rektor Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Stjepan Lakušić**, kojem je dekan Brkić uručio zahvalnicu za kvalitetnu suradnju i potporu.

„U niz je prilika dokazano kako je znanje ključno za funkcioniranje svakog društva, znanost je ključna za razvoj gospodarstva i nema nijednog sektora društva koje se može razviti ako nema kvalitetno znanja. A to znanje dolazi iz akademske zajednice, iz sveučilišta. Rudarsko-geološko-naftni fakultet važan je čimbenik Sveučilišta u Zagrebu. Djelatnost Fakulteta odvija se na jednom od ključnih sjecišta znanosti, gospodarstva, ali i društvene odgovornosti, u području istraživanja Zemljine geološke građe, razumijevanja prirodnih procesa, nacionalnog upravljanja resursima i planiranja održivije budućnosti. Od samih početaka, RGN fakultet aktivno je sudjelovao u industrijskom razvoju Republike Hrvatske i teško je pronaći neki infrastrukturni ili prostorno-planski projekt u proteklom stoljeću u čijem razvoju nisu sudjelovali stručnjaci RGN fakulteta”, rekao je rektor.

Najsvečaniji dio proslave Dana fakulteta bilo je uručivanje zahvalnica i priznanja najuspješnijim studentima, najistaknutijim profesorima i znanstvenicima te partnerima iz gospodarstva. ///

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU NA INTERLIBERU 2025.

Sveučilišna knjiga

Na ovogodišnjem je najvećem sajmu knjiga u Republici Hrvatskoj – Interliberu sudjelovalo i Sveučilište u Zagrebu. Opravdanost inicijalne ideje rektora Sveučilišta prof. dr. sc. Stjepana Lakušića da Sveučilište treći put sudjeluje na tom međunarodnom sajmu potvrdili su i sudionici i posjetitelji

PIŠE: **dr. sc. Ivana Vidović Bolt**
SNIMIO: **Branko Nađ**

Na izložbenom prostoru smještenom u paviljonu 6 na Zagrebačkom velesajmu (štand 4B) Sveučilište u Zagrebu predstavilo se s bogatom nakladničkom produkcijom Hrvatske sveučilišne naklade, najvećega sveučilišnoga nakladnika koji godišnje redovito objavljuje i po 35 naslova. U dijelu izložbenoga prostora odvijao se bogat promotivni program u okviru kojega su predstavljena brojna izdanja nastavnika, pa i studenata Sveučilišta, te su održane korisne tribine i radionice. Posebno zapažen bio je nastup akademskoga zbora Prehrambeno-biotehnološkoga fakulteta.

Osim izdanja objavljenih u nakladničkom programu Hrvatske sveučilišne naklade, posjetitelji su mogli kupiti i knjige objavljene u okviru nakladničke djelatnosti pojedinih sastavnica, što je omogućilo poglavito studentima da kupe potrebne udžbenike po povoljnijoj cijeni i upoznaju se s bogatim izdavačkim opusom njihovih nastavnika. Veliko zanimanje posjetitelja, alumna, ali i drugih posjetitelja zainteresiranih za izdanja sveučilišnih nastavnika, svjedoči o nužnosti kontinuiranoga objavljivanja ukoričenih publikacija.

Izložbeni prostor Sveučilišne knjige na ovogodišnjem Interliberu

VAŽNOST NAKLADNIČKE, ZNANSTVENE I STRUČNE DJELATNOSTI FAKULTETA – SASTAVNICA SVEUČILIŠTA

U promotivnom prostoru Sveučilišta u Zagrebu na Interliberu svoju su nakladničku, znanstvenu i stručnu djelatnost predstavili nastavnici s čak 15 sastavnica (Agronomski fakultet, Arhitektonski fakultet, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Ekonomski fakultet, Fakultet elektrotehnike i računarstva, Fakultet hrvatskih studija, Fakultet političkih znanosti, Fakultet strojarstva i brodogradnje, Filozofski fakultet, Građevinski fakultet, Medicinski fakultet, Muzička akademija, Prehrambeno-biotehnološki fakultet, Tekstilno-tehnološki fakultet i Učiteljski fakultet), a njima su se pridružili i studenti sa svojim radionicama i humanitarnom akcijom te pjesničkom zbirkom.

Agronomski fakultet predstavio je fakultetski znanstveni časopis *ACS - Agriculturae Conspectus Scientificus (Poljoprivredna znanstvena smotra)*, jer je 2025. godina izlaska 90. volumena ovoga časopisa. O časopisu su govorili profesori Agronomskoga fakulteta prof. dr. sc. Marina Piria i prof. dr. sc. Boris Duralija s Agronomskoga fakulteta, a razgovor je moderirala izv. prof. dr. sc. Monika Zovko.

S publikacijom *Dispozicija_dijagram dijaloga* arhitekticâ Ivane Tutek i Bernarde Lukač i pjesnika i multimedijalnoga umjetnika Stanislava Habjana posjetitelje su upoznali doc. dr. sc. Alan Kostrenčić i prof. dr. sc. Mia Roth Čerina s **Arhitektonskoga fakulteta**, a o knjizi *Vizija grada u budućnosti: Horizont 2050, budućnost koja se tek nazire* prof. emer. Tihomira Jukića govorio je sam autor, zajedno s moderatorom izv. prof. dr. sc. Markom Rukavinom, također s Arhitektonskoga fakulteta.

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet predstavio je sveučilišni udžbenik urednicâ prof. dr. sc. Renate Pinjatele i Ivane Vinceković *Obrazovanje učenika s teškoćama u razvoju: uz asistivnu tehnologiju do jednakih mogućnosti*, koji je objavljen u sklopu projekta *Podrška ostvarenju jednakih mogućnosti u obrazovanju za učenike s teškoćama u razvoju*. O knjizi su, osim suurednice i autorice Ivana Vinceković, govorile autorice prof. dr. sc. Željka Car s Fakulteta elektrotehnike i računarstva i prof. dr. sc. Jasmina Ivšac Pavliša s Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta, recenzent izv. prof. dr. sc. Marko Periša s Fakulteta prometnih znanosti i Marina Nikolić, predstavnica Carneta. Predstavljanje je moderirala dr. sc. Klara Popčević (ERF).

Fakultet elektrotehnike i računarstva objavio je spomenicu *100 godina Zavoda za osnove elektrotehnike i električka mjerenja* povodom okrugle obljetnice Zavoda, a na Interliberu su o publikaciji i važnosti Zavoda govorili dekan FER-a prof. dr. sc. Vedran Bilas, prof. dr. sc. Damir Pintar, predstojnik Zavoda, te prof. dr. sc. Roman Malarić i Melita Turković. Razgovor je moderirala dr. sc. Branka Marijanović.

Fakultet hrvatskih studija predstavio je tri izdanja objavljena u okviru fakultetske nakladničke djelatnosti. O knjizi *Hrvatski iseljenički usud – Hrvati u Irskoj* govorile su autorice izv. prof. dr. sc. Monika Komušanac, dr. sc. Lidija Bogović i izv. prof. dr. sc. Rona Bušljeta Kardum te dr. sc. Nikola Šimunić s Instituta za istraživanje migracija i dr. sc. Stjepan Šterc, profesor u miru, posebni savjetnik u Ministarstvu demografije i useljeništva. Razgovor je moderirao dr. sc. Nikola Šimunić s Instituta za istraživanje migracija. S knjigom *Kultura sjećanja na ratne i poratne žrtve Bleiburške tragedije i Križnoga puta,* objavljenom u suizdanju s Počasnim bleiburškim vodom, nazočne su upoznali urednici izv. prof. dr. sc. Wollfy Krašić i dr. sc. Ivan Tepeš (Institut za istraživanje migracija) uz pomoć moderatora Damira Solde s Fakulteta hrvatskih studija. Knjigu Igora Žunkovića *Priče koje nas pišu: izmišljene priče, kako ih čitamo i kako nas mijenjaju,* objavljenu u suizdanju Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu i Založbe Univerze v Ljubljani, Znanstvene založbe Filozofske fakultete, a u prijevodu Marija Kopića, predstavili su, osim autora, i urednik prof. dr. sc. Davor Piskač i dr. sc. Marica Mančić s Filozofskoga fakulteta u Ljubljani. Razgovor je moderirala prof. dr. sc. Dubravka Zima s Fakulteta hrvatskih studija.

Predstavljene su i dvije nove publikacije **Fakulteta političkih znanosti**. Prof. dr. sc. Lidija Kos-Stanišić približila je publici svoju knjigu *Civilizacijska politika u međunarodnim odnosima* (FPZG, 2025.), o kojoj su govorili i izv. prof. dr. sc. Višeslav Raos, također s Fakulteta političkih znanosti te Stipe Buzar (Libertas međunarodno sveučilište), a događaj je moderirao doc. dr. sc. Borna Zgurić s Fakulteta političkih znanosti. Predstavljena je i knjiga *Mediji i publike u svakodnevnom životu* Zlatana Krajine, zajedničko izdanje Fakulteta političkih znanosti i Leykama (2025.). Uz autora, knjigu su predstavile izv. prof. dr. sc. Dina Vozab i izv. prof. dr. sc. Antonia Čuvalo, a razgovor je vodio izv. prof. dr. sc. Boris Beck.

Fakultet strojarstva i brodogradnje predstavio je također dvije svoje publikacije. O knjizi *Putovanje kroz povijest hrvatske brodogradnje* govorili su autori izv. prof. dr. sc. Neven Hadžić i prof. dr. sc. Rajko Grubišić s Fakulteta strojarstva i brodogradnje, u suradnji s moderatoricama Hanom i Noemi Hadžić. Posjetitelji su se mogli upoznati i sa sveučilišnim udžbenikom dr. sc. Brankice Bošnjak Terzić *Technical English for Mechatronics and Robotics 1.*, o kojem je s autoricom razgovarala gospođa Zrinka Turalija.

Filozofski fakultet upoznao je publiku s tri nova izdanja. O znanstvenoj monografiji prof. dr. sc. Nikoline Maraković i izv. prof. dr. sc. Tina Turkovića *Translatio imaginis triumphalis: Elephant in the Ico-*

nography of Power from Antiquity to the Early Modern Age (FF press, 2025.), objavljenoj u izdanju FF pressa, govorili su autori i prof. dr. sc. Trpimir Vedriš, uz moderiranje izv. prof. dr. sc. Danka Šoureka.

Zbornik radova posvećen 70. rođendanu akademkinje Milene Žic Fuchs *Zapamti moje riječi* (urednice Irena Zovko Dinković, Ida Raffaelli, Marina Grubišić i Janja Čulig Suknaić) objavljen je u izdanju Hrvatske sveučilišne naklade, a uz moderiranje doc. dr. sc. Daniele Katunar predstavile su ga urednica prof. dr. sc. Ida Raffaelli i direktorica Hrvatske sveučilišne naklade Anita Šikić.

Posjetitelji su se upoznali i s knjigom *Fonetska transkripcija* izv. prof. dr. sc. Ines Carović **i** prof. emer. Damira Horge. O knjizi su govorili autori, urednik u nakladničkoj kući Ibis grafika Krešimir Krnic i recenzent prof. dr. sc. Marko Liker. Razgovor je vodila dr. sc. Monika Batur.

Građevinski fakultet predstavio je monografiju pod naslovom *Potresno inženjerstvo. Obnova zidanih zgrada,* koju su uredili prof. dr. sc. Mario Uroš, Mario Todorić, Milan Crnogorac, prof. dr. sc. Josip Atalić, izv. prof. dr. sc. Marta Šavor Novak i prof. dr. sc. Stjepan Lakušić. Razgovor o sveučilišnom udžbeniku *Mehanika tla – laboratorijski pokusi* s autorima prof. dr. sc. Danijelom Jurić Kaćunić, prof. dr. sc. Mehom Sašom Kovačevićem i izv. prof. dr. sc. Lovorkom Librić s Građevinskoga fakulteta vodila je Gabrijela Vukić, studentica diplomskoga studija.

Muzička akademija sudjelovala je s predstavljanjem triju publikacija: *Gradus ad Parnassum: za kontrabas* Josipa Novosela, *Glazba između. Poglavlja o stotinu godina hrvatske glazbe (1890. – 1990.)* Eve Sedak te *Metodika nastave klarineta* Davorina Brozića. *Gradus ad Parnassum: za kontrabas* predstavili su autor, umirovljeni prof. art. Darko Petrinjak i nasl. prof. art. Nikša Bobetko s Muzičke akademije te Borna Dejanović iz Zagrebačke filharmonije, a razgovor je moderirao Danijel Legin, također s Muzičke akademije. O knjizi profesorice Eve Sedak govorili su prof. dr. sc. Dalibor Davidović s Muzičke akademije i mag. dr. phil. Martina Bratić, uz moderiranje Ive Lovrec Štefanović (HRT).

U sadržaj knjige *Metodika nastave klarineta* publiku su uveli autor izv. prof. dr. sc. Davorin Brozić i prof. art. Milko Pravdić, a program je moderirala Jelka Vukobratović, svi s Muzičke akademije.

Tekstilno-tehnološki fakultet već je tradicionalno uspješno sudjelovao s predstavljanjem svojih najnovijih publikacija. Ove su se godine gosti Interlibera mogli upoznati s knjigom prof. emer. Dubravka Rogalea i prof. dr. sc. Snježane Firšt Rogale *Procesni parametri odjevnog inženjerstva*. Razgovor s autorima knjige, objavljene u izdanju Tekstilno-tehnološkoga fakulteta, vodila je prof. dr. sc. Tanja Pušić, a o knjizi *Tekstilne forme inspirirane arhitekturom* prof. art. Andreje Pavetić govorila je, osim autorice, i moderatorica izv. prof. dr. sc. Silva Kalčić.

Učiteljski fakultet i ove se godine predstavio s trima knjigama. O knjizi *Višejezično i međukulturno obrazovanje u nastavi stranih jezika* izv. prof. dr. sc. Željke Knežević govorile su autorica te prof. dr. sc. Ana Šenjug Krleža i prof. dr. sc. Lidija Cvikić, a knjigu Josipe Kraljić *Pjesmom kroz igru*, koja je prigodno bila popraćena radionicom i glazbeno-plesnom točkom, predstavili su autorica te doc. dr. sc. Jelena Blašković i Tomislav Vrandečić s Učiteljskoga fakulteta. Predstavljena je i knjiga *Teorija i praksa inkluzivnoga odgoja i obrazovanja* Zlatka Bukvića u izdanju Učiteljskoga fakulteta i Hrvatske sveučilišne naklade. O knjizi su govorili doc. dr. sc. Zlatko Bukvić, doc. dr. sc. Tea Pahić i prof. dr. sc. Jasna Kudek Mirošević s Učiteljskoga fakulteta i Anita Šikić, direktorica Hrvatske sveučilišne naklade. Predstavljanja je moderirala izv. prof. dr. sc. Marijana Županić Benić, koordinatorica Učiteljskoga fakulteta.

Posjet ministara prof. dr. sc. Radovana Fuchsa i dr. sc. Nine Obuljen Koržinek te predstojnika Ureda predsjednika Vlade RH mr. sc. Zvonimira Frke-Petešića štandu Sveučilišta u Zagrebu

PROJEKTI, TRIBINE, PANELI I IZLOŽBA

Ekonomski fakultet predstavio se projektom *EUsolis 2.0 – nove mogućnosti za srednjoškolske nastavnike i knjižničare*. Predstavljanje je vodila prof. dr. sc. Kosjenka Dumančić, ujedno i voditeljica projekta, a sudjelovale su prof. dr. sc. Ivana Marić, izv. prof. dr. sc. Anita Čeh Časni, doc. dr. sc. Ana Rep Romić, dr. sc. Jelena Kovač, Jelena Tadić Cegnar, Marija Šimunović i Davorka Jukica s Ekonomskoga fakulteta.

Pod naslovom *Novo, novije, DigilexPlus – o prevođenju novih riječi u njemačkome* predstavljen je leksikografski projekt Odsjeka za germanistiku Filozofskoga fakulteta u razgovoru o prevođenju novih riječi u njemačkome. Razgovor s dr. sc. Injom Skender Libhard, prof. dr. sc. Slađanom Turkovićem, Kristinom Hrastov i Monikom Jambrek moderirao je Jakov Skok.

U organizaciji Medicinskoga fakulteta i Središnje medicinske knjižnice održan je panel *Otvorena znanost,* na kojem su sudjelovale doc. dr. sc. Lea Škorić s Medicinskoga fakulteta, Iva Melinščak Zlodi s Filozofskoga fakulteta i Ljiljana Jertec Musap iz Srca.

Cjelokupni program zatvorila je panel-rasprava u organizaciji Prehrambeno-biotehnološkoga fakulteta pod nazivom *Umjetna inteligencija u znanstvenom izdavaštvu. Hoće li nas UI zamijeniti?* Sudjelovali su Iva Grabarić, izvršna urednica časopisa *Food Technology and Biotechnology* s Prehrambeno-biotehnološkoga fakulteta, Jelena Bolkovac s Fakulteta strojarstva i brodogradnje, izv. prof. dr. sc. Goran Delač s Fakulteta elektrotehnike i računarstva i moderatorica izv. prof. dr. sc. Ivana Rumora Samarin s Prehrambeno-biotehnološkoga fakulteta.

Katalog izložbe ***U početku bijaše Kraljevstvo – izložba u povodu 1100 godina Hrvatskoga Kraljevstva,*** objavljen u izdanju Galerije Klovićevi dvori, predstavili su urednici prof. dr. sc. Tomislav Galović i izv. prof. dr. sc. Trpimir Vedriš s Filozofskoga fakulteta i dr. sc. Iva Sudec Andreis iz Galerije Klovićevi dvori. Posjetitelji su se upoznali s radom na pripremi publikacije iznimno bogate ilustracijama i raznovrsnim tekstovima.

STUDENTI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU SU U SREDIŠTU I NA INTERLIBERU

Članovi Studentske sekcije za pedijatriju Medicinskoga fakulteta i ove su godine, već tradicionalno, održali dvije iznimno dobro posjećene radionice za najmlađe, mlade i odrasle. Na poticaj koordinatorice Medicinskoga fakulteta Sandre Kežman organizirana je **humanitarna akcija** prikupljanja knjiga za hospitaliziranu djecu pa su posjetitelji Interlibera mogli i na štandu Sveučilišta u Zagrebu donirati knjige kojima će razveseliti male pacijente u hrvatskim bolnicama. Važnost ove humanitarne akcije prepoznao je i rektor Sveučilišta prof. dr. sc. Stjepan Lakušić pa su članovi Studentske sekcije prošle godine nagrađeni Rektorovom nagradom.

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet organizirao je Radionicu o poticanju rane pismenosti, koju je vodila prof. dr. sc. Mirjana Lenček, a sudjelovali su Marija Jozipović i članovi Sekcije za čitanje, pisanje i matematiku Udruge studenata logopedije Logomotiva Odsjeka za logopediju. Radionica je bila odlična prilika za razgovor sa stručnjacima o uvijek aktualnoj temi.

Da pisanje poezije nije svojstveno samo studentima i nastavnicima društvenih i humanističkih fakulteta pokazalo se i na predstavljanju knjige *Valovi i optika: zbirka poezije,* objavljene u izdanju Fakulteta elektrotehnike i računarstva. O poeziji i ukoričenim stihovima govorili su doc. dr. sc. Adrian Satja Kurdija i Sanja Horvat s Fakulteta elektrotehnike i računarstva te Mihaela Tomljanović iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Predstavljanje je vodila Ana Stipčić (FER).

GLAZBENI PROGRAM

Pjevački zbor Prehrambeno-biotehnološkoga fakulteta predstavio se s nekoliko izvedbi pod dirigentskom palicom izv. prof. dr. sc. Monike Kovačević (PBF) u polusatnom programu, a za dodatne glazbene točke pobrinuli su se i Muzička akademija i Učiteljski fakultet.

Treće sudjelovanje Sveučilišta u Zagrebu polako se upisuje u tradicionalna predstavljanja sveučilišnih nastavnika koji objavljuju u Hrvatskoj sveučilišnoj nakladi, u izdanju fakultetskih nakladničkih djelatnosti te kod drugih nakladnika u Hrvatskoj. Predstavljanja ukoričenih i mrežnih naslova čiji su autori nastavnici zaposleni na sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu omogućuju javnosti da se upozna i sa stvaralaštvom znanstvenika i profesora, a ujedno i s njima osobno.

Pomno osmišljen štand bio je i ove godine prepoznat i prepoznatljiv među mnogim odličnim idejnim rješenjima, pa je zbog svoje atraktivnosti, ali i bogata programa te raznovrsnih naslova iz područja raznih struka, privukao veliku pažnju posjetitelja.

Živahnom ozračju na štandu pridonijeli su mališani – sudionici radionica i njihovi roditelji.

Ovogodišnji štand Sveučilišta u Zagrebu na Interliberu već su prvoga dana posjetili ministrica kulture i medija dr. sc. Nina Obuljen Koržinek, ministar znanosti, obrazovanja i mladih prof. dr. sc. Radovan Fuchs, mr. sc. Zvonimir Frka-Petešić, predstojnik Ureda predsjednika Vlade Republike Hrvatske, predsjednica saborskoga Odbora za Hrvate izvan Republike Hrvatske Zdravka Bušić te direktorica Velesajma Renata Suša, predsjednik Zajednice nakladnika i knjižara Slavko Kozina i Ivana Ljevak Lebeda, direktorica Naklade Ljevak. U srdačnom razgovoru istaknuli su važnost sudjelovanja Sveučilišta na Interliberu, pohvalili bogat program i idejno rješenje štanda.

Posebno zanimanje za izdanja izložena na štandu pokazala je ravnateljica Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar“, podružnice Medicinskoga fakulteta, prof. dr. sc. Mirjana Kujundžić Tiljak, a česti gosti bili su nastavnici i članovi uprava mnogih sastavnica.

Uspješno realiziranom programu uvelike su pridonijeli studenti angažirani na štandu, a pohvale posebno zaslužuju fakultetski koordinatori zaduženi za sudjelovanje na Interliberu. Koordinatorica i ovogodišnjega sudjelovanja Sveučilišta na Interliberu bila je prof. dr. sc. Ivana Vidović Bolt.

Cilj sudjelovanja Sveučilišta u Zagrebu na Interliberu bio je približiti javnosti cjelokupnu nakladničku djelatnost Sveučilišta. Treće izdanje zasigurno je ispunilo početna očekivanja i opravdalo odluku da se Hrvatska sveučilišna naklada, fakultetski izdavači, nastavnici kao autori brojnih publikacija i idejni tvorci različitih projekata te Sveučilište u Zagrebu kao cjelina predstave na Interliberu.

U ozračju dobre knjige, zanimljivih predstavljanja i razgovora sa stručnim i susretljivim sudionicima i suradnicima završio je ovogodišnji Interliber, a ako je suditi po pitanjima ovogodišnjih predstavljača i sad već tradicionalno zainteresiranih koordinatora, nestrpljivo se iščekuje sljedeće sudjelovanje Sveučilišta na Interliberu 2026. ///

KONFERENCIJA O KONSTRUKTIVNOM NOVINARSTVU:
KORAK PREMA VIJESTIMA KAKVE TREBAMO

Novinarstvo koje oblikuje svijet – Zagreb domaćin konferencije koja mijenja pravila igre

Konferencija okupila vodeće europske stručnjake i otvorila raspravu o budućnosti medija i povjerenju publike

NAPISALE: **Tia Brodar** i **Jelena Srša**, studentice 2. godine prijediplomskoga studija komunikologije i sociologije na Fakultetu hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu u sklopu kolegija Teorije i sustavi tiskovnog komuniciranja pod mentorstvom dr. sc. **Ane Marije Dunaj**

Udoba kada javnost sve više propituje vjerodostojnost medija, a potražnja za točnim i uravnoteženim informacijama raste, novinarstvo se suočava s izazovom, ali i šansom da pokaže svoj pravi značaj. Upravo tim pitanjima bila je posvećena konferencija *Konstruktivno novinarstvo: put prema vijestima kakve želimo*, koja se održala u kinodvorani Kaptol Boutique Cinema u Zagrebu.

Konferenciju je organizirala Agencija za elektroničke medije (AEM) i Sveučilište u Zagrebu Fakultet političkih znanosti (FPZG), uz potporu Medijskoga centra FPZG-a i Hrvatske udruge digitalnih izdavača (HUDI). Skup je okupio više od 300 novinara, urednika, medijskih stručnjaka, nastavnika, studenata i predstavnika institucija iz Hrvatske i inozemstva, što ga svrstava među najveće događaje posvećene konstruktivnom novinarstvu u regiji. Cilj je bio izlaganjima, panelima i raspravama potaknuti razgovor o novinarstvu kao pokretaču pozitivnih promjena, bez odricanja od profesionalnih standarda, kritičkoga pristupa i odgovornosti prema javnosti.

Europski trendovi i izazovi negativnoga medijskog okružja

Konstruktivno novinarstvo posljednjih se nekoliko godina sve više upotrebljava kao praksa u brojnim europskim uredništvima u državama poput Danske, Njemačke, Nizozemske i Ujedinjenoga Kraljevstva, kao odgovor na smanjeno povjerenje publike u medije. Ovaj se pristup ne fokusira isključivo na probleme i sukobe, nego promiče dublje razumijevanje tema, istražuje moguća rješenja i potiče dijalog. Sudionici su se složili da današnji mediji djeluju pod pritiskom algoritama, brzine i negativnog sadržaja, zbog čega publika sve češće izbjegava vijesti. Upravo zato konstruktivni pristupi dobivaju na važnosti jer publici nude kontekst, objašnjenja i osjećaj smisla.

Ministrica kulture i medija **Nina Obuljen Koržinek** istaknula je važnost projekta u trenutku kada je medijsko povjerenje u Hrvatskoj na niskoj razini. Potaknula je profesionalno, neovisno novinarstvo, pohvalivši organizatore na inicijativi i naporima da se putem mehanizama provjere činjenice, a transparentnošću vlasništva ojača povjerenje javnosti. Upozorila je i da mediji sve više gube utrku s društvenim mrežama, zbog čega građani teško razlikuju provjerene informacije od dezinformacija, naglasivši da jačanje profesionalnih i konstruktivnih medija mora biti jedan od temelja demokracije.

Ministrica kulture i medija Nina Obuljen Koržinek

Voditeljica Predstavništva Europske komisije u Hrvatskoj **Zrinka Ujević** istaknula je važnost europskog okvira za slobodu medija i poticanje medijske pismenosti, istaknuvši potrebu za suradnjom institucija, medija i publike kako bi se osnažila kvaliteta i odgovornost izvješćivanja.

Ravnatelj Agencije za elektroničke medije **Josip Popovac** poručio je kako organizacija ovakve konferencije potvrđuje institucionalnu prepoznatljivost potrebe za promjenom pristupa novinarstvu. Mediji, naglasio je, trebaju razmišljati ne samo o problemima nego i o rješenjima koja doprinose razvoju društva.

Voditeljica Medijskoga centra FPZG-a, docentica **Petra Kovačević**, podsjetila je da koncept konstruktivnog novinarstva u Hrvatskoj dobiva zamah te da je

ovo prilika da mediji preispitaju svoju ulogu u društvu i donesu sadržaje koji izgrađuju povjerenje, a ne samo produbljuju strah ili pesimizam. Istaknula je i da konstruktivno i novinarstvo usmjereno na rješenja (eng. *solutions journalism*) mijenjaju percepciju novinara – od pitanja što je vijest prema važnosti konteksta i nijansiranog objašnjavanja.

Zamjenik ravnatelja AEM-a Robert Tomljenović istaknuo je da konferencija želi potaknuti promjenu novinarske prakse – od pukog kritiziranja prema traženju rješenja, mapiranju problema i isticanju pozitivnih primjera. Upozorio je i na snažan utjecaj društvenih mreža, umjetne inteligencije i algoritama na informiranje građana te dodao da se u Hrvatskoj publika u velikoj mjeri informira upravo putem tih platformi, što povećava rizik od dezinformacija i polarizacije.

„Ljudi ne žele više vijesti – žele bolje vijesti"

Ulrik Haagerup, osnivač Konstruktivnog instituta u Danskoj, govorio je o novinarstvu sutrašnjice odnosno kako vijesti mogu postati dio rješenja, a ne problema. Osvrnuo se na trend da je nakon pojave pametnog telefona sadržaj vijesti postao izrazito negativan, što je dovelo do toga da mnogi građani sve više izbjegavaju medije. Konstruktivno novinarstvo, istaknuo je, postavlja pitanje „što dalje i kako?" te gradi povjerenje fokusirajući se na rješenja, a ne na dramu i konflikt. Pritom je istaknuo poruku koja je snažno odjeknula među sudionicima: „Ljudi ne žele više vijesti – žele bolje vijesti." Publika, zaključio je, želi informacije koje im pomažu razumjeti svijet i kojima mogu vjerovati.

Konstruktivne prakse mijenjaju uredništva

Peter Bro, profesor novinarstva na Sveučilištu Južne Danske i jedan od ključnih istraživača konstruktivnih medijskih praksi u Europi, govorio je o ulogama i odgovornostima novinara unutar konstruktivnog pristupa. Naglasio je granicu između odgovornog izvješćivanja i aktivizma te istaknuo da „novinar ne smije biti indiferentan, ali ne smije biti ni aktivist", ističući da cilj nije zagovarati jedno rješenje, nego otvoriti prostor za raspravu.

Meenal Thakur iz Transitions Media u Pragu govorila je o novinarstvu usmjerenom na rješenje kao pristupu koji vraća nadu i osnažuje publiku. Pritom je istaknula da mediji ne moraju biti samo u ulozi psa čuvara (*watchdog*) koji upozorava na probleme, nego i psa vodiča (*guide dog*) koji publici pokazuje da su rješenja moguća.

Digitalne platforme otvaraju prostor za nove publike

Novinar *Deutsche Wellea* Çağrı Özdemir predstavio je projekt *+90, YouTube kanal*, namijenjen mlađoj publici u Turskoj, usmjeren na konstruktivne i vjerodostojne vijesti. Projekt ima više od 870.000 pretplatnika i prepoznat je kao primjer uspješna povezivanja tradicionalnog medija s mladom publikom. Özdemir je istaknuo važnost stvaranja prostora za dijalog i rješenja, osobito za žene i manjinske skupine.

U sklopu konferencije održane su panel-rasprave koje su okupile hrvatske i međunarodne medijske stručnjake, među njima Silviju Šeparović, Mojmiru Pastorčić, Darija Markasa, Kseniju Kardum, Rahelu Štefanović, Doru Kršul, Ivana Zrinjskog i prof. dr. sc. Tenu Perišin. Raspravljalo se o razlozima zbog kojih je konstruktivno novinarstvo postalo nužnost te o izazovima koje donose algoritmi, fragmentacija medija i ubrzani ciklus vijesti. Sudionici su upozorili da i dalje postoji skepsa prema pristupima usmjerenima na rješenja, zbog čega je potrebna edukacija novinara, urednika i publike. Stručnjaci iz inozemstva predstavili su primjere koji pokazuju kako konstruktivni modeli povećavaju angažman publike, jačaju povjerenje i podižu kvalitetu medijskog sadržaja. Pritom je istaknuta važnost konteksta, dijaloga i prikazivanja mogućih rješenja uz profesionalno kritičko izvješćivanje.

Drugog dana konferencije održane su dvije radionice za novinare i urednike, na kojoj su sudionici dobili praktične alate i smjernice za izvješćivanje u javnom interesu.

Kako bi dodatno približila temu industriji i javnosti, Agencija za elektroničke medije objavila je hrvatska izdanja knjiga danskih autora Ulrika Haagerupa (*Konstruktivne vijesti*), Petera Broa (*Konstruktivno novinarstvo*) i Cathrine Gyldensted (*Od zrcala do pokretača*). Publikacije su besplatno podijeljene fakultetima, knjižnicama i drugim institucijama, čime se potiče razvoj konstruktivnog novinarstva u Hrvatskoj.

Događaj se održao u sklopu mjere Nacionalnoga plana oporavka i otpornosti *Uspostava sustava provjere točnosti informacija*, čiji su nositelji AEM i Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske. ///

Impressum
AKADEMSKI LIST
Novine Sveučilišta u Zagrebu

Redakcija:
Tatjana Klarić Beneta
Ana Konta
Branko Nađ

Glavni urednik:
dr. sc. Petar Bilobrk

Nakladnik:
Sveučilište u Zagrebu

Za nakladnika:
prof. dr. sc. Stjepan Lakušić, rektor

Nakladnički savjet:
prof. dr. sc. Tibor Pentek, predsjednik,
prof. dr. sc. Dubravko Majetić,
prof. dr. sc. Tomislav Josip Mlinarić,
red. prof. art. Jasenka Ostojić

Adresa redakcije:
Trg Republike Hrvatske 14
Telefon: 01 4698 187
akademski@unizg.hr
www.akademski.hr

VRIJEDNA JAVNOZDRAVSTVENA AKCIJA STUDENATA MEDICINE I STOMATOLOGIJE

Mladi mogu biti snažan glas u edukaciji zajednice!

Cilj ovoga projekta bio je na pristupačan način upoznati opću populaciju s pravilnom primjenom antibiotika u situacijama kada se često zloupotrebljavaju, poput zubobolje ili prehlade. Proveden je u sklopu Svjetskoga tjedna borbe protiv antimikrobne rezistencije

PIŠE: **Branko Nađ**
FOTO: **studenti Medicinskoga i Stomatološkoga fakulteta**

Jana Skender i Lara Vrček, studentice, s letcima koje su osmislile u suradnji s kolegama

Na štandu je bilo živahno, unatoč hladnom vremenu

dr. sc. Ana Babic-Perhoč

Studentska sekcija za farmakologiju i toksikologiju Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i udruga studenata AMR Stomatološkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, pod mentorstvom izv. prof. dr. sc. Ivane Šutej i dr. sc. Ane Babić-Perhoč, te uz potporu Hrvatskoga zavoda za javno zdravstvo, pokrenuli su projekt *Viralan bez antibiotika: zajedno protiv antimikrobne rezistencije*.

„Javnozdravstvena akcija održavala se dva prijepodneva na Cvjetnom trgu u središtu grada Zagreba. Unatoč hladnom vremenu i snježnim pahuljama, brojni su građani zainteresirano pristupili našem štandu. Sudjelovali su u kratkim kvizovima, a za nagradu osvojili *cekere* koje je osmislila umjetnica Tisja Kljaković Braić u sklopu projekta *EU JAMRAI 2*. Nije nedostajalo ni sadržaja za najmlađe, od naljepnica i bojanki do pokoje čokoladice, ali i paste za zube”, rekla nam je **Ana Deškin**, studentica šeste godine Medicinskoga fakulteta.

Cilj ovoga projekta bio je na pristupačan način upoznati opću populaciju s pravilnom primjenom antibiotika u situacijama kada se često zloupotrebljavaju, poput zubobolje ili prehlade. Proveden je u sklopu Svjetskoga tjedna borbe protiv antimikrobne rezistencije, a njegovu važnost prepoznali su i mediji, te su studenti građane pozvali na sudjelovanje i putem emisije *Dobro jutro, Hrvatska* te nekoliko radijskih postaja.

KREATIVNA PREOBRAZBA TEORIJE U PRAKSU

„Ideja je nastala nakon anketnog istraživanja na Stomatološkom fakultetu, u kojem je uočeno da velik broj populacije smatra da je antibiotik isto što i analgetik – lijek protiv bolova. Profesorica Ivana Šutej i studentica četvrte godine stomatologije Lara Vrček došle su na ideju da se organizira javnozdravstvena akcija radi educiranja stanovništva, ali i ostalih studenata, te su ju predložile dr. sc. Ani Babić-Perhoč, kao i Studentskoj sekciji za farmakologiju i toksikologiju (SSFT) Medicinskoga fakulteta.

Tako je započela suradnja stomatologa i medicinara, uz sastanke u Gundulićevoj, koja je uskoro bila ispunjena plakatima, letcima i majicama koje su dizajnirali studenti.

Sudjelovanje u organizaciji i provedbi ove javnozdravstvene akcije bila je iznimna prilika za naše studente da kreativnim i praktičnim djelovanjem istraže najvažnije izazove antimikrobne rezistencije u društvu, gorućega problema na globalnoj razini”, otkrila je za *Akademski list* **dr. sc. Ana Babić-Perhoč**, viša asistentica Zavoda za farmakologiju Hrvatskoga instituta za istraživanje mozga odnosno Medicinskoga fakulteta.

„Ovakav angažman ne samo da unaprjeđuje obrazovanje i vještine naših budućih zdravstvenih stručnjaka, nego jača i javni ugled našeg Fakulteta, koji se profilira kao aktivan nositelj promjena i promicatelj zdravlja u zajednici. Zdravstvena pismenost naših sugrađana, prema iskustvima s terena i nedavnim anketnim istraživanjima, pokazuje značajne nedostatke – osobito u razumijevanju pravilne upotrebe antibiotika. I dalje je široko rasprostranjena zabluda da su antibiotici isto što i analgetici, odnosno lijekovi protiv bolova, kao i da je antibiotik jednako učinkovit u virusnoj i u bakterijskih upali, što dovodi do česte zloupotrebe antibiotika kod, primjerice, zubobolje ili virusnih infekcija, gdje oni nemaju učinka.”

> Zdravstvena pismenost naših sugrađana, prema iskustvima s terena i nedavnim anketnim istraživanjima, pokazuje značajne nedostatke – osobito u razumijevanju pravilne upotrebe antibiotika.
>
> *- dr. sc. Ana Babić-Perhoč, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu*

U pripremama Roberta Tudor i Tibor Rukav

izv. prof. dr. sc. Ivana Šutej

Štand su posjetili i krzneni prijatelji

Majice s porukama koje su osmislili studenti

> Iako većina građana zna da se antibiotici „ne smiju piti bezveze“, ne ulaze baš dublje zašto? Pogotovo kad se razbole ili zub zaboli.
>
> *- izv. prof. dr. sc. Ivana Šutej, Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu*

Marko Šarić i Jana Skender, voditelji Studentske sekcije za farmakologiju i toksikologiju

Edukativni letci koje su osmislili studenti

Na štandu Noa Zečević, Lana Rožman, Ana Deškin, Ozana Hadrović, Klara Cifrek i Roberta Tudor

Kako je izgledao štand na Cvjetnome trgu

STUDENTIMA TREBA DATI SLOBODE I POVJERENJA

Upravo kako bi se razbile te zablude, dodaje naša sugovornica, edukativni materijal, interaktivni sadržaji i razgovori tijekom akcije omogućili su građanima da steknu novo znanje u svakodnevnim odlukama o zdravlju.

„Ponosni smo na proaktivnost naših studenata i njihovu motivaciju da, uz mentorsku potporu, oblikuju javnozdravstvene intervencije, potvrđujući kako suradnja naših fakulteta, struke i studenata konkretno doprinosi poboljšanju zdravstvene pismenosti i sigurnijem liječenju u našoj zajednici.”

Izv. prof. dr. sc. Ivana Šutej s Katedre za farmakologiju Stomatološkoga fakulteta posljednjih se desetak godina bavi istraživanjima vezanima za propisivanje antibiotika. Postalo joj je, ističe, više nego jasno da je potrebno nešto napraviti u tom pogledu.

„Mi kroz svoj posao educiramo svoje studente, ali to nije dovoljno, potrebno je raditi i na edukaciji građana. I tako je nastala ova studentska javnozdravstvena akcija o racionalnoj primjeni antibiotika. Akcija je pokazala koliko mladi mogu biti snažan glas u edukaciji zajednice. Iako većina građana zna da se antibiotici „ne smiju piti bezveze”, ne ulaze baš dublje – zašto? Pogotovo kad se razbole ili zub zaboli. Bilo je upravo fenomenalno gledati ovu prekrasnu skupinu studenata, ujedinjenu pod istim ciljem: Što *mogu napraviti?* Mislim da je ovogodišnji javnozdravstveni projekt o racionalnoj primjeni antibiotika pokazao koliko studenti mogu napraviti kada im se da prostora, povjerenja i malo kreativne slobode. Energija koju su stvarali bila je upravo zarazna. U samo nekoliko tjedana, sekcije sa Stomatološkoga i Medicinskoga fakulteta zajednički su osmislile poruke i vizuale koji su građanima približili temu o antimikrobnoj rezistenciji – onu o kojoj svi nešto znaju, ali rijetko tko zna dovoljno. Kad smo krenuli, nismo znali kuda će nas projekt odnijeti niti koliko će imati odjeka. Fokusirali smo se na jasne poruke o antibioticima, svatko u svom polju, svaka skupina ciljajući najslabiju točku”, objašnjava profesorica Šutej.

USPJELI POSLATI PORUKU I BITI VIĐENI

Kada je akcija završila, dodaje, shvatili su kako su uspjeli napraviti puno puno više nego su očekivali. Uspjeli su poslati poruku. I uspjeli su biti viđeni. Ovakve inicijative stoga značajno pridonose ugledu fakulteta jer pokazuju da njegovi studenti nisu samo budući stručnjaci nego i aktivni članovi zajednice koji znaju prepoznati problem i djelovati.

„A možda je najveća vrijednost što građani odlaze kući informiraniji, a studenti ponosniji, jer su napravili nešto što se vidi, čuje i stvarno ima učinka. Dogodine svakako ponavljamo!”, zaključuje profesorica Šutej.

Studentica Ana Deškin, koja nas je i kontaktirala s prijedlogom da napravimo priču o ovoj vrijednoj akciji, ističe kako bi i preko *Akademskoga lista* željeli zahvaliti i kolegama u Udruzi studenata farmacije CPSA, kao i mr. sc. Selmi Bošnjak, dr. med., na potpori koju je projektu pružio Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Također zahvaljuju Interdisciplinarnoj sekciji za kontrolu rezistencije na antibiotike (ISKRA) te Znanost u prolazu.

Važnost ovog projekta, uvjerena je Ana, leži u proaktivnosti studenata, koja pokazuje da su uspješniji kad se udruže za zajednički cilj.

„Ispunjeni smo osjećajem da smo napravili nešto korisno i edukativno, a istodobno smo se i zabavili!”, zaključuje Ana.

A mi im samo možemo čestitati na hvalevrijednoj ideji i provedbi ove korisne javnozdravstvene akcije. ///

ŠTO KAŽU STUDENTI?

Skupiti znanje i iskustvo izvan Hrvatske te se s tim znanjem vratiti!

Ana Deškin, studentica šeste godine:

„Studentica sam zadnje godine medicine, a dolazim iz Bjelovara. Pri odabiru fakulteta znala sam da se želim baviti prirodoslovnim znanostima, a ponajviše su me zanimale biologija i kemija, što je moj izbor svelo na medicinu i farmaciju. Na kraju je odluka ipak pala na medicinu, iz razloga što ona, uz znanstveni aspekt, nudi i ljudski faktor te priliku da na konkretan način iskoristim svoje znanje kako bih nekomu pomogla. U budućnosti se za sada vidim u Hrvatskoj te se nadam specijalizaciji iz područja interne medicine, a najviše me zanimaju farmakologija i endokrinologija.

Studiranje medicine često se poistovjećuje s opširnim gradivom, svakodnevnom nastavom i zahtjevnim ispitima. Naravno, u tome ima istine: studij medicine od svakoga zahtijeva određeno odricanje, a neki kolegiji više od ostalih. Najteži dio studiranja bila mi je treća godina, na kojoj se isprepleću bazično-znanstveni i klinički predmeti, a dobar dio znanja koji se skupi, baza je za nadolazeće kolegije. Ipak, uz malo proaktivnosti, studij medicine može biti i puno više od debelih knjiga i kirurških sala. Trenutci u kojima se kolege sličnih interesa povežu i zajednički rade na projektima poput ovoga, čine studiranje nečim većim od samoga polaganja ispita. Javnozdravstvene akcije ovdje imaju posebnu ulogu jer pružaju priliku da nam građani izravno pristupe i traže da im razjasnimo nejasnoće, poput pravilne upotrebe antibiotika. Građanima je možda jednostavnije postaviti pitanja u opuštenoj atmosferi, kao što je Cvjetni trg, a nama studentima ovakve akcije pružaju priliku da se upoznamo s potrebama naših (budućih) pacijenata. Naša Studentska sekcija za farmakologiju i toksikologiju od svog je osnivanja imala za cilj apstraktno znanje o lijekovima prikazati na jednostavan i zabavan način, te smo sretni što smo u tome i uspjeli! Stoga mogu reći da ću nakon završetka šeste godine sa sobom nositi ne samo puno znanja nego i puno lijepih uspomena."

Marko Šarić, student pete godine:

„Oduvijek me zanimala medicina i način na koji povezuje prirodne znanosti i brigu o ljudima. Upisom na Medicinski fakultet shvatio sam da je na meni da pronađem smjer u kojem se želim razvijati, a u tome su mi uvelike pomogle aktivnosti poput naše javnozdravstvene akcije *Viralan bez antibiotika*. Izvannastavne aktivnosti omogućuju studentima da dublje istraže područja koja ih zanimaju, što se na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu posebno očituje kroz rad studentskih sekcija, poput Studentske sekcije za farmakologiju i toksikologiju, u koju sam se uključio i čiji sam ove godine predsjednik.

Kroz rad sekcije imao sam priliku upoznati mentore i kolege koji dijele slične interese, što je dodatno potaknulo moj profesionalni razvoj. Takva akademska okolina iznimno motivira i potiče studente na kontinuirano usvajanje novih znanja. Smatram da su upravo ovakva iskustva ključna u oblikovanju budućih liječnika.

Antimikrobna rezistencija doista je velik problem jer dovodi do neučinkovitosti liječenja infekcija, povećane smrtnosti i širenja teško liječenih sojeva patogena. Izravna komunikacija s građanima kroz javnozdravstvene akcije izrazito je korisna i za nas studente, jer nam priprema sadržaja daje priliku za dodatnu edukaciju, a građanima omogućuje da nauče kako zajedno možemo utjecati na ovaj problem. Sudjelovanje u ovakvim projektima važno je jer nas priprema za budući rad i profesionalne izazove.

Moja područja interesa su neurologija i farmakologija, a u budućnosti bih se volio dodatno obrazovati izvan Hrvatske te se s tim znanjem vratiti i doprinijeti hrvatskom zdravstvenom sustavu. Studij medicine nije lak i zahtijeva puno vremena i odricanja, ali se uz dobru organizaciju može postići dobar balans. Najbolji dio studija mi je studentski život koji, uz dobru organizaciju, ne mora patiti zbog učenja, a najgori što ponekad stvarno može biti naporan. Ipak, sve ove izazove nadmašuje osjećaj svrhe i zadovoljstva koji pruža put prema tome da jednog dana postanem liječnik."

Jana Skender, studentica pete godine:

„U ovaj sam se projekt uključila jer smatram da je antimikrobna rezistencija (AMR) jedan od najznačajnijih javnozdravstvenih izazova današnjeg vremena. Porast rezistencije mikroorganizama nije samo medicinski problem, nego sa sobom nosi i društvene, ekonomske te globalne posljedice. Moj cilj sudjelovanjem u ovom projektu bio je doprinijeti boljem razumijevanju uzroka, posljedica i mogućnosti prevencije AMR-a, kao i naglasiti činjenicu da svatko, bez obzira radi li se o pacijentu, studentu ili zdravstvenom djelatniku, ima ulogu u njezinu sprječavanju. Medicinski fakultet sam odabrala jer me područje medicine istinski zanima, a ujedno mi pruža priliku da svojim radom doprinesem zdravlju i kvaliteti života pacijenata. Veliku motivaciju u mojoj odluci predstavljala je i moja baka, koja je radila kao liječnica te mi je još odmalena bila primjer posvećenosti, predanosti i strasti prema svom poslu. Zbog svega toga upis na Medicinski fakultet nije bio samo odluka nego prirodan nastavak želje koju nosim od djetinjstva. Najteži dio studiranja bilo mi je privikavanje na veliku količinu informacija koju smo morali svladati tijekom prve godine fakulteta, no s vremenom je to postalo lakše, a i zanimljivije, jer se znanje postupno povezuje i primjenjuje u praksi. Najdraži dio studiranja, osim što se bavim područjem koje me zanima, svakako su i prijateljstva i suradnje koje sam stekla tijekom studija, jer upravo zajednički rad i međusobna potpora čine studiranje još vrjednijim. Trenutačno nemam potpuno definiran plan što se tiče specijalizacije, ali imam ideje o područjima koja me posebno zanimaju i u kojima bih voljela steći dodatno iskustvo. Ipak, svjesna sam da medicina nudi brojne mogućnosti, stoga ne želim prerano suziti svoj izbor na određena područja, nego želim ostaviti prostora za istraživanje različitih smjerova i prilika koje mi se mogu pružiti nakon diplome."

Franka Šegović, studentica četvrte godine:

„Studentica sam 4. godine dentalne medicine na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, i dolazim iz Varaždina. Drago mi je što imam priliku govoriti o svom fakultetu, profesiji, pa tako i o problemima s kojima se susrećemo unutar struke. Mnogo ljudi zapravo ne zna kako antibiotici ponekad mogu prouzročiti više štete nego koristi. To je najbitnija poruka koju smo htjeli da javnost shvati: da zapravo "čuvamo" antibiotike, da su kod nekih stomatoloških stanja oni nepotrebni i da rješenje može pružiti samo stomatolog. Na taj se način postojećim antibioticima osigurava djelotvornost u slučaju njihove neizbježne primjene. Kroz javnozdravstvenu akciju zapanjujuća je količina ljudi koja je pokazala interes i potporu budući da smo prvi put organizirali akciju s ovakvom temom. Nama kao studentima pozitivna povratna informacija daje do znanja kako smo na putu uspješne edukacije građana, pa čak i da smo dobro osmislili kako ostvariti svoj cilj u edukaciji i definiranju problema. Za studente je neopisivo korisno iskustvo sudjelovati u takvim projektima budući da se u konkretnom radu najviše razvijaju *soft skills* za profesionalan život. Koliko god učenje iz knjige bilo važno, uz fakultetske obveze potrebno je razvijati i vještine rada s ljudima kako bi naše liječenje imalo što višu stopu uspješnosti. Na osobnoj razini, rad s ljudima i opsežnost dentalne medicine čini mi se kao najveća prednost studiranja, dok je najizazovnije zapravo zapamtiti, naučiti i razumjeti goleme količine informacija. Na kraju dana, ne bih odabrala niti jednu drugu profesiju osim dentalne medicine, tako da sam dobro odabrala i zahvalna sam zapravo starijim kolegama i članovima obitelji koji su mi približili realne mogućnosti nakon studija i da ne postoji previše kada sam sebi određuješ ciljeve. Nakon završetka studija, a čak i tijekom studiranja, voljela bih iskusiti što više međunarodnih mobilnosti i istražiti gdje me sve diploma može odvesti, koje zanimljive ljude mogu upoznati i u kakvim projektima, nalik na ovaj, mogu sudjelovati."

Lana Vrček, studentica četvrte godine:

„Studentica sam 4. godine Stomatološkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Oduvijek sam znala da želim biti stomatolog kad odrastem, pa nisam imala problema s izborom oko fakulteta na koji ću se upisati. Uvijek su me više zanimali prirodoslovni predmeti, a najviše biologija. Kod dentalne medicine privukla me raznovrsnost, od kirurgije do estetske medicine, čime sam sigurna da ću pronaći nešto u čemu se vidim u životu. Na fakultetu mi je izuzetno zanimljivo i nikad nisam ni posumnjala da sam krivo odabrala. Sviđa mi se kako imamo puno praktičnih predmeta te imamo priliku raditi s pacijentima. Isto tako, privuklo me to da je potrebna kreativnost u radu jer se jedan problem može riješiti na više načina. U ovaj projekt sam se priključila jer sam shvatila da pacijentima nije dovoljno naglašena razlika između antibiotika i analgetika. Bilo je lijepo vidjeti koliko se ljudi ustvari žele informirati kada su dolazili na naš štand na Cvjetnom trgu. Drago mi je što sam mogla sudjelovati u tako uspješnoj javnozdravstvenoj akciji. Smatram da smo puno postigli u osvješćivanju stanovništva o problemu antimikrobne rezistencije koji je povezan s nepravilnim uzimanjem antibiotika."

11. Međunarodni kongres prehrambenih tehnologa, biotehnologa i nutricionista

U Zagrebu se od 9. do 11. prosinca 2025. u hotelu Westin održavao središnji međunarodni znanstveni skup u regiji iz područja prehrambene tehnologije, biotehnologije i nutricionizma

PIŠE: **izv. prof. dr. sc. Maja Repajić, Sveučilište u Zagrebu Prehrambeno-biotehnološki fakultet**
FOTO: **Sveučilište u Zagrebu Prehrambeno-biotehnološki fakultet**

Kongres, koji se tradicionalno održava svake tri godine, okuplja znanstvenike, stručnjake i predstavnike industrije radi razmjene najnovijih znanstvenih spoznaja, tehnoloških rješenja i primjera dobre prakse iz navedenih područja. Njegova posebnost i jedinstvenost očituju se u interdisciplinarnom pristupu jer istodobno obuhvaća prehrambenu tehnologiju, biotehnologiju i nutricionizam. Glavni organizatori kongresa su **Sveučilište u Zagrebu Prehrambeno-biotehnološki fakultet** (SUZG PBF) i **Hrvatsko društvo prehrambenih tehnologa, biotehnologa i nutricionista** (HDPBN), uz suorganizaciju **ISEKI organizacije**, **Europske federacije za znanost i tehnologiju hrane** (EFFoST), **Europskoga udruženja za higijensko projektiranje i dizajn Hrvatska** (EHEDG Croatia) te **Akademije tehničkih znanosti Hrvatske** (HATZ). Skup se održao pod pokroviteljstvom **Predsjednika Republike Hrvatske**, **Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva**, **Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih**, **Grada Zagreba**, **Sveučilišta u Zagrebu** i **Turističke zajednice grada Zagreba**.

Kongres pod krilaticom *Unlocking Science and Technology for a Healthier and Sustainable World* svečano su otvorile dekanica PBF-a **izv. prof. dr. sc. Verica Dragović-Uzelac** i **izv. prof. dr. sc. Mia Kurek**, tajnica HDPBN-a. Skupu su se obratili i **doc. dr. sc. Jelena Đugum**, direktorica Sektora za poljoprivredu **Hrvatske gospodarske komore**, **prof. dr. sc. Tomislav Josip Mlinarić**, prorektor za inovacije, transfer tehnologije i suradnju s gospodarstvom **Sveučilišta u Zagrebu**, **Sanja Kolarić Kravar**, načelnica Sektora za kvalitetu hrane **Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva**, i **izv. prof. dr. sc. Maja Repajić** (SUZG PBF), predsjednica ovogodišnjega kongresa.

U tri dana kongresa sudjelovalo je više od 350 sudionika iz 30 zemalja, uključujući Alžir, Austriju, Brazil, Bugarsku, Kolumbiju, Hrvatsku, Češku, Francusku, Grčku, Mađarsku, Irsku, Izrael, Italiju, Latviju, Litvu, Nizozemsku, Novi Zeland, Filipine, Poljsku, Portugal, Rumunjsku, Sjedinjene Američke Države, Srbiju, Sloveniju, Španjolsku, Tajland, Tunis, Tursku, Ujedinjene Arapske Emirate i Ujedinjeno Kraljevstvo.

Znanstveni program bio je koncipiran u tri glavne tematske cjeline: *Advancements in Food Technology and Biotechnology*; *Nutrition, Consumer Behavior and Global Health Challenges* te *Food and Water Safety and Quality*. Program je obuhvaćao plenarno i 15 pozvanih predavanja, 63 usmena izlaganja i 149 poster-prezentacija, a rad se odvijao u više paralelnih sekcija. Uz to, održani su satelitski simpozij *Biotechnology in Croatia „Vera Johanides"* u suorganizaciji s HATZ-om; panel-rasprava *Towards Sustainable Food Management: Synergy of Science, Industry and Consumers* o održivom upravljanju hranom; okrugli stol *Tradition, Innovation and Sustainability – The Current State, Potential and Perspectives of the Food Industry in Croatia* u suorganizaciji sa Sekcijom za preradu poljoprivrednih proizvoda i biotehnologiju Znanstvenoga vijeća za poljoprivredu i šumarstvo Razreda za prirodne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, na ko-

prof. dr. sc. Verica Dragović-Uzelac
SUZG PBF

izv. prof. dr. sc. Mia Kurek
HDPTBN

izv. prof. dr. sc. Maja Repajic
SUZG PBF

doc. dr. sc. Jelena Đugum
HGK

prof. dr. sc. Tomislav Josip Mlinarić
SUZG

Sanja Kolarić Kravar
MPŠR

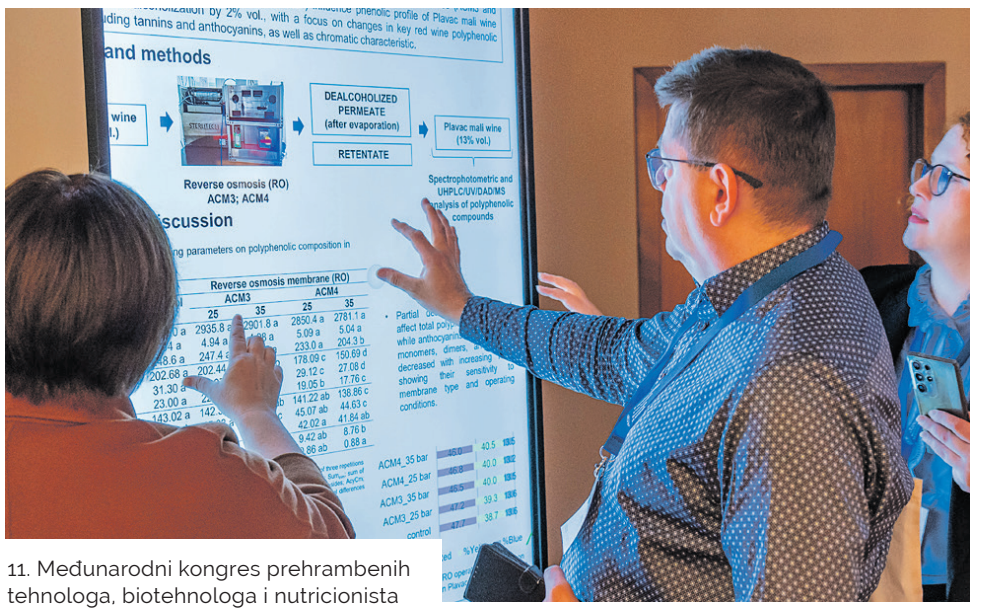

11. Međunarodni kongres prehrambenih tehnologa, biotehnologa i nutricionista

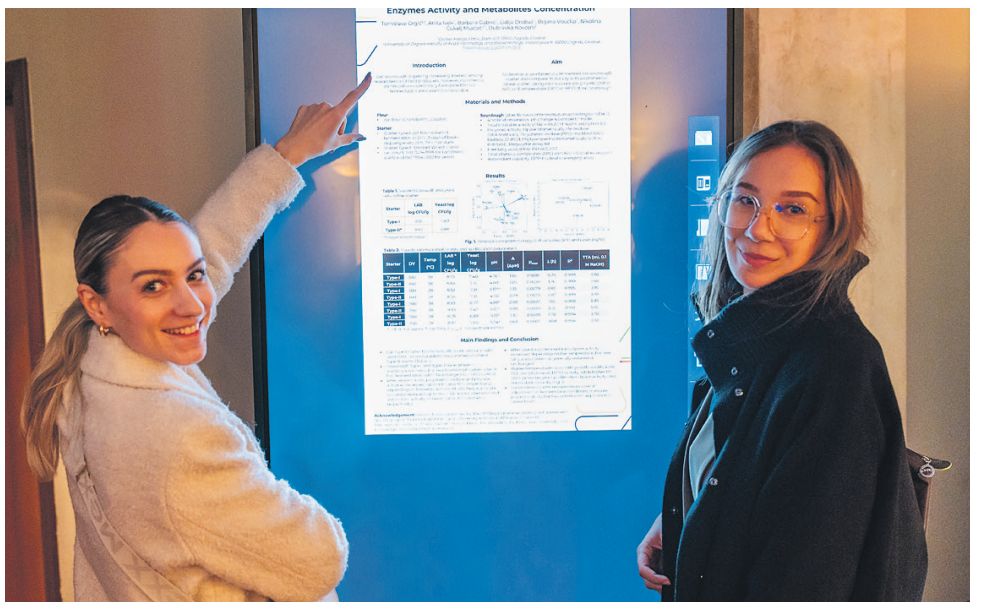

jem se govorilo o stanju i perspektivama prehrambene industrije u Hrvatskoj. Dodatno su održane dvije stručne i edukativne radionice vezane za europske PRIMA projekte *INTACTBioPack (INTelligent, ACTive MicroBIOmebased, biodegradable PACKaging for Mediterranean food), EVOLVEPACK (dEsign, processing and characterization of innoVative biOdegradable and compostabLe actiVE PACKaging structures to improve food safety of mediterranean foods) i MedDietMenus4Campus (Promoting stakeholder adherence to Mediterranean Diet on Campus through menu interventions and social marketing strategies)*. Posebna pozornost bila je posvećena mladim istraživačima, doktorandima i poslijedoktorandima, koji su svoja istraživanja predstavili u okviru sekcije *Young Researchers*. Važan doprinos kongresu dali su istaknuti pozvani znanstvenici i stručnjaci, koji su se u svojim izlaganjima dotaknuli najaktualnijih tema iz područja. Plenarno predavanje održao je **prof. dr. sc. Antonio Starčević** (SUZG PBF), koji je govorio o primjeni umjetne inteligencije u biotehnologiji, nutricionizmu i prehrambenim sustavima. Naglasak je stavljen na UI-pristupe u genomici, metagenomici i proteomici te na otkrivanje novih bioaktivnih spojeva, funkcionalnih sastojaka i održivih biotehnoloških rješenja. Javnozdravstvenu perspektivu prehrane i pretilosti predstavila je **prof. dr. sc. Sanja Musić Milanović** (Hrvatski zavod za javno zdravstvo / Sveučilište u Zagrebu Medicinski fakultet), istaknuvši zabrinjavajuće epidemiološke podatke u Hrvatskoj te važnost sustavnih, koordiniranih intervencija i nacionalnih programa u promicanju zdravih prehrambenih navika i u prevenciji pretilosti. O tehnološkim iskoracima u proizvodnji hrane govorio je **Martijn Noort** (Wageningen University & Research, Nizozemska), predstavivši 3D ispis hrane kao alat za razvoj inovativnih, personaliziranih, nutritivno prilagođenih i održivih prehrambenih proizvoda. **Prof. dr. sc. Adalberto Pessoa Junior** (University of São Paulo, Brazil) svoje je izlaganje usmjerio na prijenos znanstvenih istraživanja u tržišne inovacije na primjerima biofarmaceutika, biokozmetike i bioloških sredstava za poljoprivredu, uključujući razvoj razvojnih tvrtki, temeljenih na akademskom znanju. Digitalizaciju i računalno vođeni dizajn enzima u službi industrije predstavio je **prof. dr. sc. Robert Kourist** (Graz University of Technology, Austrija) demonstrirajući kako bioinformatika i strojno učenje omogućuju razvoj biokatalizatora za proizvodnju prirodnih proizvoda i mirisnih molekula. Inovacije u području zdravlja žena bile su u fokusu izlaganja u kojem je **prof. dr. sc. Paul Long** (King's College London, Ujedinjeno Kraljevstvo) predstavio neantimikrobna rješenja za obnovu vaginalnoga mikrobioma te put razvoja medicinskoga proizvoda od akademske ideje do tržišta. Nutritivni i gospodarski potencijal manje poznatoga voća u Europi predstavio je **prof. dr. sc. Robert Brannan** (Ohio University, SAD), govoreći o asimini (*pawpaw*, indijska banana) kao primjeru kulture koja doprinosi bioraznolikosti i razvoju novih funkcionalnih prehrambenih proizvoda. Kritički osvrt na ulogu znanosti i obrazovanja u doba generativne umjetne inteligencije dao je **prof. dr. sc. Grant Campbell** (University of Huddersfield, UK), upozorivši na izazove koje GUI donosi akademskom pisanju, razmišljanju i razvoju znanstvene izvrsnosti. **Prof. dr. sc. Ashkan Madadlou** (University College Cork, Irska) izložio je koncept tekućinsko-tekućinske fazne separacije kao alata za dizajn strukture hrane, povezujući temeljna fizikalno-kemijska načela s razvojem biomimetičkih i inovativnih prehrambenih proizvoda. O održivoj ambalaži i smanjenju plastičnog otpada govorila je **prof. dr. sc. Valérie Guillard** (Université de Montpellier, Francuska), istaknuvši potencijal biorazgradljivih i aktivnih ambalažnih materijala u smanjenju otpada i gubitaka hrane u prehrambenom lancu. Ulogu mikroorganizama u održivoj prehrani predstavio je **dr. Vittorio Capozzi** (ISPA-CNR, Italija), istaknuvši *Lactiplantibacillus plantarum* kao model u razvoju fermentiranih, funkcionalnih i personaliziranih prehrambenih proizvoda. Zdravlje najmlađih bila je tema izlaganja **nasl. doc. dr. sc. Tene Niseteo** (Dječja bolnica Zagreb), koja je govorila o funkcionalnoj prehrani dojenčadi, važnosti majčina mlijeka te razvoju obogaćenih mliječnih formula s probioticima, prebioticima i humanim mliječnim oligosaharidima za potporu zdravom razvoju mikrobiote. **Vali Marszalek** (Forvis Mazars, Hrvatska) govorila je o utjecaju novih europskih regulativa (CSRD - *Corporate Sustainability Reporting Directive*) na sektor hrane i pića, analizirajući ESG (*Environmental, Social, Governance*) rizike, prilike i trendove u izvješćivanju o održivosti na temelju prvih izvješća iz 2025. godine.

Sveobuhvatni karakter kongresa iznjedrio je nekoliko zaključaka i poruka, od kojih valja istaknuti važnost daljnjeg ulaganja u razvoj održivih, (bio)tehnoloških naprednih i funkcionalnih prehrambenih i biotehnoloških sustava, s naglaskom na optimizaciju procesa, primjenu zelenih tehnologija te korištenje umjetne inteligencije i strojnog učenja u razvoju proizvoda i kontroli kvalitete. U središtu interesa i dalje treba biti valorizacija nusproizvoda i otpada u cijelom prehrambenom lancu, čime se izravno doprinosi kružnom gospodarstvu i smanjenju okolišnog otiska. Velik naglasak stavljen je i na utjecaj prehrane (osobito ultraprerađene hrane, prebiotika, probiotika i vrsta prehrane poput mediteranske) na zdravlje crijevne mikrobiote, metaboličko i mentalno zdravlje te na prevenciju pretilosti i kroničnih bolesti, kao i na ponašanje potrošača, javnozdravstvene aspekte i prihvaćanje novih izvora hrane. Sekcija vezana za sigurnost hrane istaknula je važnost upotrebe naprednih analitičkih, kemometrijskih i digitalnih alata za bržu autentikaciju proizvoda, praćenje kvalitete te učinkovit nadzor sigurnosti duž cijelog prehrambenog lanca, kao i važnost organizacijskih i društvenih aspekata sigurnosti hrane.

Uz bogat znanstveni program, kongres je imao i raznolik društveni sadržaj, namijenjen domaćim i stranim sudionicima. Društveni program započeo je događanjem održanim uoči kongresa – posebnom adventskom vožnjom tramvajem na liniji *PBN Route 11* uz piće i prigodni zalogaj. Za sudionike kongresa bila je organizirana i vođena turistička tura kroz središte grada Zagreba, tijekom koje su se upoznali sa zagrebačkom poviješću i znamenitostima, a svečana kongresna večera u Kristalnoj dvorani hotela Westin, uz glazbeni nastup benda Retrodukcija, zaokružila društveni dio programa.

Više informacija o kongresu dostupno je na mrežnoj stranici:
https://pbn2025congress.pbf.hr/

Ženski pjevački zbor SUZG PBF

Zagrebački nadbiskup mons. dr. sc. Dražen Kutleša

Održan Teološki simpozij povodom 60. obljetnice svečanog zatvaranja Drugoga vatikanskog koncila

Teološki simpozij povodom 60. obljetnice svečanog zatvaranja Drugoga vatikanskog koncila (1965. – 2025.) svečano je otvoren u četvrtak 4. prosinca u dvorani „Vijenac" Nadbiskupijskoga pastoralnog instituta u Zagrebu

PIŠE I SNIMIO: **Tiskovni ured Zagrebačke nadbiskupije**

Otvorenju simpozija nazočili su zagrebački nadbiskup mons. Dražen Kutleša, zagrebački nadbiskup u miru kardinal Josip Bozanić, apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj mons. Giorgio Lingua, imenovani pomoćni biskupi Zagrebačke nadbiskupije mons. Vlado Razum i mons. Marko Kovač, generalni tajnik Hrvatske biskupske konferencije doc. dr. sc. Krunoslav Novak, rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Stjepan Lakušić, rektor Hrvatskoga katoličkog sveučilišta prof. dr. sc. Željko Tanjić, predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti akademik Velimir Neidhardt, predsjednik Matice hrvatske dr. sc. Damir Zorić te dekan Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta u Zagrebu prof. dr. sc. Mario Cifrak.

U pozdravnom govoru na početku otvorenja nadbiskup Kutleša istaknuo je kako sudionici ovoga simpozija šezdeset godina od zatvaranja Drugoga vatikanskog koncila ponovno promišljaju o značenju, plodovima i izazovima Koncila, a to bi „valjalo učiniti polazeći od pologa vjere (*depositum fidei*), jer upravo po tom pologu koji Crkva sveto čuva i vjerno tumači, na njezinu licu odsijeva Kristovo svjetlo kojim je Koncil htio 'prosvijetliti sve ljude navješćujući evanđelje svemu stvorenju' (*LG* 1)."

„Drugi vatikanski koncil nije izmišljao novu vjeru niti je oslabio njezine temelje. Njegovo poslanje bilo je upravo ono što je sveti Ivan XXIII. izrekao na otvaranju Koncila, da se, naime, sveti polog nauka čuva i poučava učinkovitije, da se ne mijenja ono što je sadržaj vjere, nego da se obnovi način njezina prenošenja. U razdoblju intelektualnih previranja i društvenih lomova, Crkva je na Koncilu željela 'svojim vjernicima i cijelome svijetu točnije obrazložiti svoju narav i sveopće poslanje' kako bi 'svi ljudi (...) postigli puno jedinstvo u Kristu' (*LG* 1)", rekao je nadbiskup Kutleša i nastavio: „Crkva je dakle htjela na jasniji način izraziti svoj identitet, Krista predstaviti kao jedinoga Gospodina i hrabrim svjedočenjem istine preobražavati kulturu i svijet, a ne poprimiti oblik i duh svijeta. Mnogi su nas teolozi podsjećali da je Crkva pozvana otvoriti se svijetu, ali ne izgubiti Kristovo lice. U kontekstu današnjega simpozija, ove su misli dragocjen ključ za razumijevanje Koncila. Drugi vatikanski koncil nije 'novo kršćanstvo' nego produbljeno razumijevanje iste apostolske vjere", istaknuo je mons. Kutleša.

Stavljajući zaključke Drugoga vatikanskog koncila u kontekst današnjice, nadbiskup Kutleša poručio je da „dvije krajnosti i danas zbunjuju vjernike: prva je krajnost onih koji žele promijeniti vjeru kako bi je uskladili sa svijetom, druga je, pak, krajnost onih koji odbacuju Koncil, kao da je on prekid, a ne razvoj u kontinuitetu".

„Autentična primjena Koncila znači čuvati polog vjere, dopustiti razvoj istine u istoj naravi i istom smislu, tražiti novu jasnoću, a ne novu vjeru; obnovu, a ne preoblikovanje", rekao je mons. Kutleša i dodao: „Ako svi mi, članovi istoga Božjeg naroda, s istim dostojanstvom, a različitim službama na izgrađivanje Tijela Kristova, ponovno prigrlimo onu istu Kristovu odvažnost koja je vodila svetce kroz povijest, tada će se i nada Ivana XXIII. ostvariti. On je htio da Koncil bude nova zora kršćanskoga života. U toj zori Crkva će se ponovno uzdići kao svjetlo narodima (*lumen gentium*), vjerno čuvajući i naviještajući polog vjere koji nam je povjeren, danas, ovdje i sada."

„Od nas se danas traži ista hrabrost: hrabrost čuvati polog i očuvati ga od zabluda, naviještati ga svijetu koji ga treba i predati ga čitava i neokaljana budućim naraštajima. Neka ovaj simpozij bude prostor gdje ćemo zajedno učiti kako predati zlato kao zlato, kako uskladiti pastoralnu osjetljivost s dogmatskom čvrstoćom i kako živjeti vjeru koja ne mijenja svoje boje ovisno o vremenskim strujama. Neka nas Gospodin učini vjernim čuvarima pologa kako bi i po nama na licu Crkve zasjalo Kristovo lice", zaključio je Nadbiskup.

Nuncij Lingua pozdravio je sve okupljene te istaknuo da je sveti Ivan XXIII., papa, Koncil otvorio „sa željom da se obnovi Crkva. Papa nije namjeravao ulaziti u doktrinarne rasprave, već pronaći nove načine naviještanja vječnog evanđelja muškarcima i ženama njegova vremena."

„Danas živimo u svijetu koji se brzo mijenja, svijetu koji je obilježen novim izazovima: sekularizacijom, migracijama, etičkim pitanjima koje postavlja

Apostolski nuncij u RH mons. Giorgio Lingua

Otvoren Teološki simpozij povodom 60. obljetnice svečanog zatvaranja Drugoga vatikanskog koncila

Rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Stjepan Lakušić

Rektor Hrvatskog katoličkog sveučilišta prof. dr. sc. Željko Tanjić

Dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu prof. dr. sc. Mario Cifrak

tehnologija, traženjem smisla novih generacija. Ipak, nakon šezdeset godina učenje Drugoga vatikanskog koncila ostaje iznimno aktualno", kazao je mons. Lingua i nastavio: „Crkva je danas više nego ikada prije pozvana biti, kao što je Koncil želio, sakrament jedinstva za cijeli ljudski rod, svjetlo narodima, snaga i instrument zajedništva s Bogom i među ljudima."

„No, moramo biti realni. Svako vrijeme sa sobom nosi nova pitanja koja zahtijevaju razlučivanje i hrabrost. Stoga nas je Koncil pozvao da promatramo znakove vremena i tumačimo ih u svjetlu evanđelja", zaključio je mons. Lingua.

Rektor prof. dr. sc. Lakušić zahvalio je Katoličkom bogoslovnom fakultetu (KBF) što svake godine organizira teološki simpozij s prigodnom temom te tako doprinosi sveučilišnoj zajednici i razvoju teološke misli u Hrvatskoj.

„Iako je prošlo već gotovo šest desetljeća od njegova zatvaranja, dokumenti i teološki horizonti Koncila ostaju predmet stalnih istraživanja, tumačenja i primjera u pastoralnoj, akademskoj i društvenoj stvarnosti. Važno je izreći da smo svi mi obvezni prenositi radost i nadu u današnjem vrlo neobičnom svijetu", istaknuo je rektor Lakušić te dodao da „u tom širokom povijesnom i kulturnom okviru Sveučilište u Zagrebu, u svojoj tradiciji dugoj više od tri i pol stoljeća, neprestano potiče otvorenost prema različitim oblicima znanja, metodama istraživanja i društvenim potrebama".

„Koncilski naglasak na dijalogu sa suvremenim svijetom dodatno je potvrdio važnost takvoga pristupa unutar akademske zajednice", istaknuo je rektor Lakušić.

Pozdrav okupljenima uputio je i rektor HKS-a prof. dr. sc. Tanjić zahvalivši KBF-u na organizaciji simpozija te pozivu da bude jedan od predavača.

Govoreći o temi predavanja koje će održati – *Ponovno otkriće Koncila: hermeneutika i recepcija Drugoga vatikanskog koncila 60 godina poslije* – rektor Tanjić istaknuo je kako smatra da je u društvu došlo do „prekida recepcije Drugoga vatikanskog koncila" te da je „više nego ikada potrebno okupiti se, razgovarati, razmišljati i moliti upravo o tom događaju, bez kojega Crkva danas ne bi bila onakva kakva jest, uvijek želeći da ju Duh obnavlja u vjernosti evanđelju".

Predsjednik HAZU-a akademik Neidhardt spomenuo se utemeljitelja HAZU-a, biskupa Josipa Jurja Strossmayera, koji je sudjelovao na Prvom vatikanskom koncilu, tijekom kojega je „svojim istupima podsjetio da snaga Crkve leži u zajedništvu i otvorenosti prema istini. Iako je Koncil donio odluku drukčiju od njegovih stavova, njegova misao ostala je trajni podsjetnik na mogućnost pluralizma i dijaloga unutar Crkve".

„Upravo su te ideje – otvorenost, zajedništvo, poštivanje različitosti - kasnije našle svoj puni izraz u dokumentima Drugoga vatikanskog koncila i Katoličke Crkve u Hrvata", rekao je akademik Neidhardt te zaključio da, promišljajući o plodovima Drugoga vatikanskog koncila, danas „vidimo da je Strossmayer kao vizionar anticipirao duh modernog vremena. Njegova ostavština (...) obvezuje nas da i dalje gradimo mostove između tradicije i suvremenosti, između vjere i znanosti."

Uime Matice hrvatske okupljene je pozdravio njezin predsjednik dr. sc. Zorić.

Zahvalivši na pozivu za sudjelovanje u simpoziju, istaknuo je kako bi Crkva trebala biti „sastavni i tvorevni dio hrvatskog i svakog društva" te je, nadovezavši se na koncept *aggiornamenta* – posuvremenjivanja – koji je iznikao iz Drugoga vatikanskog koncila, pozvao svećenike i vjernike laike na blizinu i suradnju s Maticom hrvatskom.
Na kraju svečanog otvorenja simpozija okupljenima se obratio dekan Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Cifrak, koji je istaknuo poveznicu obilježavanja 50. obljetnice svečanog zatvaranja Drugoga vatikanskog koncila prije deset godina i ovogodišnje 60. obljetnice, a ta je da su obje godine proglašene svetim i jubilarnim godinama.

Dekan Cifrak istaknuo je i nekoliko pitanja na koja bi simpozij trebao odgovoriti kako bi se utvrdili plodovi Koncila u proteklih šezdeset godina, poput „Je li *Biblija* postala lako dostupna vjernicima? Hrane li se i odgajaju vjernici u propovijedanju Riječi? Je li Božja riječ bila temelj svetoj teologiji? Jesu li pripremljena prikladna izdanja *Svetog Pisma*?"

„Neka ovaj simpozij bude prilika da se zajedno suočimo s izazovima koji nas čekaju u budućnosti", zaključio je dekan Cifrak te proglasio simpozij otvorenim.

Program otvorenja moderirao je izvanredni profesor na KBF-u dr. sc. Taras Barščevski.

Simpozij se održavao do 6. prosinca u dvorani „Vijenac" Nadbiskupijskoga pastoralnog instituta u Zagrebu. ///

PUTOPIS IZ AFRIKE

Veterinarsko-pčelarska priča iz Bocvane

Gledajući kroz ovalni prozor zrakoplova koji se spuštao prema Gaboroneu među savanskim prostranstvima, prepoznala sam onu posebnu mješavinu uzbuđenja i odgovornosti koju donosi svaka moja nova edukacijska misija

PIŠE I SNIMILA: **prof. dr. sc. Ivana Tlak Gajger**

U Bocvanu sam stigla kao međunarodna trenerica na EDUVET naprednoj cjeloživotnoj izobrazbi doktora veterinarske medicine, koja se održavala od 27. do 30. studenoga 2025. Inače, dolazim s Veterinarskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a ovdje sam ujedno predstavljala Svjetsko veterinarsko udruženje s jasnim ciljem da kroz predavanja i praktične radionice programa *Improving the EDUcation of VETerinary assistants in Africa through international cooperations* povežem veterinarsku medicinu s održivim pčelarstvom i sigurnošću hrane u afričkom kontekstu.

Pregled pčelinjeg legla

Program su organizirali EDUVET/MeOut, Svjetsko veterinarsko udruženje i Botswana University of Agriculture and Natural Resources (BUAN), okupljajući sudionike iz više zemalja Južne Afrike (Bocvane, Malavija, Tanzanije i Zambije). Od prvog dana bilo je očito da edukacija neće biti tek niz predavanja nego dugotrajni razgovori u kojima se iskustva veterinara iz različitih okružja pretaču u zajedničko razumijevanje izazova pčelarsko-veterinarske tematike. Upoznala sam kolege koji svakodnevno rade u ruralnim veterinarskim ambulantama, nastavnike koji prenose veterinarska znanja budućim generacijama i studente čija su pitanja, često jednostavna i izravna, otvarala nova poglavlja o ulozi veterinara općenito u društvu. Upoznavanje s njima odmah je otkrilo našu međusobnu raznolikost iskustava, ali i zajedničke izazove. Svaka je zemlja donijela svoju priču: kolege iz Malavija govorili su o potrebi jačanja terenske dijagnostike, oni iz Tanzanije o potrebi za većim brojem stručnjaka u ruralnim područjima, a Zambijci o pčelarstvu kao dopunskoj djelatnosti i nužnoj kontroli bolesti. Bocvana je kao zemlja domaćin pokazala snažnu želju za razvojem vlastitih kapaciteta kroz suradnju s međunarodnim partnerima. Stoga ovaj skup nije bio samo edukacija nego i razgovor koji povezuje veterinarske stručnjake sličnih izazova, ali iz različitih perspektiva. Svakako je temelj za buduću regionalnu suradnju između polaznika.

> Od samog početka osjetila sam koliko je pčelarstvo u Bocvani simbol šire povezanosti čovjeka i okoliša

Pregled pčelinjeg legla

Sudionici EduVet 2025

Od samog početka osjetila sam koliko je pčelarstvo u Bocvani simbol šire povezanosti čovjeka i okoliša. Iako je nacionalna proizvodnja meda izrazito skromna, u ovoj se zemlji pčelarstvo razvija na sjecištu tradicije, ruralnog razvoja i suvremenih pristupa očuvanju ekosustava. Mali obiteljski pčelinjaci, često oslonjeni na državne projekte, danas se sve češće zamjenjuju sustavnim uzgojem pčelinjih zajednica u košnicama, a ne tek prikupljanjem meda medolovom od slobodnoživućih zajednica. Terenski rad na BUA-Novu pčelinjaku bilo je posebno iskustvo. U tišini kasnijeg poslijepodneva stajali smo oko košnica naseljenih pčelinjim zajednicama *Apis mellifera scutellata*, poznatih po žustrom temperamentu. Zajedno smo proveli sustavan pregled

Priprema za terensku praktičnu nastavu na pčelinjaku

Uzimanje meda u saću iz košnice

pčelinjih zajednica i pri tome procijenili zalihe meda, pregledali pčelinje leglo i promotrili ponašanje radilica. Cilj je bio naučiti prepoznavali rane znakove bolesti i pogreške u upravljanju pčelinjim zajednicama. Za sudionike, to je bio trenutak u kojem su teorijska znanja o patologiji i biologiji pčela postala opipljiva. Za mene, to je bio podsjetnik koliko su važni spoj prakse i teorije te osjećaj poštovanja prema pčelama koje, bez obzira na kontinent, govore univerzalnim jezikom prirodne ravnoteže.

Inače, Bocvana me je oduševila kontrastima između tradicijskoga i suvremenoga, između prirodne jednostavnosti i stručne ozbiljnosti. Pčelarstvo u ovoj zemlji još nije tehnološki potpuno razvijeno, ali ima snažan razvojni potencijal. Na pčelinjacima dominiraju dva tipa košnica: tanzanijska top-bar i Langstroth-Rooth (LR) košnica. LR košnica omogućuje vađenje okvira napunjenih zrelim medom za vrcanje bez lomljenja saća i veće prinose, a top-bar je jednostavnija, tradicionalna i cjenovno dostupnija košnica jer se izrađuje od lokalnih prirodnih materijala. U udaljenijim područjima još se koriste tradicionalne *log hives*, koje svjedoče o duboko ukorijenjenoj kulturi medolova.

Službeni dokumenti o pčelarstvu u Bocvani zanimljivo kombiniraju veterinarske i poljoprivredne aspekte. Zakonska regulativa povijesno je usmjerena na sprječavanje širenja zaraznih bolesti pčela, no sve više naglašava edukaciju o primjeni biosigurnosnih mjera, higijene i dobrih pčelarskih praksi. Kao i drugdje u svijetu, bolesti nisu jedini problem, jer često su veći izazov loše upravljanje pčelinjakom, nedostatak znanja, gubitci pčelinjih zajednica zbog napuštanja košnica i ograničena dostupnost moderne pčelarske opreme. Ta spoznaja potvrđuje ono što i u europskom kontekstu naglašavamo: da veterinar nije samo dijagnostičar i terapeut nego edukator, savjetnik i medijator između pčelara, potrošača i javnog zdravlja.

Posebno dojmljivo iskustvo bilo je kušanje lokalnog meda. Med iz Bocvane nosi snažan pečat divlje prirode i u njemu se osjeti aromatično bilje i bagrem, s notama koje variraju od blagih i karamelnih do začinskih i dimnih. Svaka žlica djelovala je kao koncentrirani dojam krajolika u kojem su pčele prikupljale nektar, a pri tome naglašavajući da raznolikost botaničkoga podrijetla čini njihov med jedinstvenim i prepoznatljivim. Ta senzorska priča prirodno je vodila do stručne teme koja mene posebice zaokuplja, a to je sigurnost meda kao namirnice kojom se hrane pčele, ali i ljudi. U Africi je med važan dio prehrane, često jedan od rijetkih lokalno dostupnih zaslađivača i izvora mikronutrijenata. U razgovorima, med se stalno vraćao kao tema, ne samo iz stručne nego i iz sasvim životne perspektive. U mnogim afričkim obiteljima med je važan sastojak svakodnevice: dodaje se u čaj i biljne napitke, prelijeva preko kukuruznih kaša, kombinira se sa sirevima ili koristi u marinadama za meso. Sudionici su opisivali kako se njegova blaga karamelizacija sjajno slaže s govedinom, divljači ili peradi, a u suvremenijim gastronomskim interpretacijama lokalni se med spaja s orašastim plodovima, fermentiranim pićima i desertima koji kombiniraju afričku tradiciju s elementima moderne kuhinje. Međutim, u uvjetima kada se prodaje izravno na tržnicama ili uz cestu, bez sustavne kontrole kakvoće, svaka pogreška pri higijeni uzimanja, ekstrakcije, filtriranju ili pohrani može imati posljedice za ljudsko zdravlje. Kroz razgovore naglasila sam kako veterinarska medicina u afričkom kontekstu zauzima važno mjesto u primjeni koncepta *Jednoga zdravlja*, odnosno u povezanosti zdravlja životinja, ljudi i okoliša. Veterinari nadziru bolesti pčela, kontroliraju rizik od utvrđivanja štetnih rezidua u medu, educiraju pčelare o biosigurnosti i dobrim higijenskim praksama te doprinose javnozdravstvenoj zaštiti sustavima kontrole hrane.

Prinosi po košnici u afričkim su uvjetima umjereni, ali pokazuju potencijal porasta uz poboljšano upravljanje pčelinjacima. U službenim procjenama za državne programe često se navodi prosječan prinos oko 20 kilograma meda (uglavnom poliflorni med) i otprilike jedan kilogram voska po košnici godišnje, s velikim razlikama ovisno o tipu košnice, klimatskim uvjetima i razini skrbi pčelara. Nacionalna proizvodnja procjenjuje se na svega nekoliko tona godišnje, što primjerice Bocvanu svrstava među zemlje u kojima pčelarstvo još nije dosegnulo puni potencijal, ali se percipira kao perspektivna niša za razvoj i lokalno brendiranje meda. Način dobivanja i ekstrakcije meda usko je povezan s tipom košnice i razinom opremljenosti pčelinjaka te sa znanjem i vještinama pčelara. Med proizveden u LR košnicama uobičajeno se vrca, odnosno saće se na okvirima otklapa nožem ili pčelarskom vilicom, a med se izdvaja centrifugiranjem u vrcaljkama, što omogućuje da se saće sačuva i vrati u košnicu. U top-bar i osobito u tradicionalnim košnicama češći je postupak takozvano muljanje i cijeđenje saća (engl. *crush-and-strain*), pri čemu dio proizvedenog meda zaostaje u obliku meda u saću (engl. *comb honey*), a iscijeđeni dio nakon filtracije i taloženja pohranjuje se u jednostavnim posudama radi očuvanja kakvoće. U ruralnim područjima med često potječe iz obiteljskih ili zajedničkih pčelinjaka, a prodaje se na tržnicama, na štandovima uz cestu ili izravno ”na kućnom pragu”. Nerijetko je takav med na tržištu bez formalne kontrole kakvoće ili podrijetla. Među glavnim rizicima ističu se mikrobiološko onečišćenje zbog nečistog pribora i posuda za pohranjivanje, povišena vlaga koja pogoduje razvoju kvasaca i fermentaciji, prisutnost prašine te moguće rezidue pesticida iz okoliša ili veterinarskih lijekova ako se nekontrolirano i nepravilno primjenjuju. U mnogim afričkim državama dodatni je izazov i patvorenje meda dodavanjem šećernih sirupa ili miješanjem s uvoznim, jeftinijim proizvodima, što nije samo ekonomska prijevara nego i potencijalni zdravstveni rizik za potrošača koji vjeruje da konzumira prirodan proizvod s blagotvornim prehrambenim i funkcionalnim svojstvima. Upravo zato veterinarska medicina postaje nužna spona između zdravlja pčelinjih zajednica, sigurnosti hrane i javnoga zdravlja. Veterinari sudjeluju u nadziranju i kontroliranju bolesti pčela, savjetuju o racionalnoj i ispravnoj primjeni lijekova, kontroliraju rizik od rezidua u medu i vosku te, zajedno s dijagnostičkim laboratorijima, stvaraju sustav monitoringa kakvoće i sigurnosti pčelinjih proizvoda. Uloga veterinarske struke važna je i u edukaciji pčelara, posebice ranog prepoznavanja znakova zaraznih bolesti i provedbe biosigurnosnih mjera, jer samo zdrave pčelinje zajednice proizvode med koji je ne samo senzorski privlačan nego i potpuno siguran za potrošača. Na razini javnoga zdravstva, siguran med može pridonijeti smanjenju učestalosti crijevnih infekcija i drugih bolesti povezanih s onečišćenom hranom, što je osobito važno u sredinama s ograničenim pristupom zdravstvenoj skrbi, pa ulaganje u edukaciju pčelara i jačanje veterinarsko-sanitarnih službi postaje strateška komponenta prehrambene i zdravstvene politike u afričkom području.

Nastava u učionici

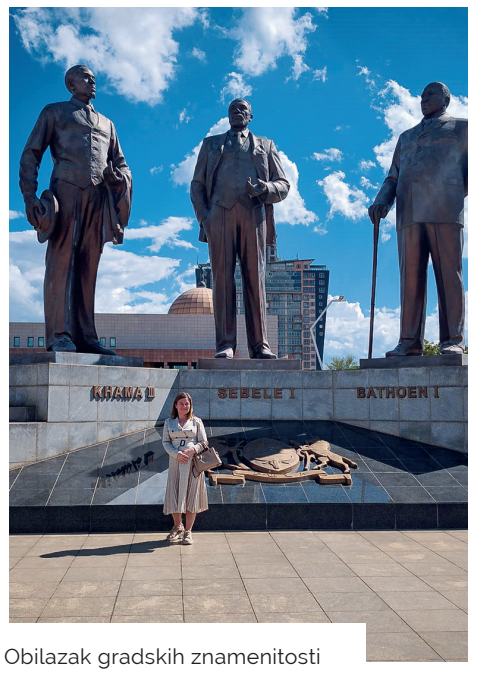

Obilazak gradskih znamenitosti

Moje sudjelovanje u provedbi edukacije uključivalo je i blisku koordinaciju s organizacijskim timom kako bi se moja izlaganja uskladila s ostalim modulima o zaraznim bolestima i veterinarskim javnim zdravstvom te se tako osigurao koherentan program izobrazbe. Također, sudjelovanje u nastavnim i terenskim edukativnim sadržajima značajno je pridonijelo vidljivosti Sveučilišta u Zagrebu Veterinarskoga fakulteta te je pokazalo vrijednost međunarodne suradnje u edukaciji doktora veterinarske medicine. Osobno, vratila sam se s osjećajem profesionalnog zadovoljstva, ali i s dubokim poštovanjem prema kolegama koji svakoga dana rade u zahtjevnim uvjetima, često s ograničenim resursima, ali s jasnom sviješću o tome koliko je njihova uloga presudna za razvoj pčelarstva, proizvodnju i sigurnost hrane u Južnoj Africi.

Zajedno čuvajmo pčele u službi *Jednoga zdravlja*!